

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

312356

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం. ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేది శుక్ర వారము } సంచిక ౪
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 4th APRIL 1930. } No. 4
శ్రీ ప్రమాదూతనామసంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ పంచమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

శలనొప్పుల మాన్యును. బాదుపుబొట్ల
కావును. పాళ్ళును నొప్పుల కారణములు.
బొట్ల బోగొట్టును. బొమ్మల భేదించును.
బాళ్ళుల రూపుమాపును. దగ్గనుతగ్గించును.
చురవను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
చురవ శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. గొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లో నూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
పేలకుపేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి చూచి కొనుగ
మోసము గలుగదు.
చక్కని జబ్బితో వత్త నీసా 1-1 0-10-0
డబ్బా 1-1 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నూడదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 కిలు కెట్టెడి, మద్రాసు
109, ప్రెసిడెన్సీ, శాస్త్ర, మద్రాసు.

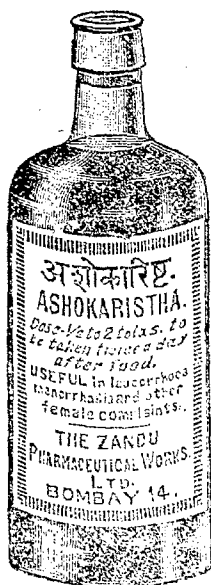
బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జ ము (జర్మనీ)

"దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు"
తులము గొట్టుము రు 2. ర స శాస్త్రము.
ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యాపదముల ప్లాక్ యుంచువారలు.
ఇండో-జర్మను డ్రగ్గు స్టోరు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

జాం డూ గారి అశోకారిష్టము

(జై ష జ్య ర త్నా వ లి)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు సుపయోగించు గొప్ప ట్రానిక్స్-వంటి
దివ్యవధము. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు
నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.

దీని సుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు
గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము
నకు వెనుక అడ్డుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అందు కంపెనీ,

78, చైనాబజార్ రోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు

తెలవాడ-శ్రీ చంద్రమోక్షర అందు కంపెనీ.

కాకినాడ-లక్ష్మీవారాయణ అందు కంపెనీ.

సహా ఏజెంట్లు:—కల్యాణ-డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.
రాజయండి-ఈశ్వరదాసు అందు కంపెనీ.
తెనాలి-కృష్ణ ఫాస్ఫోరస్.

రాజమోహన హోరాయిలు
శ్రేష్ఠమయిన సుహృదసగల తలనూనె

శలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండ
అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట
కోలేటిమి మొదలగువాటిని వారిచే
మెరుగును చల్లదనమును, బుద్ధి
మును, కలిగింపి వెంట్రుకలును సర్వ
పరిచి వృద్ధిబోధించును.
1 నీసా రు 1. 3 నీసా రు 2-10-0

వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వి. సి. లండన్, బహుళస్వరూపం, పెరిలేని, (నెల్లూరు జిల్లా)

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, తెలవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో మదురును

(1) ఈమందు సెగరోగములను నివారించి మూత్ర
నిడుచునప్పుడు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజన్
లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక మదురును
నీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్ని
స్వరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా మదురును
నెలకు పదిరోపుమందు రు 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనేగాక యితరవిధము
గాడలను నూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమరు, గజ్జ, కర్క
మొదలగువాటి అన్ని విధములైన దుర్బలములను పోగొట్టి
మను మామూలునీటికి నూర్చును. జబ్బి 1 కి రు 1-0-0.
నంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:—
తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు,
ఏజెంట్లు కావలెను.

కడప మండల సభలు

ప్రథమ రాయలసీమ రాజకీయమహాసభ
ఏప్రిల్ 13వ తేదీ బంటిమిట్టయందు
సమావేశమగును

ఏప్రిల్ 11, 12, 13 తేదీలలో బంటిమిట్టయందు
సమావేశమగుట

1930 సం॥ ఏప్రిల్ 11, 12, 13 తేదీలలో సిద్ధనటం
తాలూకా బంటిమిట్టయందు శ్రీ కోదండరామస్వామివారి
గరుడోత్సవము సామ్రాజ్య పట్టాభిషేక మహోత్సవము ఏనుగు
వాహనోత్సవము రథోత్సవము జరిగినప్పటికీ, అప్పుడే మన
మండల ప్రత్యేక రాజకీయ మహాసభయును, మండల రైతు మహా
సభయును సమావేశమగును. బాటిమిట్ట తాళోత్సవము, స్వదేశ
వస్తుప్రదర్శనము ఖిద్మతు ప్రదర్శనము జరుపబడును. బాటియ
ప్రచారమును నియమించుటకు గాంధీమహాత్ముని ధర్మయోధ
మునకు చేరు సేవాదళ సభ్యులకు తర్ఫీదు నొసంగుటకు దేశ
స్వాతంత్ర్యమునకై చెరసాల కేసవారి కుటుంబముల పంరక్షిం
చుటకును గాంధీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ మొకటి యిచ్చుట నెల
కొల్పుటకును, మహాసభలకు భారతనాయకు లగ్నక్షత వహింప
మన్నార. సత్యాగ్రహశ్రమ ప్రారంభోత్సవము 12 వ తేదీ
ఉదయము జరుపబడును.

మండల రైతు మహాసభయందు:- రయితుల యిబ్బందు
లు చెప్పింపబడును. మండలమునందలి రయితుల యిబ్బందులను
గురించి తీవ్ర ఆందోళన చేయవలయును గాన రైతులందఱు
ఆయా గ్రామముల నీటి యిబ్బందులు ఫారెస్టు యిబ్బందులను
గురించి యీ క్రింది విధునామాకు వ్రాతపూర్వముగ తెలుపు
చు సభకు విచ్చేసి చెప్పవలయును పాల్గొని సభను జనుప్రదము
గా జరుపవలయు నని కోరుచున్నాను.

మండల ప్రత్యేక రాజకీయ మహాసభయందు :- మన
మండలమునందలి వ్యక్తి సమష్టి శాసకోల్లంపుననుసత విధానము
కాలము స్థలములు నిర్ణయింపబడును. కాన నెల్లరు తప్పక
దయచేయవలయునని నాప్రార్థన.

మ.రా:- 11, 12 తేదీలలో రాత్రిలయందు "కాకుం
తల" "రత్నావళి" నాటకములు ప్రదర్శింపబడును. శ్రీయంత
ఎడవల్లి మూర్తినారాయణరావుగారు (బెజవాడ) ముఖ్యపాత్రల
ధరింతురు. 4, 3, 2, 1, అ. 8 వంటకు టికెట్లమ్మటకును, ముం
దుగా టికెట్లు కొనగోడవాడ, మద్రాసుకోడు 7 నెంబరు ఇల్లు
(కడప) యందుగాని, కడపమండల కాంగ్రెసుసభాకార్యాల
యము (బంటిమిట్ట)యందుగాని కొనవచ్చును. గతరెడ్డిమహాజన
సభయందు కడపలో వీరు నాటకపాత్రను ధరించినపుడు చోటు
లేక చాలటిక్కట్లు వాపసుచేయబడినవి. కావున మున్నందు
బాగ్ర తపడవలయునని హెచ్చరించుచున్నాను.

ప్రస్తుత కార్యక్రమము

11-4-30 శుక్రవారము ఉదయము:- సీతాకల్యాణము,
స్వదేశవస్తుప్రదర్శనము.

మధ్యాహ్నము:- జిల్లాకాంగ్రెసుసభసభ.

సాయంత్రము:- మోహినీ ఉత్సవము.

రాత్రి:- అగ్గెతుల యూరేగింపుటత్సవము.

కాకుంకల నాటకప్రదర్శనము-దువ్వంతుడు:- ఎడవల్లి
మూర్తినారాయణరావు, శ్రీకోదండరామస్వామి గరుడోత్స
వము.

12-4-30 శనివారము ఉదయము:- బాటిమిట్టతాళో
త్సవము, ఖిద్మతు ప్రదర్శనము "గాంధీసత్యాగ్రహశ్రమప్రారం
భోత్సవము.

మండలరైతు మహాసభ:- ఉపన్యాసములు.

మధ్యాహ్నము:- శ్రీకోదండరామస్వామి సామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకము; మండలరైతు మహాసభ - "విషయనిర్ణయసభ."
సాయంత్రము:- మండలప్రత్యేక రాజకీయమహాసభ-
ఉపన్యాసములు.

రాత్రి:- రాజకీయ మహాసభ:- విషయనిర్ణయసభ.
"రత్నావళి" నాటకప్రదర్శనము.

శ్రీకోదండరామస్వామి ఏనుగుయత్సవము.

13-4-30 ఆదివారము ఉదయము:- మండలరాజకీయ
మహాసభ- తీర్మానములు.

మధ్యాహ్నము శ్రీకోదండరామస్వామిరథోత్సవము, కడప
మండల కాంగ్రెసుసభము, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకు ఎన్నికలు.
సాయంత్రము - మండలరైతు మహాసభ, తీర్మానములు,
బహిరంగసభ-వాయుపరిషత్సభసభ.

కె. సుబ్రహ్మణ్యం,

కార్యదర్శి, కడపమండల కాంగ్రెసుసభము, కడప.

కారదానవలలు

10 నేను ఉత్తరము-కడపవస్తుప్రదర్శనము
యీనెల 10 వ తేదీలోగా 10 స్టాంపు పంపువారికి
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

దేవతా విగ్రహచట్టము

ఈ క్రింది బిల్లు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో 1930
వ సం॥ జనవరి 23 వ తేదీన ప్రవేశపెట్టబడినది:-

1930 వ సం॥పు నె 4 రు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీబిల్లు

ఇండియా దేశములోనికి దిగుమతి చేయబడు లేదా ఇం
డియా దేశములో తయారు చేయబడు ఎట్టి వస్తువుమీదనైన
గర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు,
దేవతలయొక్కయు యెట్టి మతమునకైన సంబంధించిన మతగ్రం
థములనుండి లేదా పురాణములనుండియైన తీసికొనబడిన రంగ
ములయొక్కయు బొమ్మల నుపయోగించుటకు శిక్షార్హముగా
చేయుటకున బిల్లు.

ఇండియా దేశములోనికి దిగుమతి చేయబడు లేదా ఇం
డియా దేశములో తయారుచేయబడు ఎట్టి వస్తువుమీదనైన
గర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు,
దేవతలయొక్కయు యెట్టి మతమునకైన సంబంధించిన మతగ్రం
థములనుండి లేదా పురాణములనుండియైన తీసికొనబడిన రంగ
ములయొక్కయు బొమ్మల నుపయోగించుటకు శిక్షార్హముగా
చేయుట యుక్తముగా నున్నందున; ఇందువలన యీ
క్రిందివిధముగా కానించ దమైనది:-

సం గ్రహ నా మ ము ను,

హృద్దయి ను, ప్రారంభ ము ను

1. (1) ఈ ఆక్టును 19 వ సం॥పు ఇండియా దేశపు మత
మునకు, సంబంధించిన బొమ్మల వర్తకపుగర్తుల (ఆపుటకైన)
ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.

(2) ఇది బ్రిటిషు ఇండియా అంతటను వ్యాపించును.

(3) ఇది 19 వ సం॥ ఏప్రిల్ మొదటి దినమున అమలు
లోకిని రావలెను.

దేవుళ్లు, దేవతలు మొదలైన వాటియొక్క బొమ్మలు వర్తకపు
గర్తులుగా గల వస్తువులను దిగుమతి చేసినందుకు లేదా
తయారుచేసినందుకు శిక్ష

2. బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఎట్టి సలములోనైన ఎట్టి
వస్తువునైన దిగుమతి చేసినందుకు లేదా ఇండియాలో ఎట్టి
వస్తువులనైన తయారు చేసినందుకు ఎట్టి మనిషియో కప్పము
నాసింపవలయు చేయబడుచున్నదో అట్టి మనిషి, అట్లు దిగు

మతి చేయబడిన లేదా తయారు చేయబడిన వస్తువుల మీద గుర్తు
లుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా దేవుళ్ల యొక్కయు
దేవతల యొక్కయు ఎట్టి మతము యొక్కయు
యైన మతగ్రంథములనుండి లేదా పురాణములనుండి గ్రహింపబ
డిన రంగములయొక్కయైన బొమ్మలను కలిగియున్నయెడల, అ
యివలనందల రూపాయిలకు మించని జరిమానాతో శిక్షింపబడవ
లెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణములయొక్కయు
వివరణము

విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడుచున్న లేదా బ్రిటి
షు ఇండియాలో తయారు చేయబడుచున్న చాలవస్తువులమీద
గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా హిందూమత దేవుళ్ల
యొక్కయు, దేవతలయొక్కయు మతగ్రంథములనుండి లేదా
పురాణములనుండి గ్రహింపబడిన రంగములయొక్కయు మూద్ర
లేదా బొమ్మలనుకలిగియున్నవి. అవి అట్లునాడబడుచు నిత్యవ్యా
పారణీయపు గలభాలో చేరుటవలన అపవిత్రము చేయబడుట
మతాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగా నున్నది. మార్కెటులో అ
మ్మలను ఎట్టివస్తువుమీదనైన గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తు
లుగా దేవుళ్ల యొక్కయు, దేవతలయొక్కయు ధర్మశాస్త్రము
లనుండియు, పురాణములనుండియు గ్రహింపబడిన రంగముల
యొక్కయు బొమ్మలను ఉపయోగింపబడగూడదని హైందవము
తాభిప్రాయములందు గల గౌరవము ఆదేశించుచున్నది. అదే
విధముగా మార్కెటులో విక్రయింపబడు ఎట్టివస్తువుమీదనైన
గుర్తులుగా లేదా వర్తకపు గర్తులుగా బుద్ధుని జీవితమునుండి
యు, కొరానునుండియు, బైబిలునుండియు గ్రహింపబడు బొ
మ్మలు ఉపయోగింపబడగూడదని నిబంధించుటకు ఉద్దేశింప
బడినది. ఇట్టివి సంవత్సరములలో పెరుగుచున్న దుర్వినియోగ
ము నరికట్టుటకుగాను అట్టి యావస్తువుదిగుమతులను వస్తువుల
తయారును శిక్షాపాత్రముగా చేయుట యీబిల్లుయొక్క ఉద్దేశ
మై యున్నది.

మతాభిప్రాయములను వర్తకలాభమున కుపయోగించుట
సాంప్రదాయమునందును, విజ్ఞానమునందును, అభిప్రాయమునం
దును ఇండియా దేశమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నది.

బి. దాస్,

ఎన్. సి. గుప్త

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ సెక్రటరీ.

ఫార్మసెంటుబార్రి గజెట్టు

KARAMCHAND CHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET BOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

651-

మలయచందనము

గనేరియా (సెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములను పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చెందనలెం జొన్ను 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, సవాయికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వశార్వసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా. 72

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శిశ
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరోచిత్త కాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేణ, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కట్రాటికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తరులపాకులలో నమ్రతి (వింగవలెను,
సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యవృధాంగు కనుదురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 పదాలంకున ప్రతిదా
వలస వారకను. పొట్టు ములకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.
సారస్వతానంద:- మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని పుద్దిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లమువలన కలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను వరహరించి వరములకు మంచిత్రాణును,
కలుగజేయును. పరిశీలనాటకుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదముపాదము ఉత్సాహమునింపును.
న స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మట్లాడను నడువనకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది.
6 జొన్నల సీసా 1-కి రు 1-0-0.
పొట్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(4-4-30)

సీమజుల దినుసులు

ఇదవది గజముల కీన్ ధరలు ర.అ.కె
కొరికంబులు:—మొంగినమామిడి 22 X 22 (బి) రు 7-12-0
సాధారణరకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 X 22
(బి) రు 7-6-0 సాధారణరకము రు 6-10-0 "ఇంబు" 22 X 22 (బి) రు 7-7-0 సాధారణరకము రు 6-10-0
చుంబ:—మొంగిన 22 X 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యరకము రు 8-0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యరకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము" 22 X 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యరకము రు 7-1-0
నలవములు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 10-8-0 జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ 9000" రు. 12-2-0.
9041 (నెట్) రు 10-1-0, 80 (నెట్) రు 8.
మూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు) ట్రాక్ రు 4-15-0 చుంబ (కొంగ) చుంబ 6-5-0 (ఎనిటిక్స్) రు 5-18-0 చుంబ (నాగకన్నక) రు 5-12-0 చుంబ (గుడ్డి) రు 6-0-0 చుంబ (గ్రడ్డెండా) రు 5-18-6 పచ్చగట్టము (ఎట్ట) రు 7-4-0 జి. రి. సి. ఫ్లీట్ అనాన్ రు 8-4-0.

40 బహా (పదిపానులకట్ట) అయిదు నక్షత్రములు రు 10-1-0, నెమలి రు 60 సీమ (5 పానులకట్టలు) — అడకత్తెర జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలకట్ట" మార్కు— 5 రు 7-14-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7-7-0
పాట్టెలు రు 7-8-0
సెన్సిల్లు రు 7-12-0
సిరాబుడి రు 7-10-0
తెల్ల "కొంగ" రు 9-1-0
ఇండియా ట్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 9-2-0
2/64's Rs. 8-1-0, 2/84's రు. 11-8-0
ఇ. క్రిడిట్ కం—(డిట్ మేట్) రు 288-0-0
డిట్ (క్రూసాండ్) రు 229-0-0
కాగితము రు 828-0-0
డిట్ రు

1. మొంబుపా మార్కు
గిల్డ్ గో-హెడ్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0
బర్మ "స్టాక్" రు బర్మ "టెంబర్" రు 9-8-0
క. క్విరముటయొక్క ధర:—
బానారసి 25-4-0 ఫి. బరి 26-0-0, మార్పు రు 25-12-0
పి. రెడ్ రు 26-0-0
తరుసగా నూనె:—పి. పాలలో రు 90.
అనుదము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 98.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (3 టు-9) "అఫ్ కండ్లెస్" రు 0-12-9 టు 0-18-6
" (లేటిక్) " రు 1-0-8 టు 1-1-0
" (7-9) డెంగురూపు రు 0-18-6 టు 0-15-0
" (లేటిక్) " రు 1-0-9 టు 1-1-6
" 6 1/2 టు 8 1/2 డెంగురూపు రు 0-18-7 టు 0-15-0
" (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-8
" (7 టు 7 1/2) పిలూరు రు 0-14-0 టు 0-14-6
గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-9
గజమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-6
అవుతూడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8
తోలు (పదునుచేసినది) "ప్రైము" రు 2-5-0 టు 2-7-0
మేక, " " "మిడియము" రు 2-2-0 టు 2-4-0
గొట్టెతోలు " " "ప్రైము" రు 2-7-0 టు 2-9-0
" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-8-0
" " "మిడివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-2-0

శెనగకాయలు

"మిమ" రకము 581 ఫ్రెంచ్ బిరులు గల బాదవ 1-కి రు 42-4-0 రు 48-8-0

కొట్టగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 40-0-0

మెండి బంగారముల ధరలు

పవన 1-కి (బోకధర) 18 9 6
" " (చిల్లరధర) 18 9 9
బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) 21 14 0
బంగారు తులం 1-కి (మింటుబార్) 21 10 0
మెండి బార్ 100 తులములు రు 54 10 0
మెండి తులం 1-కి చిల్లర 0 9 6
మెండి, క్రియతులు

త్యరితముగ నివారణ కాగలదు!

Painkiller

(PERRY DAVIS)

పగళ్లు, కొరికాయములు, ప్రామాలు మాస్టి, వెబులు, మాగ్నెట్, వాపులను క్లింబి, చుంబలను క్లింబియను...
తియ్యని జలముతో పుచ్చుకొనిన కడుపురోషి, తిమ్మి వాయువులు, అతిసారము మొదలైన వ్యాధులు నిమ్మ లింపగలవు. ప్రతి సీసా వెంట నాడమైనవద్దకులు తెలుపబడును. ప్రపంచమునకు 86 పండ్లకులనుండి అందరిచేతను యమృతమునున్నది.

DAVIS & LAWRENCE CO., Proprietors, New York.
Sole Agents:—PURSHOTAMDAS HURJEE & SON 111, Nainapa
Naick St, Madras, 137-139 Dadyseth Agiary Lane, BOMBAY.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు

(1-4-30)

పబ్లికేషన్

దబ్బు. ఆర్. బాన్ గారు నెల్లూరుజిల్లా పోలీసు నూప ర్నెంటు పదవినుండి పైనులు బ్రాంచి పోలీసు అసిస్టెంటు డిన్ స్పెక్టరు జనరలుగాను, జి. ఎఫ్. ఎం. ఫోర్టు నెంటుజార్జి తూర్పు గోదావరిజిల్లా పోలీసు నూపర్నెంటుగాను, డి. క్రాస్టి గారు బల్లారిజిల్లా పోలీసు నూపర్నెంటుగాను, నియమింపబడిరి.
బల్లారిజిల్లా నెవన్సజిడ్జి అగు హెచ్. ఆర్. బార్డు స్పెషియల్ మద్రాసు మైకోర్టు జడ్జిగా జి. హెచ్. బి. బాక్సుగారిసానే 14-7-30 తేదీనుండి పనిచేయుటకు నియ మింపబడిరి.

లాండు రికార్డు డైరెక్టరు అగు ఎన్. జి. నెంగోడి యన్ గారు రిమాన్యూవల్ కార్యదర్శిగా బి. హెచ్. హోల్స్ ను బర్మగారిసానే నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

మధురజిల్లా జైలు నూపర్నెంటు అగు రా. సా. సుం దరం రాయలుస్వామిపిళ్ళెగారు జైళ్ల ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుకు పేర్కొనలు అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఫకీరు మహమ్మదు సాహెబు, బండ వీరాస్వామిగారు గంటూరు జిల్లానుండి వేటపాతముకు వెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

కాసనెర్నాశాఖ

చెన్న పురికాసనభవ శ్రీయ్యతులు ఏ. హరిశ్చంద్రుడు రా. బి. సి. గోవిందరావు నాయుడుగారు పభ్యులుగా తూర్పు గోదావరి మహమ్మదీయేతర నియోజవర్గముచే నెన్నుకోబడిరి.

రివిన్యూ శాఖ

విశాఖపట్నం యేజిస్ట్ జిల్లా బోర్డుకు యీ క్రిందివారు పభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—

- (1) వి. రామకృష్ణగారు (జయపురం సంస్థానం దివాను)
- (2) జనాబ్ కరేకత్ మహమ్మదు ఖాసిం సాహెబు గారు (జయపురం యూనియనుబోర్డు ప్రెసిడెంటు)
- (3) శ్రీమూక్ గోపినాథభక్తిపాత్రో మహాశయో (రాయగడ, భూస్వామి)
- (4) శ్రీమూక్ మోహనచౌదరి మహాశయో (నవరంగ పురం తాలూకా, భూస్వామి)
- (5) శ్రీ త్యాగ పూసపాటి సింహాద్రి రాజుగారు (పు క్కిలి, మొఖాసాదారు)
- (6) సి. వి. రావుగారు (జయపురం అసిస్టెంటు దివాను).

అభివృద్ధిశాఖ

పి. వెంకటరత్నంగారు గంటూరుజిల్లా స్టాంపు అఫీస రుగాను డి. ఎన్. స్ట్రాటిగారు మద్రాసు విజ్ఞాపనా టెక్నిక లు ఇన్ స్టిట్యూటు కాన్సిలు యొక్క గవర్నమెంటు మెంబరు గాను నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఖా. బి. మహమ్మదు అజీజుల్లాగారు మద్రాసు మెడిక

లుకా లేజిలో కెమిస్ట్రీ ప్రాఫెసరుగాను గవర్నమెంటు కెమిక లు ఎడ్జుమినరుగాను జి. ఆర్. పరశురాముగారు మెంటులు ఆ స్పెత్రి నూపర్నెంటుగాను మెడికలు కాలేజీలో లెక్చరరుగాను నియమింపబడిరి.

ప్రాద్దుటూరు మునిసిపలు సంఘమునకు రెవి. బి. సా మ్యూలుగారు కాన్సిలరుగా ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా బోర్డుకు కలతూరు వీరాస్వామిరెడ్డిగారు పభ్యులుగా వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకోబడిరి.

జి. కృష్ణస్వామినాయుడుగారు బల్లారి ఆలూరు తా లూకాకు పంచాయతుల ఆర్డర్ నై జరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయంకిలేటుకు యీ క్రింది వారు పభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నామినేటు చేయబడిరి. శ్రీమతి శుబ్బరావును కెపునెంటుకర్నలు సి. ఏ. ఎస్. హింగ్స్టను జి. నాగరత్న కుయ్యో, గార్డు.

టి. కె. దొరస్వామయ్యచగారు మద్రాసు పెసిడెన్సీ కాలేజీలో ఎడిషనలు ప్రాఫెసరుగాను 4-4-30 తేదీ నుండి 6-7-30 తేదీవరకు ఏక నామినేట్ ప్రాఫెసరుగాను నియమింపబడిరి.

పూనాలో కర్కెటర్స్ నెలు నిష్పంతుకొనుట

పూనా, ఏప్రిల్ 3:—పూనా ఆర్కెనెల్ లో మండు గుండుభాగమునకు అడివారము ప్రాద్దున నిష్పంతుకొనెను. అచ్చట కానికాయుచున్న రాజల్ ఆర్కెనెల్ లైఫ్ టైం రెండు పటాలములు తీర్చుటకు ఆవుటకు డైగ్నోసాహాసములతో ప్రయ త్నించిరి. అగ్ని ని చల్లార్చు ఎంజీలు తీసుకొని, హైదరాబాద్ నైర్తి పుటకుములు కొన్ని నచ్చి ప్రమాదము నెటులో తగ్గింప గలిగెను.

ఈ బ్రిగేడువారి ధైర్య సాహసములను ప్రస్తుతించుచు ఒక ప్రకటన కావించబడినది. బహుళ వారికి పారితోషకము లొసంగబడును.

అగ్ని ప్రమాదమును గూర్చి విచారణ సంఘ మేర్పలుప బడుచున్నది. కేనివారము మధ్యాహ్నము ఫ్యాక్టరీ మూయ బడియుండెను. అగ్నికి కారణ మింకను తెలియలేదు.

వస్త్రములపై సుంకములబిల్లు

క్రొత్తడిల్లి, ఏప్రిల్ 3:—వేటకొన్నిలో ఈదినము వస్త్రములపై సుంకములబిల్లు ఆమోదింపబడినది. మాలవ్యాగారి సవరణ ఓడింపబడి సర్కులసింగుగారు తెచ్చినసవరణకు 5 గురు అనుమలముగను 24 గురు ప్రతిమలముగను వోల్టిచ్చుటచే అడి పిగిపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

నేనుగుత్తగారు కలకత్తా చేరుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—నేకగుత్తగారు నేడు రంగూన్ నుండి అరంకోలా యను ఓడలో కలకత్తాచేరిరి. వారిసతీమణి యు, ఇరువురు పుత్రులును, జను లనేకయు. స్థానిక స్వాగత మొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

లండనులో నన్ను నెయ్యి/టూథ్ పాస్ అప్పటికి హుపు ప్రెస్ సతి 100000 పానును గ్లెజియరు లేవండ విరాళము వొసగెను.

నెల్లూరు

ఉప్పు సత్యాగ్రహ చందాలు

వాలంటీర్ల భోజనమునకు గాను పుట్టెడు ధాన్యమును పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ పరిసర గ్రామవాసులు వోసంగి రూ. బియ్యము తప్ప భోజనముగి యావత్తును సత్యాగ్రహ జరుగునంతకాలము, నెల్లూరునకు సంబంధించిన ఒక వాత యిచ్చు వట్టు ఒప్పుకొనియున్నాడు. ఇప్పటికి రూ 450-0-0 లు విరాళ ముల మూలకముగను, రూ 80-0-0 లు నెలసరిచందాలును ఉప్పు ముముజరుగునంతకాలము యిచ్చువట్టు వాగ్దానములు చేయబడినవి మునిసిపాలిటీ కౌన్సిల్ తీర్మానముల ప్రకారము రామిరెడ్డిగారు రూ. 100-0-0 లు, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి రూ 100-0-0 లు చెప్పలగంటి రాఘవయ్య రూ 100-0-0 లు, బెజవాడ సుందర రామిరెడ్డి రూ 50-0-0 లు, కావలి తాలూకా బోర్డు చెసి డెంటు, మేనమామ సి తా రామిరెడ్డి రూ 50 లు, లేబూరు సుబ్బారామి రెడ్డి, రూ 50 లు, ఈ క్రిందివారు ఉప్పుము జరిగునంతకాలము ప్రతి నెలకు యీ క్రిందివిధముగా విరాళములు వోసంగునట్లు వాగ్దానములు చేసిరి. శ్రీ విస్వా రాజగోపాల్ రావుగారు రూ 10 లు, కె. వి. రాఘవారావుగారు రూ 15 లు, భూదత్తి శివరాజు రావు రూ 10 లు, యస్. యస్. రాఘవన్ రూ 5 లు, ఇంకా కొందరు చందాలును చేసియున్నారు. నెల్లూరు న్యాయవాదులు యీ నెలసరిచందాలను రూ 200 లు వరకు చేయునట్లు తలపెట్టియున్నారు.

ఉప్పు సత్యాగ్రహ కమిటీ

శ్రీయుతులు ఒకగంటి వెంకటసుబ్బయ్య బి. ఏ. బి. యర్. గారు, లేబూరు సుబ్బారామి రెడ్డి, బొమ్మా శేషరెడ్డి, బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డిగార్లును ఉప్పుసత్యాగ్రహ కమిటీగా ఎన్నికొని, యావత్ ఆధికారమును వారలకు వోసంగియున్నారు. ఇప్పటికి ముప్పది మంది (30) వాలంటీర్ల పినాకీ సత్యాగ్రహ శ్రమమునకు ప్రయాణమునకు సిద్ధపడియున్నారు. ఈ సంఖ్య త్వరలో వందమించవచ్చునని ప్రాసంపదించుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు జిల్లాయంతయు, ఉప్పుసత్యాగ్రహమునుగూర్చి పర్యటన మొనర్చుచున్నారు నీన్న (27-8-30) సాయంకాము తిప్పరాజువారి సత్రిమునద్ద జరిగిన మహాసభలో శ్రీ యనమండ్ర సంతకయ్యగారు గంధీజీ సన్మానము "ఉప్పు"ను గురించి చేసిరి.

ఖద్దరు విక్రయము

నెల్లూరునందు ఖద్దరు విక్రయముగా నెలపావుచున్నది. ఈ మార్చి 25 లేదా 26 ను రూ 2800 లు రూపాయలు ఖద్దరు విక్రయంపడినది. గతసంవత్సరము మార్చిలో రూ 600-0-0 లు విక్రయంపడినది. శ్రీనలులూరు సుబ్బారావుగారి, తూములూరి పదవినాథయ్యగార్లు ఖద్దరు ప్రచారముచేయుచున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ పనివాండ్ల ప్రైక్లు

300 పనివాండ్లు (పాకీవాళ్లు, పీథులు చిమ్మెవాళ్లు వగైరాలు) నేటి దినము పని చేయక నిరాకరించిరి. పురమంతయు, దుర్గంధముతోను పెంటపప్పులతోను నిండియున్నది. మునిసిపాలిటీవారు పదరు పనివాండ్ల ఆశ్రయ తీర్చినగాని పనులు జరుగవని తెలియజేయుచున్నది.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

దాలివర్త

నాయకులరాక

80 మార్చి ఆదివారము సాయంత్రము నాల్గుగుంటలకు మా గ్రామమునకు శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు మట్నూరి కృష్ణారావుగారు యింకా కొందరు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. రామాలయము వద్ద ఆలాలవృద్ధులు ఒక తుణుములో వారి వాగవృత్తును వివరింపుగా వినుటకు కూడిరి. శ్రీ యుతులు సీతారామయ్యగారు ఒక ఘంటన్నరకాలము మహాత్మా గాంధీగారి పుణ్యమునుగురించియు యిప్పటి బ్రిటిషుపరిపాలనను గురించియు ఖద్దరు పుణ్యమును గురించియు ప్రజలకందరకు ఆనందము పీ రాజేశ్వరము కలుగువట్టు గంధీరముగా పువర్ణగిరి, చీకటిపడువరకు ప్రజలు చాలా శ్రద్ధాభక్తులతో వారిపువ్వునెత్తినను వినిరి. ఈ ప్రముఖులు రావడంచేత మా గ్రామమునందుగూడా కొంత సంచలనము కల్గినది. మా గ్రామంలో కాంగ్రెసు సభ్యులను చుడుకుగా చేర్చుచున్నాము. యిప్పటికి నలుబదికిపైగా సభ్యులు చేరినారు.

(ఒక విలేఖరి)

గ్రామోద్యోగులు

రాజీనామాలు

గాంధీయజాత్యుని సత్యాగ్రహ సమరసమయమున గుజరాతు దేశములోని గ్రామోద్యోగులు కొందరు రాజీనామా లిచ్చినందున బొంబాయి గవర్నమెంటువారు, ఇంగ్లీషు పత్రికలును గాంధీయజాత్యునియుష్టసత్యాగ్రహమునకు భయము లేదనియు, అందువలన గాంధీగారిని అరెస్టుచేయ నక్కరలేదనియు, గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా లిచ్చుచుండుట వలన గాంధీగారిని అరెస్టుచేయవలసి వచ్చుచున్న దనియు, గందరగోళము చేయుచు, ఈ సంగతి బొంబాయి గవర్నమెంటు వారు ఇండియా గవర్నమెంటువారికి వ్రాసినట్లును పత్రికాపాతకలు చరిచియుండుదురు. ఇదివరకు గ్రామోద్యోగులు అంటే ఎట్టివారో, యేమూల నున్నారో, వారిసితి యేమిటో, యే గవర్నమెంటువారు అయినను కని విని అయినను యెరుగరు. ఇప్పుడు కొద్దిమందియే గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా లిచ్చినంతమాత్రాన గవర్నమెంటువారు కన్ను తెరచి చూచుచున్నారు.

గోడకు పువడి యెట్టిదో గవర్నమెంటుకు గ్రామోద్యోగులట్టివారు.

ఇట్టిసితిలో గ్రామోద్యోగులు ఎండ ఆనక, వాన ఆనక, రాత్రిఆనక, పగలనక గవర్నమెంటును అనేక బాపతుల పనిచేసి, అనేక బాపతుల రాబడి చేశారని, బాక్సనులు నిండించి పెట్టుతూవుంటే గవర్నమెంటు పెద్ద యద్యోగములందరు నేలనునేలు జీతములు పుచ్చుకొని కుర్చీలమీద కూర్చుని చల్లగాలి నేలించుచు మోయిగా సుఖించుచున్నారు. గ్రామోద్యోగుల జీతములు ఒకపూట తిండికయినా చాలవనియు, జీతములు హెచ్చుచేయవలసిన దనియు నెంత మొరపెట్టినను ఎన్ని అర్జీ లిచ్చినను వినుపించుకొనువారు ఒకరయినను కనుపించరు. కాసనసభలలో మన విషయమై కలుగజేసికొనువారు లేనేలేరు. ఒకవేళ ఏదండూ నారాయణరాజుగారివంటి లేక యే రంగనాథ మొదలియ్యారుగారివంటి యుదారస్వభావము గలవారో, కలుగజేసికొని జీతములు హెచ్చుచేయుమనిగాని, మాక్కులు కావలెనని గాని తలపెట్టినయెడల అన్నిమూల నుండి తల ఒకరులేచి ఆవసరము లేదని గోలచేయుచుండురు. గవర్నమెంటు వారికి గ్రామోద్యోగుల సంగతి అసలే అక్కరలేదు. మొన్న యీమధ్య పెద్దయద్యోగముల జీతములు తగ్గించి ఆసాము చిన్న ఉద్యోగములకును, బుట్టోతులకు ఇవ్వవలసిన దని ఒక కాసనసభ్యుడు కాసనసభలో కోరియుండెను. కాని గ్రామోద్యోగుల సంగతి ఆయనకు జ్ఞాపకము రానేలేదు. ఒక స్టేషను గుమాస్తాగాని, ఒక సాహుకారు గుమాస్తాగాని రోజుకు ఒకరూపాయ తక్కువలేకుండా సంపాదించుకొను చున్నారు. పోలీసు బుట్టోతులకు, ఉత్తరముల బుట్టోతులకు, తాలూకా బుట్టోతులకు, యెలిమెంటరీ స్కూలు మాస్టరుకు నెలకు 20 లు జీతములు ఇచ్చుచున్నారు. చివరకు కూలివాడు రోజుకు 6 లేక 7 గంటలనేపు పనిచేసి, అడుతూ పాడుతూ మనాయాసముగా రోజుకు రూ. 0-12-0 లు లేక ఒకప్పుడు 1-0-0 కూడ సంపాదించుకొనుచున్నాడు. ఈ సందర్భములో గవర్నమెంటువారు గ్రామోద్యోగులకు యేమి ఇచ్చుచున్నారు? గ్రామోద్యోగులు గవర్నమెంటుకు చేసిపెట్టిన పనికి కూలిఅయినను గిట్టుచున్నదా? 1920 సంవత్సరములో గవర్నమెంటు మనసబు కరణములకు హెచ్చుతగ్గులు లేకుండ నెలకు 15 లు జీతంచేసినారు. గవర్నమెంటుకు అధికనష్టము వచ్చినదని కరణమునకు ఒక రూపాయి, మనసబుకు రెండు రూపాయలు తగ్గించివేసినారు. పీరి అధికనష్టము మనసబు, కరణముల జీతము తగ్గించితే గాని మరొక మార్గము కనబడలేదా? లేక విలేజ్ ఆఫీసర్లు ఆసాత్రం జీతము పుచ్చుకొనటకు కూడా అర్హులు కారనియా? విలేజ్ ఆఫీసర్లంటే గవర్నమెంటువారికి, కాసన సభ్యులకు ఎంత నిరసభావము గలదో తెలియగలదు. కొంతకాలము జమాబందీ అలవెస్టు ఇచ్చినారు. తిరిగి తగ్గించివేసినారు. మొన్న కాసనసభలో ఏ. రంగనాథ మొదలియ్యారుగారు మనసబులో పాటు కరణములు కూడ లోకలు బోర్డులలో సభ్యుడుగా నుండుటకు లెల్లు సవరణకు కోరగా మునిసామి నాయుడుగారు అడ్డుతగిలికరణము వేతనముమీద పనిచేయు సత్తుకరు అనియు, మనసబు గారకు ఉద్యోగముదని అర్థము చెప్పి సవరణ నిరాకరించిరి. గవర్నమెంటువారు కూడ యీ నాయుడుగారితో నేకిభవించినారు. ఇంకను వ్రాయదలచినవి అనేక ములు గలవు. ప్రభుభీతిచే వ్రాయలేదు.

ఈమధ్య కాకినాడలో యీ సత్యాగ్రహమునకు వ్యతిరేకముగా ఒకసభ జరిగినట్లును, ఆసభకు కొందరు గ్రామోద్యోగులు, పెట్టి నవుకర్లును రప్పించినట్లును ఆంధ్రపత్రికలో

చదివినది. గవర్నమెంటువారికి అవసరము వచ్చినపుడు మద్దిక చేసికొనుటయు, అవసరము లేనపుడు నిర్లక్ష్యము చేయుటయు అలవాటు అయినది ఆంతర్యపూర్వకముగా ప్రేమయుండ వలెగాని, పయిపూతలపట్ల లాభము లేదని గ్రామోద్యోగులకు తెలియనిసంగతి కాదు. ఈ మధ్య ఆంధ్రరాష్ట్ర గ్రామోద్యోగులసభ బెజవాడలో జరుపబడునని కృష్ణ జిల్లావారు ప్రచురించి యున్నారు ఆసభ వెంటనే యేర్పాటు చేయవలె ననియు, అందులో గ్రామోద్యోగుల కర్తవ్యమును గురించి ఆలోచింపవలయుననియు కోరుచున్నాను.

భీమవరం వాలూరి నాయదానమూర్తి.

చీరాల

సత్యాగ్రహ ప్రచారము

శ్రీరాములుగూడ, రంగయ్యగార్లు యద్యోగ

మార్చి 30:— రాత్రి మూడు 7 గంటలకు రామ మందిరముయొద్ద మహాత్ముని సత్యాగ్రహమును గురించిన చిహ్న రంగసభసమావేశము కాబడినది. సభా ప్రారంభపూర్వము బహు సంఖ్యాకజనము లేకపోయినప్పటికి ప్రారంభముకాగానే అశేష జనసంఖ్యాకులు విచ్చేయుటచే మరల 1921 వ సంవత్సరము జ్ఞాపకమునకువచ్చెను. సభను ప్రారంభముచేస్తూ శ్రీయుత శ్రీకామేశ్వర పట్టాభిరామాలగుప్తగారు ఆంధ్రపత్రికలోని మహాత్ముని విజయ యాత్ర పద్యములను బహుశ్రావ్యముగా, చదివి సభ్యులకు తెలియపరచిరి. తదనంతరము పువస్వాసమును ప్రారంభము చేస్తూ మహాత్ముని మహాత్మ్యమును గురించియు, యంత వృద్ధాప్యమునందు వారి తేజోశక్తి సంపన్నతను గూర్చియు, లహా సత్యాగ్రహయాత్రను గూర్చియు, యాత్రాసన్నద్ధుడై తన అనుచరవర్గముతో మహాత్ముడు తన యాశ్రమమును విడిచి 12వ లేదా 13వ సకాలమునకు, తన యాశ్రమాధికారము వంతను మీరాబాయి గారి కొవ్వరించి, ప్రజలయొక్కయు వారిమణులయొక్కయు, ముగళహోరతులను, అశీసులను గాని కుభముచూర్చుచును బయలుదేరిన నాటి దృశ్యమునుగురించియు, ప్రస్తుతము జేతము లోనున్న రాజకీయపరిస్థితులను గురించియు, మొన్నటిరోజు గుంటూరునందు సమావేశమైన రాష్ట్రీయమహాసభకు వెళ్లివచ్చి అచ్చటజరిగిన ప్రసంగములను గూర్చియు, పుత్తావోలియమును స్వయముగా చూచినసంగతులనుగూర్చియు, ప్రస్తుత పర్యాయమునుగూర్చియు, చక్కని మహాపవస్వాసమును మునుంక గంటకాల మొసంగిరి. తదుపరి శ్రీయుత శ్రీ గోపాలకృష్ణులు పూర్వ ప్రస్తుత రాజకీయములను గురించియు, మహాత్ముని దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహ సమరమును గూర్చియు, మహాత్ముడు వై పసంపన్నుడనియు, ఇట్టి మహాయజ్ఞ సమయమున ప్రతివాడు శక్తికొంది చేయూత నొసంగి సహాయముచేయవలె ననియు, ప్రభుత్వమువారికి, ప్రజలకు మహాత్ముడు చెప్పిన ప్రకారం ఆఖరు యుద్ధ మనియు, తప్పుక నిస్సంశయులరై పుత్తావోలియో పాల్గొనవలె ననియు ప్రజలకు గంభీరముగా పుద్బోధన చేసిరి. తాము కాంగ్రెసువారి మాజ్ఞ ప్రకారము గుంటూరు శిబిరమునకు ఏప్రిలు 6 వ లేదా నాటికి చేరబోవుచున్నామనియు చెప్పిరి. సభ మహాత్మా గాంధీ గారికి జయజయ ధ్యానములతో సమాప్తి నొండెను.

మునిసిపల్ సమావేశము

పురపాలకభవనముపై జాతీయపతాక మును ప్రతిష్ఠించుటకు తీర్మానింపబడుట

మార్చి 29:— యీ వుదయం 8 గంటలకు మునిసిపల్ భవనమున సభ శ్రీ చైరమణ్ పానకాలు శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయెను. కార్యక్రమపట్టికలోని హంశములు పూర్తియైన వెంటనే శ్రీ చీరాలరంగయ్యగారు పంపిన జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనతీర్మానమును చైరమణ్ గారు చదివిరి. తీర్మానమును గురించి శ్రీయుతులు రంగయ్యపంతులు, యస్. వి. రాములు గూడ, పూటూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగార్లు కొద్ది సంగతులను చెప్పిన తరువాత అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

దేశ సేవ

యనుమానపత్రిక

యందు ప్రతిమాసము, ఆశ్రమ ధర్మములును వైదిక, వేదాంత, జ్యోతిష, వ్యాయాను, భౌతిక వైద్య, వర్తకరహస్యములు - భారత భాగవత రామాయణాదులు, దేశసేవకుల చరిత్రలు పీఠనారీమణుల చరిత్రలు, దేశోధారకుల జీవితములు. నానాదేశచరిత్రలు, నూతన నాటకరంగములు, హాస్యప్రహసనములు, ప్రాచీనానుప్రబంధములు మున్నగునవి ప్రతిమాసము వెలువడును.

విజ్ఞానప్రసారము, సంపాదకుడు, శిష్టా శ్రీ

ఆదిమాంధ్ర వివాహము బ్రాహ్మణ పౌరోహిత్యముతో జయప్రదముగా జరుగుట

(1)

(2)

పైవరుస:—1. శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మగారు, శ్రీయుత వత్సవాయి సత్యనారాయణరాజుగారు బి. ఎ., బి. యల్., అరవ ఆదివారాయమాత్రుగారు, బొల్లప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు, సాలస బాపనయ్యగారు బి. ఎ., బి. యల్., డాక్టరు శివరాజు వేంకటరామారావుగారు, తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు, దిగువవరుస:—వరుడు-శ్రీమాన్ కలటూరి మనిస్వామిగారు, వధువు-చి॥ శా॥ రమణమ్మగారు. 2. వధూవరలకుటుంబము. (ఫోటోలు—వి. కాశ్రి)

ఆదర్శముగు ఆదిమాంధ్ర వివాహము

బ్రాహ్మణ పౌరోహిత్యముతో జయప్రదముగా జరుగుట

సర్వసంఘములవారు వివాహోత్సవమున పాల్గొనుట

30-8-1980 తేది ఆదివారం ఉదయము 9 గంటలకు రాజ్యసౌఖ్యవరం శ్రీవారపు పేటలో కోరలమ్మ మందిరమున వైశ్యవృత్తి బ్రహ్మశ్రీ పండిత పాలావర్యుల లక్ష్మీనారాయణగారి పౌరోహిత్యమున జయప్రదముగా జరిగినది. శ్రీమతి కామరాజు సుందరమ్మగారు (విలూరు) వధువు శ్రీ బొల్లపల్లి మిరయ్యగారి ద్వితీయ పుత్రుడు చి. శా. రమణమ్మగారు (కాకినాడ) వధూవరులు యుక్త వయస్కులు. విద్యనేర్చిన నాగరికులు. వయసు 500 పందలమంది హాజరైరి. వారిలో బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహం పంతులు, బొల్లప్రగడ సుందర గోపాలరావు (ప్రకృతి వైద్యచికిత్సకులు), డాక్టరు శివరాజు వేంకట రామారావు, అరవ ఆదివారాయమాత్రు, సాలస బాపనయ్య బి. ఎ. బి. యల్., క్రావ్విడి శేషవేంకట కాశీపతి, వత్సవాయి సత్యనారాయణరాజు బి. ఎ. బి. యల్., ముమిడి లక్ష్మీపతి, తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మ, ఇందువారి సత్యనారాయణరాజు, చైత్రోలు నరదరాజులు, బ్రతుల నరసరాజు, చి. చాల్లెస్, శేషమ్మ భూషి, శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారి, ఆనందాశ్రమ వాసులును శ్రీ నిర్మలారెడ్డి విఠలకు శరణాయుక్త కార్యదర్శియును, బ్రహ్మపుత్ర వరదాసులును ఆన శ్రీయుత కామరాజు హనుమంతరావుగారి సకుటుంబము, చాగల్లు ఆనంద నికేతనమువారును, కాకినాడ సోదరసమితి వారును, ఆదిమాంధ్రకుల పెద్దలును, సంఘ సేవకులును ఆన గోలి పాపయ్య, కడిగిల వెంకటస్వామి, చిన్నం వెంకటస్వామి, జాలా మిరయ్య, కలటూరి తాతయ్య, నట్లం బుల్లండు, టి. యం. లక్ష్మయ్య, నేలి సోమన్న, ఏనుగుపల్లి చిట్టయ్య, గోలి రామన్న, చిల్లా శేరయ్య, పండిత రాఘవయ్య, కందనాల అప్పలస్వామి, తలారి రామకృష్ణయ్య, గొల్ల నరసింహారావు, శ్రీమతి జాలా మంగమ్మ, యం. కామేశ్వరమ్మగార్లు ముఖ్యులు. ఇంకను వీలూరు, నిడదవోలు, కొవ్వూరు, మాధవరం, వునురుమర్రు నన్నె చింతలపూడి, కాకినాడ మొదలగు ప్రదేశములనుండి పలువురు ఆగ్రజాతీయులు ఆదిమాంధ్రులు వివాహోత్సవమును చూచి ఆనందించుటకు దయచేసిరి. పౌరోహితులగు లక్ష్మీనారాయణగారు వివాహ విధానమును వధూవరులకు సభ్యులకు మనోహరముగ రీతిని నడిపిరి. వధూవరులయొక్క ధర్మము కర్తవ్యమును స్పష్టముగా నెరిగించిరి. వధూవరుల భావిజీవిత యాత్ర ఎట్లు ఆనోన్యముగ గడుపువలసియు వివరించిరి. మంగళకరమున శుభ ముహూర్తమును వధూవరులకు సర్వకాల సర్వావస్థలందు సురక్షితముగా రక్షించుటకుగాను మధ్యమధ్య పరమేశ్వర ధ్యానము గావించిరి. మంగళనాయిద్యములు హృద్యముగా చెలరేగినవి. బ్రహ్మగీతములు క్రావ్యముగా విని ఖరీదినవి. శ్రీయుతులు క్రావ్విడి శేషవేంకట కాశీపతి, చైత్రోలు

వరదరాజులుగార్లు అశీష్ను గీతములను హృదయ రంజకముగా జదిపిరి. బ్రహ్మశ్రీ లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు ఆశీర్వాద శ్లోకములను చెప్పించిరి. ఈ వివాహ సందర్భమున మామూలుగాగక శుభ కాకావరముతో భోజనాదులు నడుపబడినవి. వడపప్పు, పానకము, అరటిపండ్లు, తాంబూలాదులతో ఆతిథులు సత్కరింపబడిరి. జాలా రంగస్వామి.

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి జాతీయ బాలికా విద్యాలయము ఏలూరు గాంధీపేట భూరి విరాళము

దెండులూరు గ్రామ కాపురములగు శ్రీమతి వడ్డపల్లి నరసమ్మగారు వెయ్యి రూ పాయలు నిదివరకు, వాగ్దానము చేసియుండిరి. ఆ వాగ్దానము తాలూకు వడ్డీధనము, రు. 75 విద్యాలయమునకు బంపి, ఇతర వారీలోకమునకును, ఇదివరకు వాగ్దానములు చేసి చాల కాలమైనను నింతవరకు బంపని సోదర వర్తకులను, మార్గదర్శకులైరి. శ్రీ నరసమ్మగారివలె తమ వాగ్దానముల బంపి విద్యాలయాభివృద్ధికి దోడ్పడుదురుగాక యనిభగవానుని ప్రార్థించుచు, మా సోదరులకు విన్నవించుచున్నాము. నీ విద్యాలయ సక్రమాభివృద్ధికి నింతవరకు మా సోదర మహిళామణుల భూరి వారి క చందాలే కారణమని చెలియజేయుటకు, సంతోషించుచున్నాము. పై గ్రామవాసులగు శ్రీ మొట్టపర్తి శేషమ్మగారు వార్షిక చందా రు. 50 అందజేసి విద్యాలయముయొడ తమకు గల సహజ వాత్సల్యమును విశిత పరచిరి. ఉదార బుద్ధితో నిరవిరాళములు బంపిన మా సోదరీమణులకు విద్యాలయము తరిపున మా కృతజ్ఞతా నూచక వందనము లర్పించుచున్నాము. కలగర సిచ్చయ్య.

భీమవరం తాలూకా శ్రీ సనాతన భాగవత భక్త సమాజము

16-8-80 తేది శుక్ల నామ సం॥ ఫాల్గుణ బలి ఆదివారం ఉదయం 10-84 గంటలకు అప్పుడు వృషభ లగ్నముందు భీమవరం తాలూకా సనాతన భాగవత భక్త సమాజమును భీమవరం శివారు శ్రీ రామపురముందు శ్రీ రామలింగేశ్వరస్వామివారి దేవాలయముందు కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాల భక్తసమాజ కార్యదర్శియున్న భక్తాగ్రేసరులున్న అయిన బ్రహ్మశ్రీ మురుకుల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున స్థాపించడమైనది. విశ్వేశ్వరపూజ పురుషనూక్త పారాయణ తరంగములు అష్టపదులు అధ్యాత్మకీర్తనలతో భజన టెంకాయ కర్పూర హారతులతో సభ ప్రారంభింపబడి భక్తిని గురించి అగ్ర్యతుల వారు అద్భుతోపన్యాసము గావించిరి. వందమంది ప్రేక్షకులు హాజరైరి. అగ్ర్యతులవారు సమాజ నిబంధనలు పద్యరూపమున చెప్పి విప్పి చెప్పిరి. సడకు నిబంధనలకు లోబడి నడుచుటకు కృతవిశ్మయముతో 20 మంది సభ్యులుగా చేరి సంతకములు చేసిరి.

కృష్ణాజిల్లా కవిలేళ్ళరవురము ఫిర్యా ఎన్నికసభ

ఈ సభ వీరంకిలానుద్ద లోకల్ ఫండ్ సక్రము లో ది 26-8-80 సాయంత్రము 2 గంటలకు సమావేశమైనది. హాజరు

1. గుళ్లపల్లి నాగయ్యగారు	మేడూరు
2. యలమంచిలి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	డిటో
3. చిగులూరి కొటయ్యగారు	కవిలేళ్ళరవురము
4. కొల్లిపర రాఘవయ్య	"
5. తాతినేని సీతారామయ్య	"
6. చిగులూరి శేషయ్య	"
7. మాగంటి సత్యనారాయణ	"
8. కారంచేటి మల్లిఖార్జున శర్మ	వీరంకి
9. తుమ్మల వెంకటకృష్ణయ్య	కవిలేళ్ళరవురము
10. చిగులూరి నూర్యనారాయణ	"
11. తాతినేని కటుంబయ్య	"
12. చిగురుపాటి బసవయ్య	"
13. తాతినేని వీరరాఘవయ్య	"
14. తాతినేని శివయ్య	"
15. చిగురుపాటి కటుంబయ్య	"
16. మచిల్యూరు ఆబ్దుల్ అజీజ్	"
17. దవిలేళ్ళరవు నరసింహాచార్య	"
18. తాతినేని కొటయ్య	"
19. మానపురి నూర్యనారాయణ	"
20. చెరుకూరి కాళహస్తి శర్మ శర్మ	వైదిగోండలపాలెము
21. మైనేని లక్ష్మీనారాయణ	"
22. మైనేని వెంకటసుబ్బయ్య	"

తీర్మానము

ఈ దిగువ సందర్శించిన వారిని తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కవిలేళ్ళరవురము ఫిర్యాకు జిల్లాప్రతినిధులుగా ఏకగ్రీనముగా యెన్నుకొనడమైనది.

1. దండమూడి పూర్ణయ్యగారు	తెన్నవూరు
2. గుళ్లపల్లి నాగయ్యగారు	మేడూరు
3. మండవ పాపయ్యగారు	కవిలేళ్ళరవురము
4. కొల్లిపర నూరయ్యగారు	"
5. కారంచేటి వీరమల్లి కాన్యనశర్మగారు	వీరంకి

కొల్లిపర నూరయ్య, కన్యనాదు.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. సి. తో 0-13-0 ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి వడ్డించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంటి రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు, మంటి యుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిటో, బొంబాయి - మదరాసు.

అఖిలభారత స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

ఈనెల 6వ తేదిని దేశమునందంతటను ప్రారంభింపబడుటకు

మహాత్ముడు ఆజ్ఞప్తి నొసంగుట

మహాత్ముని సత్యాగ్రహదళ ప్రస్థానము

రేపటి ఉదయమున గమ్యస్థాన మగు దండి గ్రామమును చేరనుండుట

మహాత్ముని శపథము

“కృతకృత్యుడ నైనచో మరల వచ్చెదను లేనిచో నాశవము
సముద్రమున తేలగలదు”

ఈరీతిగా మహాత్ముడు నిన్న 3-వ తేది రాత్రి నవసారిలో జరిగిన బహిరంగనభిలో
దృఢశపథము నొసరించెను

నేటివరకు జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

అహమదాబాదుజిల్లా:—అహమదాబాదు మొదలు

బరేజా వరకు 3 గ్రామములు.

12 వ తేదీ బు మొదటిరోజు 1 అహమదాబాదు 2 అస్టోరీ
13 ను 2 3 బరేజా 4 నవగాము

కెయిరాజిల్లా:—నవగాము మొదలు కనకపూరువరకు

11 గ్రామములు.

14 శు 3 5 వాస్పా 6 మతూరు
15 శ 4 7 దభను 8 నడయాడు
16 ఆ 5 9 బొరియావి 10 ఆనందు
17 సో 6 మానవ్రతము
18 మం 7 11 నాపా 12 బోర్నమ
19 బు 8 13 రాసు 14 కనకపూరు

బ్రోచిజిల్లా:—కరేలీ మొదలు రాయవరకును 14

గ్రామములు.

20 ను 9 15 కరేలీ
21 శు 10 16 గజేరా 17 అనభి 6 మై.
22 శ 11 18 జంబుపూరు 19 అమరు
23 ఆ 12 20 బువా 5 మై. 21 సామ్మి
24 సో 13 మానవ్రతము
25 మం 14 22 త్రాల్సా 23 డెరలు
26 బు 15 24 బ్రోచి 25 అంకారేశ్వరము
27 ను 16 26 సజను 27 మాంగ్రలు
28 శు 17 28 రాయను 29 ఉమరాచి

సూరత్రుజిల్లా:—ఉమరాచి మొదలు దండివరకును 14

గ్రామములు.

29 శ 18 30 ఎర్రను 31 భటగం
30 ఆ 19 32 సాందియరు 33 డెలదు
31 సో 20 మానవ్రతము
1 ఏప్రిలు మం 21 34 చప్రభట్ట 35 సూరతు
2 బు 22 36 దిందోలి 37 వాంజా
3 ను 23 38 ధనుసు 39 నవసారి

రేపటినుండి జరుగనున్న కార్యక్రమము

4 శు 24 40 జలపూరు 41 కరాడీ, మటవాడు.
5 శ 25 42 గమ్యస్థానమును దండిని చేరుట.

* * *

చప్రభట్టాలో మహాత్మునికి స్వాగతము

కొన్ని నూతనవిషయములు

మహాత్ముడు యీ నెల 1-వ తేదీ ఉదయమున డెలదు నుండి చప్రభట్టాకు బయలుదేరినపుడు సబర్కత్తి ఆశ్రమమునండి మార్చి నెల 31-వ తేదీన డెలదుకువచ్చిన అయిదుగురు యువకులుగూడ మహాత్మునితోపాటు కాలినడకనే చప్రభట్టాకు బయలుదేరిరి, యీ 5 గురిలోను దాదాభాయి సోరోజీగారి

మనుమరాలను అహమదాబాదులో కోటికొడుగు నేటు అంబాలా సారాభాయిగారు కుమార్తెయనుగూడ నుండిరి. దారిలో పధిక శ్రమ కనబడుతుండుటకు వారు జాతీయగీతములను కడు మనోహరముగా పాడిరి. వారు డెలదునుండి చప్రభట్టా చేరుటకు 90 నిమిషములు పట్టినది. దారిపాడుగునను ప్రజలు జయధ్వనుల నొసరించుచునే యుండిరి. చప్రభట్టాలో ప్రజలందరను తెల్లని శుద్ధబట్టలు ధరించుచుండిరి. బొంబాయినుండివచ్చిన వర్తకులుగూడ చాలమంది అటనుండిరి. వారందరను బాద్షాల్లి విజయమునుగూర్చిన పాటలను పాడుచుండిరి.

చప్రభట్టాలో నొక రెండంతస్తుల మేడలో మహాత్ముని విడిది యేర్పరచబడెను. వారింటిరుటకు చేరువను ఒక శివాలయమున బస యేర్పాటుచేసిరి.

శ్రీయుత కె. నటరాజనుగారు మహాత్ముని

సందర్శించుట

బొంబాయిలోని యిండియన్ నోవలరిఫార్మరు పత్రికా సంపాదకుడగు శ్రీయుత కె. నటరాజనుగారు చప్రభట్టాలో మహాత్ముని సందర్శించిరి. మహాత్ముడును నటరాజనుగారును యేకతముగ నొక గంటనేపు మాటలాడిరి.

మహారాష్ట్ర నాయకులరాక

మహారాష్ట్రమునుండి గూడ 10-12 మంది వచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి. వారు గూడ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్నందులకు మహాత్ముడు చాల సంతసించెను.

ఒక మహారాష్ట్ర గాయకముణి దానవిసోదము

మహారాష్ట్రమున చాల విఖ్యాతి గాంచిన కవీంద్రుడును గాయకముణియును గూడ నగు శ్రీయుత పాండురంగ దత్తాత్రేయ ఖిల్కీ-రుగారు ఆనాడు చప్రభట్టాము వారింటిరుట నానందింపజేయుటకు తాము రచించిన చిత్రతాత్పర్యము పాటలనుపాడెను. ఇప్పుడు ప్రారంభముగానున్న సత్యాగ్రహమునుగూర్చి తాము వ్రాసినపాటలనుగూడ నతిడుపాడెను. జాన్స్వియూరాలి లక్ష్మీబాయిగారి వీరత్వమునుగూర్చియు సత్యాగ్రహమునుగూర్చియు అతడు పాడిన పాటలకు యెల్ల వారును చాలసంతసించిరి.

ధమనులో మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగతము

దారిలో కపలేతాగ్రామముకడ మహాత్ముడియులు ధనమొనగుట

నిన్న 3 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు వాంజానుండి ధమనుకు మహాత్ముడు మున్నగువారు బయలుదేరిరి. దారిలో కపలేతా అను నొక చిన్న గ్రామము కలదు. అచట గ్రామస్తులు మహాత్మునకు స్వాగతమొసగుటకు యేర్పాటులు చేసి ఒక సాలంకృతమున సభాపీఠమును చక్కగా నమర్చిరి. అచట మహాత్ముడియులుగూడ చాలమంది కలరు. మహాత్ముడియ నాయకులందరను అచట మహాత్ముడియులకు ప్రతినిధులుగా మహాత్ముని దర్శించుటకు వచ్చి యుండిరి. మహాత్ముడు ఆ పీఠముపై నాసీనుడు కావలెనని మహాత్ముడియ నాయకులు చాల బ్రతిమాలిరి. కాని మహాత్ముడు కూర్చుండలేదు. “ఉష్టు, నీరు, గడ్డి మున్నగువానిపైని పన్ను

వేయగూడదు. అని ఖురానులో నున్నది. మహాత్ముడి యులందరునుగూడ నీ సత్యాగ్రహముపట్లనే సానుభూతిని కలిగియు యున్నారు. ఇతర చోట్లనుండు మహాత్ముడియులుగూడ తప్పక తోడ్పడగలరు” అని వారి నాయకుడు మహాత్మున కెరిగించి మహాత్ముడియుల పక్షమున 51 రూపాయలను సమర్పించెను. అంతటి హిందువులు 25 రూపాయలను సమర్పించిరి.

“నాకు ముందుగానే తెలిసియున్నచో యిటులే నేను మకాము చేసి యుండును. తెలియనందున దీనిని మకాముగా నేర్పరచలేదు. కాన నేనిప్పుడిటు కూర్చుండజాలనందులకు తమింపగోరెదను. ఈ గ్రామమున హిందువులు ను మహాత్ముడియులును, స్నేహభావమునుగలిగియుండినందులకును మహాత్ముడియుల సత్యాగ్రహముపట్ల సానుభూతిని తెలిపినందులకు ను నేను చాల సంతసించుచున్నాను. మిగిలిన స్వాగతమునకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను అని మహాత్ముడు నుడిచి అటనుండి బయలుదేరెను.

రెండుపానులు బల మధికమగుట

చెనుకటికంపై నిపుడు మహాత్మునకు రెండుపానులు బలమధికమైనది.

దండిలో నీటివసతి నేర్పరుచుటకు 1500

విరాళము

దండిలో నీటివసతి చాల తక్కువగా నుండుటచే మరి కొన్ని బావులను త్రవ్వించుటకుగాను విరాళముగా 1500 రూపాయల నొకరు మహాత్మున కొసగిరి.

దండిలో భోజనపు టేర్పాటు

శేపు శనివారమునాడు ఉదయమున దండిచేరిన పిమ్మట నలంబీరులకు యిగిరించిన ప్రయము పక్షుగింజలను వరి అన్నమును పప్పును మూడు తులములు నేటిని యిచ్చే దరని తెలిపినది.

బహిరంగనభిలో నువస్థానించుట

నిన్న సాయంకాల మచట బహిరంగనభి జరిగినది. ఈ గ్రామము బరోడా సంస్థానములోనిది. పరిసర గ్రామములనుండి గూడ చాలమంది ప్రజ లచటికివచ్చిరి. మహాత్ముడియులుగూడ పలువురు వచ్చిరి. ఈ సత్యాగ్రహదళము సంస్థానములోనికి ప్రవేశించుట కిదియే తొలిసారి. అచట కాంగ్రెసువారు ఖద్దరును మధ్యపాననిర్మూలనమును గూర్చి కొంత ప్రచారము సలిపి యున్నారు. సూరతు మొదలుకొని ప్రతి గ్రామమునందును చాలమంది మహాత్ముడియులుగూడ స్వాగత మొసగుటలో పాల్గొనుచునే యున్నారు. ధామనులో జరిగిన స్వాగతమున మహాత్ముడియుల సంఖ్య అధికముగానే యుండెను.

ఒక మహాత్మిసాహెబు వాగ్దానము

“ఈ సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనుటలో మహాత్ముడియు లెంతమాత్రమును వెనుకబడరు. ఈ గ్రామమున హిందువులకు ను మహాత్ముడియులకును చాల మైత్రి కలదు. కాన వారును మేమునుకలసి ఏప్రిలు 6-వ తేదీమొదలు సత్యాగ్రహమున పాల్గొందుము అని ధామనులో మహాత్ముడియ నాయకుడగు మహాత్మిసాహెబుగారు ఉరుదూభావంలో గంభీరముగా నువస్థానించెను. అది చాలభావప్రబోధకముగా నుండుటచే సభ్యులు తరుచుగా హర్షధ్వనుల నొసరించుచుండిరి.

సుమంతల మెహతాగారు

“ఈ సత్యాగ్రహమున ఘోరర రాష్ట్రములోని ప్రజలందరను స్త్రీలు సయితము విధిగా తోడ్పడెదరు. బరోడా సంస్థానమువారు చాలమంది నలంబీరులుగా చేరిరి. మిగిలినన్నిటి మందిలోనుగూడ బరోడా సంస్థానమువారు పలువురుకలరు. బరోడాలో నాలుగుమండలములలో నలంబీరులను హెచ్చుగా చేర్చుచున్నారు.” అని బరోడా ప్రజామండలి అధ్యక్షుడగు దాక్టరు సుమంతల మెహతాగారు ఆ సభలో నుడిచిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

నేడు నేను దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహమునుగూర్చి కొంతతెలుప గోరెదను. ధామను గ్రామమున లోపల పలువురు దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి అచట సత్యాగ్రహమున పాల్గొని యుండిరి గాన వారికి అనియములు సరిగా తెలియును. అచట హిందువులకును మహాత్ముడియులకును గాఢమైత్రియేయుండెను. అచట తరుచుగా మహాత్ముడియులే ముందంజ వేయుచుండెడివారు గాన నిచటగూడ వారు తమ విధిని నెరవేర్చెదరనియే నమ్మెదను. గుజరాతు సంస్థానవాసులను బ్రిటిషు యిండియా వాస్తవ్యులను విడదీయుట చాల కష్టము. అందువలన సంస్థాన ప్రజలుగూడ నీసత్యాగ్రహమున పాల్గొనకుండ నుండజాలరు. ఇచటికి నేను నేడు వచ్చునపుడు దారిలో కపలేతా గ్రామమువారు నన్ను గౌరవించిరి. ఆ గ్రామవాసులగు మహాత్ముడియులలో డెక్కుమంది దక్షిణాఫ్రికాలో నాకు తోడ్పడియున్నారు. అపు డచట మహాత్ముడియ సోదరులందరిలో నొకబాలియాగారు చాల దైగ్య సయితములతో నాకు తోడ్పడెను. ముఖ్యముగా అతని సహాయము వలననే నేనచట విజ్ఞ

పాటియాలా మహారాజగారిపై

నేరారోపణలు

ప్రైవేటు సంఘమువారు విచారణ జరుగవలయునని కోరుట

బొంబాయి, ఏప్రిలు 8:—ప్రైవేటు సంఘ కార్యసంఘ సమావేశము తాత్కాలికముగా ఆగిపోయినది. పాటియాలా మహారాజగారిపై ఆరోపించబడిన నేరములు ధోరణి మైనవియని ప్రైవేటు గౌరవమును కాపాడుటకై ఈ విషయమై విచారణ జరుగుట అవసరమనియే తీర్మానములు గావించబడినవి. ఈ తీర్మానములను రాజప్రతినిధికి పంపవలయునని కూడ తీర్మానింపబడినది. (ప్రైవేటు)

పూనా, ఏప్రిలు 8:—తగులబడిన కాలలో 28000 పాషల చుపాకిమందును విస్తారముగా తుపాకి దుడియు ఉండి నటులు తెలియచున్నది.

మదరాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

ఒంటిమిట్టయందు బ్రహ్మాత్మనము

శ్రీ కోడండరామస్వామికి, 1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 7 వ తేదీ మొదలు 17 వ తేదీవరకు గడడవాహనము, ఏనుగవాహనము, రథోత్సవము, సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవము, జరుగను.

1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీ వరకు, ఒంటిమిట్టయందు యీ దిగువ కనిపించిన స్టేషనులకు సరసమైన 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు సాధారణ మైన పాసంజరు బండ్లకు (మెయిలుకుగాని ఎక్స్ ప్రెసుకుగాని లేదు.) ఇవ్వబడును. సదరు టిక్కెట్టును, 1980 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగుప్రయాణము నకు ఉపయోగింపవచ్చును.

స్టేషన్ నుండి	8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు. రూ. అ. పై.
మదరాసు	8 4 0
తిరుత్తనీ	2 13 0
పాంబడి	2 10 0
నగరి	2 7 0
వేపనూరు	2 5 0
పుత్తూరు	2 8 0
తడుకు	2 1 0
పూడి	1 15 0
రేణిగుంట	1 13 0
మామండూరు	1 9 0
కెట్టిగుంట	1 4 0
కోడూరు	1 1 0
అనంతరాజుపేట	1 0 0
యూరంపాడు	0 13 0
రెడ్డిపల్లి	0 12 0
రాజంపేట	0 8 0
సందలూరు	0 5 0
కడన	0 6 3
కృష్ణాపురం	0 8 3
గంగయ్యపల్లి	0 11 0
కమలాపురం	0 13 0
యోగనదిపాడు	0 15 0
యోగనంట్ల	1 1 0
కలముల్ల	1 3 0
ముద్దనూరు	1 5 0
సుంగవట్లం	1 9 0
కొండాపురం	1 12 0
కేగడిపల్లి	1 15 0
నంగనూరు	2 0 0
తాడిపత్రి	2 4 0
జూలూరు	2 7 0
రాయల్ చెరువు	2 11 0

పై కనిపించిన చార్జీలలో బిడ్డలకు అర్థ చార్జీయే తీయబడును. యాత్రికులపన్ను పూర్తిగా వసూలు చేయబడును.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శాంతిశిబిర ప్రారంభోత్సవమును దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు జరుపుట

ఏప్రిలు 8:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు అఖిలభారత చర్మాసంఘ కార్యాలయపు ఆవరణలో శాంతి సైన్యశిబిర ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగవలయుగా జరిగినది. అనేక చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులనుండి, పలువురు ఈ యుత్సవము చూయటకు విచ్చేసిరి. నిన్నటికే, ఘనము 100 మంది శాంతి సైనికులు క్రమశిక్షణ పొందుటగాను వచ్చిరి.

కానూరి చినవెంకటరామయ్యగారు, శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవలసినదిగా కోరుచు ఈవిధముగా చెప్పిరి:—నేడు బహుముదినము. చముచేసిన వాలంటీర్లును, వారిని ప్రోత్సహించిన బంధుగురువులును, అందరి కిని నమస్కారములు. గాంధీమహాత్ముడు, కడపటిసారిగా స్వరాజ్యము బడయుటకు, ఈ సత్యాగ్రహమార్గమును, నిశ్చయించినారు. ప్రభుత్వమువారియొక్క అక్రమములను నిర్ణయముగా ఎదుర్కొనుటకు ప్రతి గ్రామములోను, పట్టణములోను, యువకులు సిద్ధముగా నున్నారు. మహాత్ములవారు యిదివరకే కాసనోల్లంపున గడంగినవిషయము ఎల్లరకు విదితము. ఆయన సంచార గ్రామములందు, సత్యాగ్రహ ఆవశ్యతను గురించియు, తనయొక్క నిర్ణయమును గురించియు, ప్రజలను బోధచేయుచున్నారు.

నాగేశ్వరరావుగారి యుపన్యాసము

మహాత్ములవారియొక్క, ఆదేశములను తెలియజేయుటకే యీ శిబిరము ఏర్పరచబడినది. ఈ సమయములో కొంతమంది వెనుకంజవేయుట, అసమంజసము. దేశముయొక్క ధర్మమును, ప్రభుత్వమువారి అధర్మమును తెలియజేయుటకు యీ శాంతి సైనికులు కంకణము కట్టుకొని యున్నారు. శాంతులు ధర్మము నెరవేర్చునది, మన ఉద్ధర్మమును నభివృద్ధికి రాజాలదు.

విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు యిట్లుపన్యసించిరి. ఎర్రమానకాలము నిజముగా భారతీయులకు పుణ్యకాలము. ప్రపంచములో సుఖదుఃఖములు ఉంటవి. ప్రపంచము అనేకసేపు సంవత్సరములనుండి కష్టములు అనుభవించినవి. విరోధాఖండములోనుండి అనేకమందిరాజులు వచ్చి దేశమును దుఃఖమునందు చేసినారు. వారు ప్రపంచమంతయు దుఃఖముయందు చేసినారు. భారతదేశమును అనేకమంది జతపర్చుకొనుటకు వచ్చినారు, వశముచేసికొన్నారు. ఏనుగ్రేసు, బుద్ధుడు మన భారతదేశములో పుట్టినారు. మనము ఫిరంగులు; టుపాకులు పట్టుకొని ఎవరిని పీడించలేదు. మనకు ఉన్నచైతన్యము పోయినది. ఆత్మకత్తి పోయినది. మనము ఇతరులు ఏది చెప్పితే అది ఆమరిస్తున్నాము.

మన దేశములో తింటానికి తిండి, కట్టుకొనుటకు బట్టలు పోయినవి. ఆత్మపరిశోధన చేసుకొనే పరిస్థితి వచ్చినది. మన ప్రభుత్వమువారు, 6,000 మైళ్లదూరములో ఉండి, మనలను పరిపాలించుచున్నారు. సైన్యములో ఒక్క భారతీయునకు కర్మలు పడవీకాడ యిచ్చియుండలేదు. నిరాయుధులనుగా చేసినారు. యుద్ధానంతరము వర్తకము నశించినది. బొగ్గులోనూ పరిశ్రమలు నశించినవి. తినుటకు రసాయన మొదలయిన ప్రదేశములనుండి, తిను బండమును తెప్పించుకొనే అలవాటు గలవారు యీ బ్రిటిష్ వారు. కాని వారు తిరిగి బట్టలు, బొగ్గు మనకు యిస్తారు. తిలకు మహాశక్తుడు స్వరాజ్యము అంటే, 6 సంవత్సరముల క్రిత విధించిరి. యిప్పుడు సంపూర్ణస్వరాజ్యమంటే మాట్లాడేవారు లేరు. మనకు ఆత్మబలము లేకపోవుటచే, వారు, మిమ్ములను పరిపాలించుచున్నారు. బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు మనకు లాభం చేసినంతవారూ, సహకారము చేయండి. లేదంటే అసహాయోద్యమమును అవలంబింపుడు. స్వరాజ్యము కావలెనంటే సాధన కావలెను. 1920 సం॥ మహాత్ములవారు అసహాయోద్యమమును బోధించినారు. కాని ఆ ఉద్యమము అంతరించలేదు. దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

ఆత్మవిశ్వాసము కలగవలెనంటే ఖద్దర్ ధరించండి. గాంధీగారు మనకు స్వరాజ్యము కావలెనంటే యిదివరకు అవలంబించిన మార్గములన్ని వద్దన్నారు. 1920 సంవత్సరమున నిలుపుచేసిన కార్యములను తిరిగి ప్రారంభించవలెనని మహాత్ములవారు మనలను కోరుచున్నారు. 10 సంవత్సరములు కడచినదికాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి పరిపాలనలో నెట్టివార్డు గలగలేదు వద్దన్న కొలది మైమనోసంఘమువారిని మన గాంధూదేశమునకు సంస్కరణల విషయమై విచారించుటకుగాను పంపించిరి. గాంధీమహాత్ముడు బ్రిటిషువారికి ఒకసంవత్సరంలోగా డొమినియన్ స్టేట్స్ ఇచ్చేయెడల అసహాయోద్యమము ఆపివేస్తానని చెప్పినారు. కాని ప్రభుత్వమువారు వారమాటకు అంగీకారము చూపలేదు. మహాత్ముడు నకు కేటాక మార్గము లేక లాహూరు కాంగ్రెసు

లో సంపూర్ణస్వరాజ్యతీర్మానమును వారే స్వయముగా ప్రతిపాదించిరి. నలువదిసంవత్సరములనుండి మనవారు సక్రమ ఆందోళనములముగా స్వరాజ్యము బడయుటకు సంపూర్ణప్రయత్నముచేసిరి కాని దే విఫలమయ్యెను. దీనిరెండవప్రయత్నమున బౌద్ధస్వము — మహాత్ములవారు పనికిరాదని గ్రహించిబౌద్ధస్వరాహిత్యముతో కూడిన అసహాయోద్యమము ప్రారంభించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు గాను మూడవ మార్గముకట్టి త్రొక్కిరి. మన దేశములో నుండి 70 మైళ్లదూరమున బట్టల యాపమునను 70 మైళ్లదూరమున సైన్యముకోరకును 40 మైళ్లదూరమున అప్పుయాపమునను పోవుచున్నవి. ఆయాపాయలు మనదేశములోనే ఖర్చుపెట్టినయెడల ప్రజలు ఎంతసంతోషించెదరో వేరుగా చెప్పవచ్చులేదు. మనము స్వరాజ్యము కోరుట, బ్రిటిషువారివారు ద్వేషభావము చేత గాదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యముబడవలయునన్న కాసనోల్లంపుము తప్ప వేరొకమార్గములేదు. అందుకుగాను ప్రభుత్వమున ఉప్పుమీద కాసనోల్లంపుము జరుపవలసినదిగా మహాత్ములు అజ్ఞాపించినారు బ్రిటిషువారు ఉప్పుమీదపన్ను వేసినారు. యిదివరలో 0-0-3లకువచ్చు ఉప్పును 0-10-0లకు అమ్ముచున్నారు. గవర్నమెంటువారు ఇతరకంటాకుమీద పన్ను వేరారంటే అది భాగ్యవంతులకు లాభం. సారాయిమీద పన్ను తగ్గించారంటే, త్రాగబోతులకు లాభం. పుత్తుమీద పన్ను రద్దుచేస్తే సర్వజనులకు లాభం వల్ల భాయి పట్టెలుగారిని ప్రభుత్వమువారు పట్టుకున్నారు. అప్రదేశములోనే గాంధీగారు చెల్లిఉపన్యసిస్తే ఆయనను పట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వమునకు స్ట్రైక్స్ ములేకపోయినవి. గాంధీగారు మనలను అందరిని పిలుస్తూయున్నారు. దేశము దుఃఖము అనుభవించుచున్నది. మీరంతా యీ సమయములో వస్తారా రారా? ఇంగ్లాండులో ప్రతి వారు 15 పానులు పన్నులు యిస్తాడు. ఆ సొమ్ము అంతా యుద్ధాలమీద పెట్టుతారు. మనకు శాంతి సైన్యము ఆవసరం. మనము బాగుపడవలెనంటే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెను. పరిష్కార సమయంవచ్చినది. మహాత్ముడు 61 సంవత్సరం వచ్చినప్పటికీ చేతిలో కర్రపుచ్చుకొని నడుస్తూవుంటే మేముమాడా ఆయనతో 3 మైళ్లు నడిచినాము. ఆయన నడుస్తూవున్న సమయమున మాకు ఎక్కడలేని వ్రత్యానము వచ్చినది. మనకు కష్టాలు యెల్లప్పుడూ వుంటావుంటాయి. కంటుంటావుంటావుంటావుంటుంది. కాని గాంధీగారికి మనము సహాయము చేయవలసి తరుణం వచ్చినది. యధాశక్తిని ఆయనరుణమును మనము తీర్చుకోవలయును. బందరు ఇంగ్లీషువారిని ప్రవేశింపజెట్టి న పట్టణములలో యొకటి. వర్తకం పాడుచేయుటకు తోడ్పడినది. కాబట్టి యీ పట్టణమువారి బాధ్యత హెచ్చు. మనము కర్మయోగ ప్రవీణులము కావలయును. మన మంతా సందేహములను సంశయములను వదలివేయవలయును.

అజ్ఞాను పాలించుటయే ధర్మము గాంధీగారిని అందరు అన్యాయులకులు వ్రాజిస్తూవున్నారు. మనము ధర్మము ఆచరించాలి. తప్పుక విజయము చేకూడదు. మనకు కావలసినవి రెండు. ఒకటి సంకల్పము. రెండవది పని.

మనము చావలసినవిలేదు. దబ్బుపోగొట్టుకోవడం ఆవసరంలేదు. రెండునెలలు మాత్రము జైలుకు వెళ్లండి. గాంధీమహాత్ముని అజ్ఞాన సహాయించి శాంతి సైన్యములో చేరండి. యువకులనిగి ఈ భాగముతో వున్నది.

ఏనుగట్ల శ్రీయుత చిరుమనాది వెంకటాచలసింహముగారు సభ్యుల మనకు రంజితులను సీగ్లోప న్యాయము గావించిరి. యీ శాంతిసమయమున రెండుగురు పొట్టాపాతనని ప్రబోధించిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వేసనివాండ్ల సంఘము

5 వ వార్షిక సమావేశము

పై సమావేశకార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు. రావోవు యీడ్లరు సెలవులందు హుల్లీలో జరుగబోవు యం. యస్. యం. రైల్వేసనివాండ్ల సంఘసమావేశమునకు పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు హాజరగుదురని నమ్మబడుచున్నది. ఆహ్వాన సంఘమువారి ప్రతినిధులకు మాత్రము భోజనవసరతల ఏర్పాటులు గావించెదరనియు ప్రేక్షకులు రెండు భోజన యితర ఏర్పాటులు తామే గావించుకొనవలసినయు ఆహ్వానసంఘమువారు తెలియజేయుచున్నారు. ప్రేక్షకుల తినివ్రే నను ఆహ్వానసంఘమువారిని తిను భోజన బస ఏర్పాటుచేయగోరు నెడల వారు ముందుగా రోజుకు రూ 1 చొప్పున ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శికి పంపుకొనవలెదల ఆహ్వానసంఘమువారు వారికి భోజన బస ఏర్పాటులు గావించెదరు. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రేక్షకులకు ఉచితముగా భోజన బస ఏర్పాటులు గావించవలసిన గత 30 వ తేదీని గావించబడిన ప్రకటన రద్దయినటులు నెలవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున సత్యాగ్రహ సన్నాహము

వెక్కు-మండలములలో దళములు సంచారము చేయుచుండుట

తూర్పుగోదావరి - నాయకులను అరెస్టుచేసెదరను వదంతులు - ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు
దళప్రసాదము

పశ్చిమగోదావరి - భీమవరములో మండలసభ కేసు 5 వ తేదీని
శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేత్వరాయగారి అధ్యక్షతన కూడనుండుట

తూర్పుకృష్ణ - బందరులో శాంతిసైనికశిక్షణాశిబిరమును ప్రారంభించుట - ఎలకొట్టు గ్రామవాసులు
మూడుపుట్టాధాన్యము నొసగుట

నెల్లూరు మండలము - పల్లిపాడు సత్యాగ్రహాశిబిరమునందలి యేర్పాటులు

తూర్పుగోదావరి మండలము

సీతానగర దళప్రసాదము

ఈదళమువారు 2 తేదీ సాయంకాలము పేరవరమునుండి బయలుదేరి ఆనాడురాత్రి 9 గంటలకు ఆలేయపురము చేరిరి. ఆలేయపురము చేరులోగా దారిలోనున్న పడిపురము ఉచ్చిలి గ్రామములకుకూడ వెళ్లిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమున వీరు ఆలేయపురమునుండి బయలుదేరి అల్లూరునే 8 గంటకు ర్యాలి మకామును చేరిరి. దారిపొడుగునను గ్రామములు వీరికి ఖనమునున్నగలవచ్చిరి. అచట శ్రీయుతలు సాంబమూర్తి, నుబ్రహ్మణ్యం గార్లు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. ప్రతివోటను వాలంటీర్లు హెచ్చుగా చేరుచున్నారు. ఈరీతిగా వీరు గ్రామములనెండు సంచారము చేయుచుండుటవలన మండలవాసులలో ప్రబలతమ మగు ప్రబోధము కలుగుచున్నది. సిన్న ర్యాలీలో వాలంటీర్ల సభ రహస్యముగా జరుపబడెను. వాలంటీర్లుగా చేరగోరువారు చాలకష్టముల ననుభవించు నలసియుండును. అందులకు సంబంధములేక వీరిమీద నుండవలయు. రెక్కలనాట చెవిపోవుటయే కర్తవ్యము అని శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి. మేము ప్రాంత్యాగ్రహమునకేని సిన్ధుముగానున్నారము. మావిషయమున సంశయింప నవసరములేదని వాలంటీర్లందఱును చెప్పిరి.

20 మంది వాలంటీర్ల నవసరముగా

కాకినాడకు పంపుట

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు సందేశమునుపంపుచే తనతోకూడనున్న వాలంటీర్లలో శ్రీయుతలు పాలకోడెటి నూర్యప్రకాశరావు, మాచిరి సుబ్బరావు, వెలికాని రామారావు రామచంద్రుని వెంకటప్ప, గరిమెళ్ల వీరభద్రరావుగారు మున్నగువారు 20 మంది వాలంటీర్లను నిన్న సాయంకాలము సాంబమూర్తిగారు కాకినాడకు పంపిరి. ఆవసరమైనచో ఆచట వీరు వెంటనే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదరు. ఈ దళమునకు శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు దళాధిపతిగా నియమింపబడిరి.

వెన్నేటి సత్యనారాయణగారి దళము ఆలమూరు వెళ్లుట

అలమూరు ఏప్రిల్ 4:—ఈదళమువారు 3 వ తేదీ సాయంకాలము నర్సాలినుండి బయలుదేరి ఆరాత్రి 8 గంటలకు ఆలమూరు చేరిరి. శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు ఊరిబయటవరకు యెదురుగా వెళ్లి వారికి స్వాగత మొసగు ఊరేగింపుతో తోడ్కొనివెళ్లిరి. ఆరాత్రి నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారే వారి కాలిక్రమ నొసగిరి. వారు నేడు 4 వ తేదీ ఉదయమున వేణుజముననే ఆలమూరునుండి కాకినాడకు బయలుదేరిరి. ఈప్రత్యేకదళమునందున్న వాలంటీరులందఱునుగూడ ఆతిరథశ్రేష్ఠులే. వీరు 5 వ తేదీని సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదరు. (ఒకవిలేఖరి)

కాకినాడలో శాంతిసైనిక శిబిరమును

ప్రారంభించుట

నేడు 4 తేదీ ఉదయమునకు సత్యనారాయణగారు 20 మంది వాలంటీర్లతోను కాకినాడ చేరిరి. నేడే అచట శాంతిసైనిక శిబిరమును నెలకొల్పిరి. క్రొత్తవైకుంఠపు శిక్షణసంఘట రెండుమూడురోజులలో ప్రారంభింపబడును. కావున వాలంటీర్లుగా చేరబోవు వారందఱును శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారిని కలుసుకొనవలెను. ఇరిజుకే వాలంటీర్లుగా చేరియుండి ప్రస్తావననుపై పాల్గొనగోరువారు సాంబమూర్తిగారిని కలసికొనవలెను. (తం.తి.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి.

తూర్పు గోదావరిమండలమున దొరతనమువారి యేర్పాటులు

జిల్లా కలెక్టరు తన కర్తవ్యమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారితోను పోలీసువారితోను కూడ ఆలోచించుచున్నాడని తెలియుచున్నది. ఈ నెల 2 వ తేదీని సాంబమూర్తిగారు తమ దళముతో గోదావరి అనకట్టమీదుగా వెళ్లుచున్నప్పుడు ధన శేఖరమందు రాజమహేంద్రవరము సబ్ కలెక్టరును, జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెండెంటును ఆలోచించుచుండిరిని తెలియుచున్నది. ప్రధాన నాయకులను అరెస్టుచేయుదురను వదంతులు ప్రబలముగానున్నది. ఆయుధములందుండు పోలీసువారే గాక ప్రత్యేకముగా ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరును ఒక సాబ్ కంస్టేబులను రిపోర్టును సాంబమూర్తిగారి ననుసరించుచున్నారు. మరికొందరు పోలీసు ఉద్యోగులు దళమునకు ముందుగా వెళ్లుచున్నారు. (శ్రీ. పై.)

* * * *

పశ్చిమగోదావరి

ప్రభుమదళప్రసాదము

గొల్లలకోడెడు, ఏప్రిల్ 4:—వీరు మార్చి నెల 31-వ తేదీ సాయంకాలమున ఏలూరునుండి బయలుదేరి 50 మైళ్ల దూరము జయప్రదముగా సంచారముచేసి నేడు గొల్లలకోడెరుచేరిరి. అందఱును చాల ఉత్సాహముతోనే యున్నాడుగాని శ్రీయుత ఆత్మకూరి గోవిందాచారిగారికి కాళ్లు వెనుకుటవలన కష్టముతో ననువలసినవచ్చినది. ప్రతివోటను గ్రామవాసులు శ్రీయుతలు నారాయణరాజు గోవిందాచార్యులుగార్లు కు విస్తారముగ పుష్ప మాలలను సమర్పించి గౌరవించిరి. ఊరేగింపులను జరిపిరి. నేడెచట బహిరంగసభ జరిగినది. వీరు నేడు సాయంకాలమునకు భీమవరము చేరెదరు. అచట మండలసభ జరుగునుగాన రేపడులునుండి 6-వ తేదీని అటనుండి బయలుదేరి నరసాపురము తాలూకాలోని మట్టపాలెమునందలి వశిష్టాశ్రమమునకు వెళ్లెదరు. అచట సత్యాగ్రహము జరుపబడును. దారిలో వెన్నాడ, వీరవాసరము, లంకలకోడెడు, పాలకొల్లు, మేడపాడు గ్రామములకు వెళ్లి 8-వ తేదీలోగా మట్టపాలెము చేరెదరు. ప్రతివోటను వీరికి ఖనమును స్వాగతమొసగుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మొత్తము 1000 మంది వాలంటీర్లు సిద్ధమగుదురని యూహింపబడుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

తూర్పు కృష్ణామండల కాలగ్రెసు సంఘసభ

ఎన్నికలు

ఈ సభ నిన్న 3 తేదీని బందరులో జరిగినది. శ్రీయుత కామరూపి చినవేంకటదాసయ్యగారిని సంఘాధ్యక్షునిగను ప్రభుల హనుమంతరావు కోడిగోపాలకృష్ణయ్యగార్లను కార్యదర్శులు గను ఎన్నుకొనిరి.

ఈ నెల 18 తేదీని గాని మహాత్ముని ఈలోగా అరెస్టు చేసినను లేక వారు ఉత్తరువులనిచ్చినను ఈ లోపుననే గాని సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

బందరు

బందరులో శాంతిసైనికశిబిరమును నెలకొల్పుట

ఈనెల 2 తేదీని ఈశిబిరము దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి వలన నెలకొల్పి బడెను. అపుడు 100 మంది వాలంటీర్లును, 100 మంది పోరులను సమావేశమైరి. విద్యాధికుడును, గ్రంథకర్త యగునమానికొండసత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు భారతదేశమున బ్రిటిషువారి ఆక్రమణమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వీరికింకను 5 ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు. డాక్టరు పట్టాభిసేతారాయయ్యగారు ఖడ్గర్ చరిత్రగూర్చి ముచ్చటించిరి. నిన్న 3 తేదీని వీరు మరల యున దేశమున బ్రిటిషువారి ఆధిక విధానముగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

వీరి, అటుపిమ్మట ఆసహాయోద్యమమును రాజకీయ సాధనముగా నుపయోగించుటనుగూర్చియునుభూముల గ్రామపునర్నిర్మాణము అనువిషయమును గూర్చియును, వికోపాఖండ ప్రస్తుతాభిప్రాయమును గూర్చియును చర్చనగా నుపన్యసించెదరు. శ్రీయుత వెంకటపాడ వెంకట నరసింహంగారు ఉప్పు, సయినీకసమస్య, శాసనసభలు, మద్యపానము అనువిషయములగూర్చి ఉపన్యాస మొసంగెదరు. శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణరావుగారు సత్యాగ్రహచరిత్ర అసీంస, ఆయుధావహారము, శాంతి మున్నగువిషయములను గూర్చి యుపన్యసించెదరు. ఈనెల 7 తేదీతో ఉపన్యాసము లన్నియును పూర్తియగును. అపుడు వాలంటీర్లందఱిని 7 దళములుగా విభజించెదరు. ఆదళములు మండలమునం దంతటను సంచారము చేయును. వారు ప్రతిగ్రామమునందును జాతీయపతాకమును నెలకొల్పెదరు. జాతీయగీతములను పాడెదరు. మహాత్ముడి లోపుగానే ఆజ్ఞయియునిచో 18 వ తేదీ సత్యాగ్రహము ప్రారంభించెదరు. బందరులోనున్న జస్టి నెపత్తునాయకులు కొందఱు సత్యాగ్రహమున చేరవలదని ప్రజలకు బోధచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. (శ్రీ. పై.)

యలకూరు గ్రామవాసుల సహాయము

బందరులో శిక్షణబడెనెడు శాంతిసైనికులకు భోజన సదుపాయము కొరకు యలకూరు గ్రామమువారు సుమారు మూడుపుట్టా ధాన్యము నొసగిరి యొకరు వ్రాసిరి.

మచిలీపట్నం శాంతిశిబిర ప్రారంభోత్సవము

దేశోద్ధారకుని ఉపన్యాసము

మచిలీపట్నం, ఏప్రిల్ 3:— మచిలీపట్నం శాంతిసైనిక శిబిర ప్రారంభోత్సవమును నిన్న సాయంకాలము 5-30 గ. శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తెరచునపుడి ట్టుపన్యసించిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమ చరిత్రను క్లుప్తముగ చెప్పి, గాంధీయహాత్ముడు కాంగ్రెసులో చేరినప్పటినుండియు భారతదేశ రాజకీయరంగమునకు నూతనకళలు వచ్చి ఆత్మదృఢతముగ విరాజిల్లుచున్నదనిరి. మహాత్ములవారి ప్రస్తావనను సకల దేశముల దృష్టి నాకర్షించెను. మహాత్ముడు భారతదేశమునకే గాక ప్రపంచమంతటను తన శాంతిప్రచారమువలన మోక్షప్రదాతగ నెంచబడెననియు చెప్పిరి. ఆంధ్రదేశమున యువకులందఱును ఉద్యమమున చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. (ఆ. పై.)

పశ్చిమకృష్ణ

బెజవాడలో వాలంటీర్ల సమావేశము

ఏప్రిల్, 2 తేదీ:—ఈమధ్యాహ్నము 2గంటలకు ఆంధ్ర రత్న భవనమునందు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేత్వరాయగారి అధ్యక్షతనకుండ ఈసభ జరిగినది. వాలంటీర్లను పోరులను అనేకులు వచ్చియుండిరి. అధికారాధిపతి విదితమైనది. చాలనేపు సాకల్యముగ చర్చించిన పిమ్మట మహాత్ముని ఆజ్ఞ వచ్చిన వెంటనే మొదటిదళము బయలుదేరవలసిన నిశ్చయింపబడెను. బందరుకు సమీపముననున్న కోన అను గ్రామములో ఉప్పు సత్యాగ్రహము జరుపునట్లును, కానుమోలు గుడివాడ మున్నగు గ్రామములమీదుగా అచటికి వెళ్లునట్లును నిశ్చయింపబడెను. శ్రీకోటగిరి వేంకటకృష్ణరావు బహద్దరు, గంపలకూడెము కుమారరాజుగారు ప్రథమ దళాధిపతిగా నియమింపబడిరి. రెండవదళము నందిగామ నుండి బయలుదేరి తిరువూరు నందిగామ తాలూకాలోని సంచార మొనరించుచు వుయ్యూరు ట్రంకుకోడ్డు మీదుగా బందరు వెళ్లునట్లు నిశ్చయింపబడెను. 100 మంది వాలంటీర్లు చేరిరి. ప్రతిదినమును గాంధీకోటలో బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. వేలకొలదిప్రజలు వచ్చుచున్నారు. వర్తకులు భూరివి రాళ్ళములు నొసగుచున్నారు. పోరులెల్ల సభికోత్సాహములై యున్నారు. (శ్రీ. పై.)

నెల్లూరుమండలము

పల్లిపాడు శిబిరమునుగూర్చి ప్రకటన

ఏప్రిల్ 4:—ప్రతిదినమును వందలకొలదిగా ప్రజలు ఆశ్రమమునకు వచ్చుచున్నారు. అచట బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. ఇంతవఱకు 70 మంది వాలంటీర్లు చేరిరి. 5 తేదీని ఈ భక్తు డివీజుకు విచ్చేయును. నెల్లూరులో తిప్పరాజువారి సత్రమునందు బహిరంగసభ 6తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు జరుగును. ఆసభలో దేశభక్తుడు పద్మనాభయ్యగారు, అనాడే రెండవదళమువారు నెల్లూరినుండి బయలుదేరెదరు. వీరు విరువుడు, తాడిపత్రి, గ్రామములమీదుగా 7 వ తేదీ ఉదయమునకు మహమ్మదుపురము వెళ్లెదరు. ఆనాడు సాయంకాలము బుచ్చిరెడ్డిపాలెం వెళ్లెదరు. 8 తేదీ ఉదయమునకు క్రొత్తవంగల్లనకున్న గండవరం మెల్లయపాలెమునకు వెళ్లెదరు. ఈరీతిగా వారు మండలమంతయు ప్రచారము గావి

చేదరు. వాలంటీర్లందరు 6 వ తేదీ నాటికి నెలూరు చేరదరు అని మండల కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు బొమ్మ శేఖరరావు ప్రకటించిరి.

గుంటూరు మండలము

విద్యార్థిదళ ప్రసానము

ఏప్రిల్ 4:—ఈనాడు మారు తెనాలి బాపట్లతాలూకా లో జనుప్రదముగా సంచారము గావించిరి. 2వ తేదీకి పిరు కొల్లూరుచేరిరి. అటల పున్నయ్యశాస్త్రి వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు గార్లుబహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి. కొల్లూరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున ప్రభాకరశాస్త్రిగారు సన్మానపత్రమిచ్చించిరి. ఆసభలో 12 గురు వాలంటీర్ల యిరి. అటనుండి తురువెళ్లగోడ అమృతలూరు పొన్నూరు బాపట్లగ్రామములమీదుగా 9వ తేదీ రాత్రికి చీరాల చేరిరి. గోవాడలో పున్నయ్యశాస్త్రిగారుపన్య సించిరి. అటనుండి 12 మంది వాలంటీర్లు సేతు బయలుదేరి అమృతలూరులో కలిసికొందురు. పొన్నూరులోను బాపట్లలోను దళాధిపతియగు చలపతి, నవీలు సాహెబు, నరసింహం, వెంకట రత్నంగా ర్లుపన్యసించిరి. సేతు పీరు చీరాలనుండి నరసరావు పేటకు బయలుదేరిరి.

గుంటూరు సత్యాగ్రహదళము

చీరాల చేరుట

చీరాల, ఏప్రిల్ 4:—మునిసిపలు కార్యాలయము పై బాతీయ పతాకము నుంచవలెనను తీర్మానము ఆమోదింపబడి నప్పటినుండియు చీరాల పురము కాంగ్రెసు ఉద్యమముపట్ల ఉత్సాహము జూపుచున్నది. గుంటూరు విద్యార్థి సత్యాగ్రహ దళము బాపట్లనుండి నిన్న సాయంకాలము 5 గం. చీరాలచే రెను. శ్రీ పట్టాభిరాములు గుప్త, జి. ఎ. సుబ్బారావు, సిద్ధి సాహెబు గార్లు వా, స్వాగత మొసంగి రాత్రి 7 గంటలవ రకు ఉరేగించి సభ గిరి. సభలో జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి గారు, బి. నరసింహం, కామేశ్వరరావుగారు ర్లుపన్యసించిరి. చీ రాలపురము తిరిగి మేల్కొంచి యిదివరకు దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి నాయకత్వమున యెట్లు దీక్షతో బాతీయోద్య మమునందు పనిచేసెనో అట్లే మరల విజృంభించి పేర్కొంచవలె నని పున్నయ్యశాస్త్రిగారు హెచ్చరించిరి. పట్టాభిరాములు గుప్తగారు మునిసిపలుసభ్యులు కాంగ్రెసు ప్రచారకలు బ్రిటిషు పరిపాలనలన నేర్పములను చెప్పి, యీ యుద్యమ విజయము నకు తోడ్పడమని సభ్యులను కోరిరి. గుప్తగారు వాలంటీరులకు విడిది యొసంగి అతిథిసత్కారము చేయుచున్నారు.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి

ఆలోచనలు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—బొంబాయిగవర్నరు ఉత్తర కనరాజిల్లా సంచారమును మానుకొనిరి. గవర్నరుగారు తన కార్యనిర్వాహకవర్గమువారితో సంప్రదించి గాంధీగారి ఉద్యమ ముపట్ల తా మెట్టి చర్య గై కొనవలసినదను విషయమున చర్చించి రి. ఏ మి నిశ్చయించి రో తెలియదు. మహాత్ముడు తనచర్యలన అరెస్టుచేయకతీర దమనట్టి పరిస్థితి సంభవించువరకు ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేయదలచు కొనలేద ని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వసభ్యులు 15 వ తేదీవరకు మహాబ రేశ్వరమకాం బోవుట వాయిదా వేసిరి.

ఆధిక సభ్యుడు సర్ బార్డిష్టగారు సేతుదయము బొంబాయికి వచ్చి మిల్లియజమానులతో ముచ్చటించిరి. రేపు సిల్లుకు బోయెదరు.

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహశ్రమ ప్రార్థనగీతావళి

(ఆంధ్రమున)

నాయెడ్ల 70 పుస్తకాలే ఉన్నవి. రు 0-4-0 ల తపాలాబిళ్లలను పంపినవారికి పోస్టులో పంపించబడును.

శ్రీ సుబ్బారావు, కొల్లూరు, పల్లి గోదావరిజిల్లా.

క్రొత్తపోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు

ప్రస్తుత పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు అగు ఎఫ్. ఏ. హామిల్టన్ గారు ఇండియన్ పోలీసు సెర్వీసునుండి విరమించుట కుశ్యమందుగా యీనెల 21 వ తేదీనుండి శలవు గైకొనెదరు. వీరి స్థానే ప్రస్తుతపోలీసు కమిషనరు అగు పి. బి. కన్నింగ్హం గారు నియమింపబడిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బిడంబడికనుగూర్చి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. నిండుసభ వచ్చేవార ము జరుగవచ్చునట.

కలకత్తాలో సేనుగుప్తాగారికి

స్వాగతము

పి. సి. రేగారు సన్మానపత్రము చేసివి సమర్పించిరి. పి. సి. రేగారు సత్యాగ్రహములో చేరెదమని చెప్పిరి.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—సేనుగుప్తాగారు రంగూననుండి కలకత్తాకు చేరిరి. వేనమేలు జనులు మధ్యాహ్నము 12 గంటల నుండియు ఓడరేవువద్ద జేరిరి. సేనుగుప్తాగారు ఓడకగగానే జనులందరు నమస్కారముచేసి సేనుగుప్తాకి జై యని కేకలు ఒకపెట్టున వేసిరి.

కలకత్తా కార్యకేవలము డిప్యూటీ మేయరుగా నున్న ఆబ్దుల్ రజాకుగారు సేనుగుప్తాగారిని పుష్పచారములతో నౌర వించిరి. కార్యకేవలము సభ్యులును ఉద్యోగియును అందరును ఓడరేవుకు వచ్చిరి.

ఆటమిమ్మట కార్యకేవలము సభాకార్యాలయమునకు సేను గుప్తాగారిని గొంపోయిరి.

శ్రీధానంద పాఠశాలలో సాయంకాలము పెద్దబహిరంగ సభ జరిగెను. ఆచార్య పి. సి. రేగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సన్మానపత్రమును రేగారు చేసివి సమర్పించిరి. సేనుగుప్తాగారు తమదై ర్థ సాహస కార్య ము వల్ల పంగరాష్ట్రీయనను నూతనశోభను కలుగజేసి రని చెప్పిరి. సత్యాగ్రహోద్యమ మిక సేనుగుప్తాగారి నాయకత్వమున జనుప్రదముగా కొనసాగ గలదు. గాంధీజీయను, సేనుగుప్తాగారును అరెస్టుచేయబడు కుభ కాలము వచ్చినతోడనే వృద్ధుడైన సేనుమాడ సత్యాగ్రహము నందు తప్పక చేరగలనని పి. సి. రేగారు చెప్పిరి.

అంతట సేనుగుప్తాగారి ట్టు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి:— నాకు చేసిన సన్మానముంతయు దేశమాతను పూజించుటయే య ని భావించుచున్నాను. నాయొక్క నిర్బంధమున్న నానంకల్ప ము మరింతబాగుగా నెరవేరుచున్నది. నన్ను అరెస్టుచేయుటవల్ల పంగరాష్ట్రీయలోని యుద్యమమును పడగొట్టవచ్చునని గవర్న మెంటువారు తలంచిరి. కాని వారు దుర్బ్రిమజేసిరి. నానిర్బంధ మువల్ల పంగరాష్ట్రీయలోను బర్మారాష్ట్రీయలోను అత్యుద్యమ మైన ప్రజోద్రేకము సంవలనము ఆతిక్రమకాలములో కలిగినది. దేశాభిమానము ప్రభుత్వసంస్కారము ప్రతివానికిని జన్మతఃకల అధికారములు. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వమువారు విధించిన రాబ ద్రోహ నేరనిబంధనలను మనము ఉల్లంఘించుటయే పరమపవిత్ర పేర్కొమెయ్యునది సత్యాగ్రహోద్యమము పంగరాష్ట్రీయలోని రక్తగతమెయ్యునది. మన తెలు జూచినను జయమే కన్పించు చున్నది.

అస్పృశ్యుల సత్యాగ్రహము

నాసికయందలి కలారాము దేవాలయము

లోనికి ప్రవేశము కానరానని కోరుచున్నారు

నాసిక్, ఏప్రిల్ 4:—నాసిక్లోగల కలారాము దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులకు ప్రవేశ మొనగవలయు నని ఆ స్పృశ్యులు కోరుచు దేవాలయ ద్వారము లో ప్రవేశించిరి. వారిని లోపలకు పోనీయకుండ అచటివారు ఆటంకపరచిరి. కాని తిరిగి రెండవజట్టులో 12 మంది సత్యా గ్రహులువచ్చిరి. వీరిలో ఇద్దరు స్త్రీలుకలరు. పోలీసువారు కిరిని వెంటనే అరెస్టుచేసి గొంపోయిరి. జనులందరు సత్యాగ్రహా క్షై యని కేకలు వేసిరి. పూనాలో అస్పృశ్యుల నాయకులగు రాజభోజాగారు కూడా అరెస్టు చేయబడినవారిలో కడరు. అస్పృశ్యులు అనుదినము ఎడతెగకుండా యీసత్యాగ్రహము కొనసాగింప సమకట్టియున్నారు.

జనులెవ్వరును ఆయుధములను లాటేలను చేతబుచ్చుకొని తిరుగరాదని జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు జారీచేసిరి.

బి. ఐ. పి. రైల్వే సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహులు రైలుమార్గమున కడ్డముగా

పరుండి రైలుబండ్లను ఆపుచున్నారు

భుసావలు, ఏప్రిల్ 3:—బి. ఐ. పి. రైల్వే సమ్మె దారులలో 82 మంది కరకారీగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహ మారంభించిరి. నేటిదినము భాండ్వాన్వేషమునవద్ద రైల్వేమార్గమున కడ్డముగా పరుండిరి. ఒకసరకులబండి ఒక ప్రయాణికులబండి యందున్న చాలనేపు నిలిచిపోయినవి. సత్యాగ్రహులందరు పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడిరి.

రూయికరుగారు సత్యాగ్రహులను అభినందించిరి. ఇంక ను వేలకొలది సమ్మెదారులు సత్యాగ్రహమును కొనసాగింపవల యననియు తెలులుకు పోవలయుననియు హెచ్చరించిరి. అటు పిమ్మటనే కార్మికుల కొక్కలు యీడేర్చుటను అని చెప్పిరి. సత్యాగ్రహులు దౌర్జన్యసహితముగా ప్రవర్తించినందులకు ఆభి నందించిరి.

రెండవ సత్యాగ్రహదళము రేపు సత్యాగ్రహ మాచరిం చును.

నైనును కమిషను నివేదిక

జూన్ లోపుగ ప్రకటించబడదు

లండను, ఏప్రిల్ 4:—జూన్ నెల లోపుగ నైనును కమి షను నివేదిక ప్రకటించబడదని డెయిలీ క్రానికలు రాజకీయ విశ్లేషకుడు వ్రాయుచున్నాడు. (రూటరు)

పలనెను

బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానము

[వైరెస్]

రగ్గి, ఏప్రిల్ 3:—పలనెనులో బ్రిటిషుప్రభుత్వ విధానమును గూర్చి ఏమి చేయవలయునో ప్రకటించగలరా యని కామన్సునభలో మన్మోనాల్లుగారిని, బార్న్లీసుగా రడిగిరి. బాతీసమితి అంగీకరించిన మ్యాండ్మేటుచరతుల ప్రకారము బ్రిటి షువారు పలనెనులో పరిపాలనమున సత్పెదరు. ఇది అంత ర్జాతీయ బాధ్యత. దీనిని తప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. మ్యాం డ్మేటుప్రకారము పలనెనులో యూదులకు బాతీయగృహము మును నెలకొల్పుట బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి విధి. పలనెనులో యూదులు గాఢంగా ఉన్నవారి మత సివిలు హక్కులకు భంగమురానీయరు. పలనెనులో నున్న అన్ని పక్షములవారి కిని నిష్పక్షికముగ న్యాయమును గలుగ జేసెదరు. దీని నెంత మాత్రము విడనాడరు. దీనిని సాధించుటకు సర్వత్రులను దార పోసెదరు. పలనెనును కమిషను సిఫారసులను ప్రభుత్వమువారి పుకు ఆలోచించునూరని ప్రస్తుత పరిస్థితులందు తక్షణము సివిలు పరిపాలనము శాంతి ఏర్పడుటకు కావలసిన పోలీసుదళము నేర్పాటు చేసెదరని రాంశే మన్మోనాల్లుగారు చెప్పిరి. ఇంత వర కీ ప్రకటనము అందకును తృప్తికరముగ నుండునని బార్న్లీసు గారనిరి. ఈసభవాహ విషయమును చెప్పించుట కవకాశము లేయ బడునని కమ్యూనున్నాడననిరి. సేతు సేను ప్రకటించిన విషయము ను సవిధరముగ దెలుపుటకు ప్రయత్నించెదను. ఎంతమాత్రము కాలహరణమును గావించువారకు కామని మన్మోనాల్లుగారనిరి. బార్న్లీసుగారితో లాయెడ్ బార్న్లీగారు వీక్షింపించిరి.

ఫ్రెంచిమంత్రి అన్వెస్టులై యుండుట

పారిసు, ఏప్రిల్ 4:—మాన్మోనాల్లుగారు పని ఆధిక మగ చేయుటచే అన్వెస్టులయి యున్నారనియు అందుచే సంపూర్ణముగ విశ్రాంతిపుచ్చుకొనవలయునని నైడుల్లు నిర్ణ యించి రనియు తెలియుచున్నది. (రూటరు)

అస్పృశీయ ప్రధానామాత్యుడు దిగుమతియగు భోగపదార్థ ములపై పన్నులనువిధించి వాటిని నిషేధింపనున్నారు. ప్రతిసం వత్సరము 10000000 పౌనుల విలువగల దిగుమతులను తగ్గించు టకు ఆలోచించుచున్నారు.

అమెరికా జపాను నౌకాదళ

బిడంబడిక

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—అమెరికా జపాను నౌకాదళబిడం బడికను జపాను ప్రభుత్వ మంగీకరించెను. 1936 సంవత్సరాంత మున ఈ బిడంబడిక అంతరించిన పిదప మరల సమన్వయతను ఆలోచించుటకు ఆధికారమును జపాను ప్రభుత్వ ముచు కొనెను.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ఈవర్షు నెలవులు

మొగుళూరు, మైసూరుకు పోయి చూచుట

చుట్టుతిరుగు యాత్ర టిక్కెట్టు

మదరాసు, మొగుళూరు, మైసూరునుండి తిరుగువచ్చుటకుగాను

1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 11 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీ వరకు యివ్వబడును.

1930 వ సంవత్సరము మేనెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలవరకు తిరుగు ప్రయాణములకు ఉపయోగించవచ్చును.

రూ. అ. పై.

1 వ రికగతి	48 0 0
2 వ రికగతి	28 12 0
3 వ రికగతి	8 12 0

సత్యాగ్రహ ప్రారంభ దినము

సంసిద్ధులుగ నున్నవారందరను ఆరవతేదిన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవచ్చునని, గాంధీ మహాత్ముడు తుర్తరవిచ్చెను. ఏప్రిలు 6 వ తేది, హిందూదేశ చరిత్రయందు దత్యంత పవిత్రదినము. ఆరొజననే రౌతెలుచట్టము పట్ల దేశమందంతటను సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయ్యెను. 13 వ తేదిన జలియన్ వాలాబాగ్ లో, వందలకొలది ప్రజలు తమ ప్రాణముల నర్పించిరి. మరల 6 వ తేదిననే శ్రీరామనవమికి పూర్వదినమున లవణ సత్యాగ్రహము దేశమందంతటను ప్రారంభమగును. మహాత్ముని సంకల్పము అమోఘమయినది. నవసారిలో ముచ్చటించుచు, గాంధీమహాత్ముడిటుల బలికెను.

“నేను దేశని గోరితిన్ దానితో తిరిగివచ్చెదను. లేనియెడల నామృతకేటరము సముద్రముపై తేలియాడుచుండగలదు.”

దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనిది, ఘనాత్ముడు తిరిగిరాడని నిశ్చయమగుచున్నది. అది జరుగనియెడల మహాత్ముని నిర్మాణము జరుగగలదు. మహాత్ముని దృఢసంకల్పమునకు భారతీయులెల్లరును తోడ్పడి, వారు స్వరాజ్య ఫలముతో తిరిగివచ్చునటుల జూచుట యత్యవసరము. మహాత్ముని ధర్మ సంరంభమునందు జమాపజయముల గూర్చి వితర్కింపబనిలేదు. జయముగలిగెనా, దేశస్వాతంత్ర్యము లభించును. అపజయమొకదేళ్ల గలిగినను, అయ్యది ధర్మవిజయముక్రింద పరిణమించును.

క్రీస్తు తన మరణమువలన, తనత్యాగసందేశమును ప్రపంచమందంతటను వ్యాపింపజేసెను. క్రీస్తును బాధించినవారు తాత్కాలిక విజయము తమకు గలిగినటుల సంతసించిరిగాని, తుదకు వారికే అపజయము వాటిల్లెను. ఇటులనే గాంధీమహాత్ముడు పూర్ణస్వరాజ్య సంపాదనప్రయత్నములో తన అనువులను కోల్పోవవలసివచ్చినను, అమృత హయాగమునుండి బయలుదేరు దివ్యశక్తి లోకమందంతటను వ్యాపించి, పరాధీనతను పూర్తిగ దొలగింపగలదు. హిందూదేశపరాధీనత నిది తొలగించుటయేగాక, ఒకదేశము నింకొక దేశమును పాలింపకుండ జేసి, అన్నిజాతులకును స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము నొసగగలదు. లోకశాంతిని, కాపాడుట కిది సాధనము గాగలదు. ప్రపంచమస్వలను పరిష్కరించుటకది మూలసాధనము గాగలదు. మహాత్ముని ప్రేరేపించెడి నిశ్చయమే, భారతీయుల నెల్లరను ప్రేరేపింపవలయును. స్వాతంత్ర్యము బడయుటయో, లేక న్యర్థమును చూరగొనుటయో యను దృఢసంకల్పము

ము ఎల్లర నావహింపవలయును. దండిగ్రామమునందు సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయిన దినముననే, వివిధ రాష్ట్రములలోను ప్రారంభము గాగలదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు, గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, పూర్వగోదావరి, విజాఖపట్టణము, గంజాము, నెల్లూరు చిత్తూరు మండలములలో నిందుకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పశ్చిమాంధ్రము గూడ ఈసమయమున తన ప్రతిభను కనుపఱచునని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

గాంధీ మహాత్ముడు సహజముగ మిగుల బలహీనుడని తెలిసిన విషయమే. పెక్కు ఉపవాసములచే నేమి, నిరంతరసంచారముచే నేమి, అఖండ కార్యదీక్షచే నేమి, మహాత్ముని శరీరము మిగుల కృశించియుండెను. పెక్కుమారులు ప్రాణాపాయము గూడ సంభవించెను. కారాగృహ నిర్బంధములు వారిని వ్యాధిగ్రస్తుల గావించెను. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్ముడి సంతదూరము కాలినడకను ప్రయాణము చేయుటయు, యువజనుల కన్నను కడువడిగ నడచుటయు, జూచినవారికి, మహాత్ముని ఆధ్యాత్మికశక్తియే వారి కిందుకు తోడ్పడెనని చెప్పవచ్చును. సత్యాగ్రహయాత్ర ఆరంభమయినది మొదలు, ఆహారమును విసర్జించి, మూడు నిమ్మకాయలరసముతో జీవించుచున్నను, మహాత్ముని బరువు రెండు పౌండ్లు పెరిగెనని, నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆత్మబలము గలవారి కసాధ్యమెద్ది? మహాత్ముని దృఢ సంకల్పము ఆనేతు హిమాచల పర్వతము గల భారతీయుల హృదయములను పల్లవించజేసి, అపూర్వ కార్యోత్సాహమును బెంచుటకు కారణభూతమగుచున్నది. దీనిని నిరసించుటచే గాని, నిర్బంధించుటచే గాని, నియ్యది షీణింపజాలదు. శాసనసభలలో గూడ మహాత్ముని యుద్యమమే ప్రతిఘటించి, మాళవ్యా ప్రభృతుల రాజీనామాలకు కారణభూతమయ్యెను. ఈ సమయమున సత్యాగ్రహము నవలంబింపజాలనివారు కద్దరు నిర్మాణమునకును, మద్యపాన నిషేధమునకును, విదేశ వస్తు బహిష్కారమునకును తోడ్పడవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. ప్రతివారును శక్తివంచనలేక, యిమ్మహోద్యమమునకు తోడ్పడుచో, దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి విషయమై సందేహ ముండునా?

ఉప్పు సత్యాగ్రహము జయించినప్పటి, విదేశవస్తు బహిష్కారమును, మద్యపాననిర్మూలనమునుగూడ జయముగాంచుననియు, ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య సంపాదన సామర్థ్య మలవడుననియు, మహాత్ముడు విన్నవించుచున్నాడు. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమయిన నియమ మొక్కటే గలదు. అది అహింస సావలంబన మని మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. ఏ ప్రదేశమునం దయినను, దార్జన్యము జరుగుచో, దానిని నివారించుటకు, సత్యాగ్రహవలంబులు తమ ప్రాణముల నర్పింపవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇందుకు సంపూర్ణమగు శిక్షణయు, పరస్పరసహకారమును అత్యవసరములు. ప్రారంభ దశలో ప్రజలకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు త్రోవజూపుచో, పిమ్మట ప్రజలే యిాయుద్యమమును చేపట్టి నడిపెదరని, మహాత్మునికు విశ్వాసముగలదు. సాంఘికకలహములలో ప్రచారకు లేమాత్రము పాల్గొనగూడదని, మహాత్ముడు మందలించుచున్నాడు. మ

హాత్ముని పర్యటనమునకు ఫలముగ గ్రామోద్యోగులు పలువురు రాజీనామా నిచ్చినటులే, ఇతరులు గూడ నట్టిత్యాగములకు సంసిద్ధులుగాకమానరు. ఇట్టి సమయమున, మితవాదుల ధర్మమును శ్రీ ప్రకాశగారు స్పష్టముగ తేటపరచిరి. అసహాయోద్యమ సమయమున, మితవాదులు అధికారవర్తమునకు తోడ్పడి, నిర్బంధములను పురికొల్పి, ఉద్యమమును నిరోధించిరి. ఈ మారయినను అటుల గావింపక, సత్యాగ్రహవలంబులకు నైతికసహాయము నయినను జేయవలయునని, శ్రీ ప్రకాశగారు విన్నవించిరి. వీరి విన్నవమును మితవాదులు సఫలపరచుచో స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి కొంతవర కయినను తోడ్పడగలరు.

ఇటులనే వర్తకులు విదేశవస్తుములను తెప్పింపకుండ తోడ్పడగలరు. ఈ సందర్భమున బొంబాయి బట్టల వర్తకుల నిశ్చయము మిగుల ప్రశంసాపాత్రము. ఏప్రిలు 6 వ తేదిన దేశమంతయు స్వాతంత్ర్య సంపాదనమును దీక్షతో ప్రారంభించును. వివిధ ప్రాంతములను సత్యాగ్రహమును చేపట్టి, అపూర్వమయిన దార్జన్య రహితమార్గమును అనుసరింపగలవు. ఇట్టిదృశ్యము గాంచి, ఎవ్వరి హృదయము ఉప్పొంగ కుండును? త్యాగముచేతను, బాధానుభవము వలనను, ఆత్మార్పణ వలనను, గమ్యస్థానము చేరదలచిన, భారతీయుల సంకల్పమునకు ప్రపంచ మందలి విశాలహృదయు లెల్లరు తోడ్పడకమానరు. గాంధీమహాత్ముడు నిర్బంధింపబడినను, తదితర నాయకులు నిర్బంధింపబడినను, ఈ యుద్యమ మంతరింపజాలదు. స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించువరకు, ప్రజలు తృప్తిజెందబోరు. రాజప్రతినిధిగారు సత్యాగ్రహ మార్గమును నిరసించుటకు మారుగ, మహాత్ముని యభీప్రమును సెరవేర్చబూనుచో, మేలొనర్చినవారగుదురు. బ్రిటీషు కీర్తిని నిలువజెట్టినవా రగుదురు. 6 వ తేదిన వెలిగడి ధర్మజ్యోతి అధర్మమును దాప్యమును బోనాడి ధర్మబద్ధమగు స్వరాజ్యమును నెలకొల్ప గలుగునని నమ్మవచ్చును. రౌతెలు చట్టముపట్ల సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయిన దినమే, స్వరాజ్య సత్యాగ్రహ ప్రారంభదినముగూడ నని మహాత్ముడు నిర్ణయించుటలో, మహాదర్శ మిమిడియున్నది. శ్రీరామ నవమికి పూర్వదినమున ప్రారంభమయ్యెడి సత్యాగ్రహ మహోద్యమమును శ్రీరామచంద్రు డాశీర్వదించి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక!

పండితమాళవ్యాగారి లేఖ

పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారు రాజప్రతినిధి గారికి పంపిన రాజీనామా లేఖ, దేశచరిత్రలో నూతనఘట్టమును దెచ్చిపెట్టుచున్నది. సహకారవాదులయాశలుగూడ ఎటుల భగ్న మయ్యెనో, అట్టివారు అసహాయవాదు లగుట కేమికారణమేర్పడెనో, మాళవ్యాగారి లేఖ స్పష్టపరచుచున్నది. ఈలేఖను చదివినవారికి, ప్రభుత్వవిధానముపట్ల విశ్వాసముండుట కవకాశముండదు. మాళవ్యాగారు చాలకాలమునుండియు శాసనసభలలో తదేకదీక్షతో సహకారము నలుపుచు, పాటుబడుచున్నారు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు కాంగ్రెసు చే నిరాకరింపబడిన సమయమునగూడ మాళవ్యాగారు భారతశాసనసభలో నిలిచి, వీని నుపయోగింప నిశ్చయించిరి. భారతశాసనసభలో, వీరు ప్రజల

యభిప్రాయమును నివేదించి, దాని నెటుల నయినను సఫలపరుపవలయునని ప్రయత్నించిరి. కాని వీరికృషి యంతయు విఫలమయ్యెను. ప్రజాభిప్రాయము సఫలమగునను నాశ వ్యర్థమయ్యెను. అయిదున్నర కోట్ల రూపాయల వస్తువులు పెరిగెను. మాళవ్యాగారు తెలిపినట్లు, వెనుకటి వలె నిష్పాదము బ్రటిషువారి లాభక్షేమములను పెంపొందించుపట్ల ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. లీకమిషను మూలమున బ్రటిషు ఉద్యోగుల జీతములు చాలవరకు పెరిగెను. మిలిటరీ ఖర్చును ఇంచీకేపు కమిటీవారు నిర్ణయించినవలె మిలిటరీ కయినను, తగ్గింపరయిరి. స్కీమ్ కమిటీవారి మితమగు సూచనలు గూడ అమలులోనికి రాలేదు. మారకపురేటు, హైందవపరిశ్రమలను భగ్నము గావించెను. వీనికి సహాయము చేయుట యను పేరుతో నిటీవల ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు చొప్పింపబడెను. రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన పిమ్మట, రాండుటేబిలుకు వైదలి సమావేశమున తోడ్పడ దలచిన మాళవ్యా ప్రభుత్వం యాపి తము భగ్న మయ్యెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ఆచరణలో నిద్రవరకే గల దను ఇండియామంత్రిగారి సిద్ధాంతము నిరాధారమని, సుంకములచట్టము తేటపరచెను. దీనిపట్ల భారత శాసనసభవారి స్వేచ్ఛా సమన్వితమగు సమ్మతి గైకొనబడు నని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొదట చెప్పిరి. కాని వచ్చుఖంచెట్టి గారి సవరణ దప్ప మిగిలిన సవరణల సంగీకరింప వీలులేదనియు, మాళవ్యాగారి సవరణ భారత శాసనసభచే సంగీకరింపబడుచో, తాము సుంకముల చట్టము ననలే కొనసాగింప మనియు, ప్రభుత్వమువారు ముందుగ చెప్పటవలన, శాసనసభ స్వేచ్ఛగ సమ్మతి నిచ్చె ననుట కెట్టి యవకాశము లేదు. బలవంతముపైనేనే చట్ట మంగీకరింపబడె నని మాళవ్యాగారు చేసిన ప్రతిపాదనమునందు అతిశయోక్తి గనుపింపదు. భారతశాసనసభాధ్యక్షు లగు పటేలుగారుగూడ సమ్మతి స్వేచ్ఛగ నొనగబడ లేదని, నిరూపింపవలసివచ్చెను. అధ్యక్షునిసలహాను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి, తమ పంతమును నెగ్గించుకొనిరి. ఇందువలన, దేశమునకు తుదకు మేలే కలిగెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాజీనామానిచ్చిన సభ్యుల నీ రీతిని అభినందించిరి:

“అధికారవర్గపు బోనులోనుండి ధైర్యముగ తప్పించుకొనినందులకు, మిమ్ములను నే సభినందించుచున్నాను. మీరు బూటకశాసనసభలకు వెలుపల స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై జరిగెడి నిజమగు పోరాటమున తడేకడిక్షతో పాల్గొనవలయు నని దేశము మిమ్ములను కోరుచున్నది.”

నెహ్రూగారి కోర్కెను మాళవ్యాప్రభుత్వము సఫలపరచెదరని నమ్మదము. మాళవ్యా ప్రభుత్వము రాజీనామాలు, అధికారుల హృదయములలో భీతిని పురికొల్పినట్లు తెలియుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశము భగ్న మగునను భీతిగూడ వీరినావహించినది. షున్దరుగారు త్వరితముగ బొంబాయికి బోవుటకు కారణము, మిల్లయజమానుల తోడ్పాటును బడయుటకేయని, సూచింపబడెను. మాళవ్యాగారు బ్రటిషువస్తు బహిష్కారమును ప్రారంభించుచో, మిల్లయజమానులు దానికి అడ్డుపడవలెనని, వీరు గోరెడరట. మహాత్మునియుద్యమమునకు ధనసహాయము జేయవలదనకూడ వీరు కోరెదరట.

మహాత్ముని యుద్యమమునకు ధనముతో సంతగ బని లేదు. ఇయ్యది ధార్మిక సంపదపై నాధారపడియున్నదని, షున్దరుగారు గ్రహింపవలయును. బొంబాయి మిల్లు యజమానులు స్వల్ప లాభము బడసినందుకు ఫలముగ, జాతీయోద్యమము నొకవేళ నిరోధించినను, వీరి నిరోధము నిది దాటగలుగును. అహమ్మదాబాదు మిల్లయజమానులు మహాత్మునికి తోడ్పడకమానక. బిల్లాప్రభుత్వము తోడ్పడగలరు. మాళవ్యాగారిరాజీనామాకు బిమ్మట గూడ రాండుటేబిలుకు వెడలవలయునను వారు మిగిలియుండుచో, వారిని జూచిన జాలియగును. కాని, ఇట్టివారికిగూడ వివేకోదయము త్వరలో గలుగకమానదు.

ప్లేటుకొన్నిలు సభ : సుంకములచట్టము

ప్లేటుకొన్నిలుసభలో గూడ సుంకముల చట్టము నెదిర్చినవారు గలరు. సురొట్టిసింగుగారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు ఏర్పాటును పూర్తిగ నిరసించిరి. ఇంగ్లండు జపానుపట్ల ప్రతీకారము గావించబడక, హిందూదేశము నిందుల కుపయోగించెనని వీరు తేటపరచిరి. రా॥ బ॥ రామ్ శరణదాసుగారు గూడ ఆర్థికపు టాడంబడిక నీచట్టము భంగపరచెనని తెలిపిరి. మాళవ్యాగారి సవరణ అంగీకరింపబడుచో, చట్ట ముసంహరించుకొనబడునని ప్రభుత్వమువారు బెదరించుచుండుట, క్రమవిరుద్ధమని, సర్దారు ఉబరాయిగారు సూచించిరి. సర్ జార్జి రెయినిగారు చెప్పిన సమాధానము, భారతశాసనసభలో వలెనే, నిస్సారముగ నుండెను. దేశాభిప్రాయమును కనుగొనియే, ప్రభుత్వమువారి టిట్టి ఏర్పాటును ప్రవేశపెట్టి రనుట, ఎంతవితయో దెలుప నక్కరలేదు. దేశాభిప్రాయము ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు నెష్పాదను నిరాకరించియే యుండెను. మాళవ్యాగారి సవరణ బోలు సవరణను సురొట్టిసింగుగారు ప్రవేశపెట్టిరిగాని, అది యోడిపోయెను. భారతశాసనసభవలె ప్లేటుకొన్నిలు సభయు అవమానకరమగు ఏర్పాటుల సంగీకరించుటతో ముగిసెను. శాసనసభలపట్ల గల వ్యామోహమును తొలగించుట కిది తోడ్పడక మానవు.

లిట్టనుప్రభువుగారు : హైందవసమస్య

లిట్టను ప్రభువుగారు హైందవసమస్యపట్ల తీవ్ర ప్రతికూలాభిప్రాయములను తెలుపక పోయినను, వీరి వాదముగూడ భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నొనగగూడ దనియే తెలుపుచున్నది. వీరిొక పత్రికాప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లండు రాజ్యాంగసాధమును నిర్మించుటకు తలపెట్టి యున్నదనియు, బునాదులును గోడలును తిన్నగ నున్నచో, పైకప్పును వైచుననియు, నుడివిరి. రాజ్యాంగసాధము త్వరితముగ నిర్మితముగావలయు నని తొందరపడువారు, యింతవరకు నిర్మింపబడిన భాగము బలముగ నున్నదని రుజువు చేయవలయు నని వీరు కోరుచున్నారు. అందుకు బూననిచో, పురాదులును, గోడలును బలముగ లేవని తలంపవలసి వచ్చునట. హిందూదేశము బ్రటిషువారిఛీకలకు లోను గావలయు ననియు, ఛీకలలో జయించిననే, దేశమునకు సంస్కరణము లొనగబడు ననియు, వీరివాదమునకు సారాంశ

మగుచున్నది. ఇట్టిఛీకలతో బని లేదని హిందూదేశము చాలకాలమునుండియు చెప్పుచున్నను, వీరింకను ప్రాతపాటనే పాడుచున్నారు. ఆధునిక కాలమున భవనములను నిర్మించుట కెంతకాలమో వట్టుటలేదు. కాని బ్రటిషువారు నిర్మింపదలచిన రాజ్యాంగభవనము పూర్తియగుట కెంతకాలమయినను చాలుటలేదు. ఇట్టిభవనమును త్వరలో పూర్తి చేయుటకు వీరు సరికల్పించలేదని, ఛీకలు తేటపరచుచున్నవి. ఎంతకాలము గడచినను, ఏదయో యొకలోపము దెలుపబడుచునే యుండును.

మాక్డనాల్డుగారు : పాలెస్తీనుస్థితి

పాలెస్తీను విచారణసంఘమువారి సూచనల గూర్చి బ్రటిషు ప్రధానమంత్రి యగు మాక్డనాల్డుగారు కామన్సునభలో జేసిన ప్రతిపాదనము, అనుకూలపరిణామముపట్ల ఆశను పురికొల్పబాదు. పాలెస్తీనును యూధభూమిగ జేయవలయునను మాండేటును, తాము కొనసాగించితిరెద మని, మాక్డనాల్డుగారు పలికిరి. కాని, యిక్కార్యమును నిర్వహించుచు, అరబ్బులను తృప్తిపరచుటగాని, వారి హక్కులను కాపాడుటగాని యసంభవ మగును. పూర్వానుభవము, మాక్డనాల్డుగారి ఆశకు ప్రతికూలముగ నున్నది. అరబ్బులు దేశస్వాతంత్ర్యము దప్ప తదితరప్రతిక్రియ లీ సమస్యను పరిష్కరింపనేర వని, చాటుచున్నారు. విచారణసంఘమువారి రిపోర్టుగూడ ఖట్టి యూహనే బలపరచుచున్నది. పాలెస్తీనును యూధభూమిగ గావించవలయునను పంతమును విడనాడి, ఆ దేశమునకు స్వేచ్ఛనొసగినగాని, ప్రజలలో శాంతిగురురునని తోచదు. ప్రతిష్ఠ నేతిరుననయినను కాపాడుటయే, మాక్డనాల్డు ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యోద్దేశ్యముగ గన్పట్టును.

మోతీలాలు నెహ్రూగారి గృహదాన మహోత్సవము

శ్రీరామనవమినాడు జరుగును

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు సభా కార్యాలయముకొరకై వాగ్దాన్ముచేసినవారి స్వంతభవన మగు ఆనందభవనమునకు దానముహోతము యీనెల 7-వ తేదీ శ్రీరామనవమినాడు జరుగును. మోతీలాలు నెహ్రూగారి ధర్మశక్తి యీ భవనమును స్వరాజ్యభవనము అని నామకరణము ఆపాటి ఉదయము 8-30 గంటలకు చేసి స్వరాజ్య పతాకమును ఆభవనముపై ప్రతిష్ఠించును. భవనము జరిగిన పిదప దానసంస్కారము జరుగును. ఉదయము 10-30 గంటలకు బాజరకు బాలికలకు మిఠాయి పంచిపెట్టబడును. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆభవనములో సభజరుగును. సభవారియెదుట నెహ్రూగారు భవనము ధారాదత్తము చేయుదురు.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వశాసన నియమానుసారముగా యీదాన పత్రము రిజిస్టరుచేయబడునను సూచనలు లేవు. (ప్రీ. ప్రె.)

శారదాచట్టవివాహము

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8:—చూర్చి 25 వ తేదీనాడు, మహమ్మదాబాదు మహారాజాగారి కుమారుడు 6 ఏండ్ల బాలుకు, అయోగ్యపైకొట్టు ప్రధాన వ్యాధిపతిగారి మనురాలు 4 ఏండ్ల బాలికనిచ్చి వివాహము జరుపబడెను.

బొంబాయి కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—నేడు మునీకాబాయి లాల్లిగారు కార్పొరేషన్ ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 44 వోట్లును, మిగత పోటీదారులకు 28, 19 వోట్లును వచ్చెను. ఇప్పుడు ప్రెసిడెంటు పదవిని వీడుచున్న నిసీమ్గారి సేవను ప్రస్తుతించు తీర్మానమును కార్పొరేషన్ వారామోదించి.

విదేశవాసులు

కామస్వస్థ

బొగ్గుదట్టము ఆమోదింపబడుట
 లండన్, ఏప్రిల్ 3:—కామస్వస్థ సభలో నేడు బొగ్గు
 చట్టము మూడవసారి ఆమోదింపబడినది. 277 అనుకూలము
 284 ప్రతికూలము గలరు. లిబరలు పక్షమువారిలో ఐదుగురు
 మాత్రము చర్చయందు పాల్గొనిరి. వారిలో ఒకడు ప్రభుత్వము
 వారితోను, నల్లరు ప్రతికూలముగను ఓటుజేసిరి.
 (రూటరు)

ఐరులాండు మంత్రివర్గము

ప్రాతమంత్రు లందరు నియమింపబడుట
 డబ్లిన్, ఏప్రిల్ 3:—ఐరిష్ డయలు (పార్లమెంటు)
 కాన్ఫరెన్సు గారి మంత్రివర్గముపట్ల 80 అనుకూలము 50 ప్రతి
 కూలము ఓట్లతో ఆమోదము దెలిపెను. ప్రాతమంత్రు లందరు
 ను నియమింపబడిరి.
 (రూటరు)

భారత దేశ పరిస్థితులు

లిట్టను ప్రభువు

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—చేయ్యల్లివో కేంద్రప్రభుత్వ
 మును అడగకుండగనే స్వల్పసంఖ్యాకుల ఆశయములకు భంగము
 లేకుండ, లిట్టను ఫెడరేటెడ్ ఇండియాలో ప్రజాప్రాతినిధ్య
 ప్రభుత్వమును నెకొల్పటకు నిశ్చయించుకొనిరి. లిట్టనుపట్ల
 విరోధము జూపుచున్న వారి కేకలను విని లిట్టనుమానదు.
 లిట్టను రాజ్యాంగసౌభర్యమును నిర్మించుచున్నది. పునాదులు గోడ
 లు పిరముగ నున్నవి తోచినపుడు కప్పుకనేయును. రాజ్యాం
 గాభివృద్ధిని త్వరితగతిని గోరువారు తమ సంఘీభావమును బుజు
 వు చేయవలెను. ఉన్నదాని వెనుకకుదీయుటకు ప్రయత్నిం
 చుచు పునాదులు బాగుగ లేవని ఆర్థము. తగినసహాయము
 లేదన్నమాట యని లిట్టక ప్రభువు అన్నటులు 'విడియానా'
 పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రౌండుటేబిలు సభ

భారత ప్రతినిధులు

ఆహ్వానసంఘము

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—మంత్రిగ్రాహంగారి భార్య ఆక్టో
 బరులో జరుగనున్న భారత రౌండుటేబిలుసభకు వచ్చు ప్రతినిధు
 లను సత్కరించి విందోసర్వుటకు ఒక సంఘము నేర్పాటుచేసెను.
 దీని కీయమ్మ అధ్యక్షురాలు.

భారత వైమానిక తపాలు

లండన్లో శనివార ముదయము 6 గంటలకు బయలు
 దేరి శుక్రవారము మధ్యాహ్నము కరాచీ శనివారము సాయం
 కాలము ఢిల్లీ చేరును.

చీనాలో మరల కలహములు

లండన్, ఏప్రిల్ 3:—హ్యూస్సెరాష్ట్రపు గవర్నరు ఎక్
 షియ్యనుగారే చీనా పల్లికు ప్రభుత్వ సర్వ సైన్యాధిపతిని
 ప్రకటించుకొని వియంగు కేషేసుగారిపై దండెత్తెనని దెలియు
 చున్నది. ఉత్తర దక్షిణ చీనాలకు మరల బహిరంగ యుద్ధ
 మేర్పడినది.

న్యాయకింగుప్రభుత్వ నేనలో జర్మను వైనికోవోగ్సు
 లున్నారు. ఇది వీరికి లాభము. పినపూను న్యాయకింగు నేనలు ఖాళీ
 జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. ఎంబోపోలో మంచి ప్రదేశము
 లందు ప్రవేశించుచున్నారు.

స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

వంగరాష్ట్రము

క్రొత్త ఉప్పుగనులను కనిపెట్టుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—కాసనోల్లంఘన సంఘమువారు
 రాష్ట్రముం దంతటను తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు.
 సిల్హటుకొండలయందు క్రొత్త ఉప్పుగనులు కనిపెట్టబడినవి.
 ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని అప్పటి ఉప్పుపన్ను సత్యాగ్రహము ప్రా
 రంభింపబడును. మహాత్ముని ఉత్తరువు వంగరాష్ట్రముంతటను
 సంచలనము కలిగించెను. అనేకచోట్ల సత్యాగ్రహ మొనర్చెడి
 తావులు యేర్పాటుచేయబడెను. ఇప్పటి యేర్పాటుప్రకారము
 కొంటాయి టల్లూకు (24 పర్లడాలు) కుల్ప, నాఖలి, సిల్హటు
 నగరములందు 6 వ తేదీని ఒకేసారి సత్యాగ్రహము ప్రారంభ
 మగును. ప్రాఫెసరు విజయకృష్ణ భట్టాచార్యగారు, హపురా
 మునిసిపలు ఉపాధ్యక్షుడు 25 గురు వాలంటీరులతో హెపురాకు
 రేపు బయలుదేరుచున్నారు. అప్పటి ఉప్పు తయారచేయుదురు.
 మిత్రులు కొందరు సభచేసి వారికి పీడిక్లోలాసంగి కొంత ద్రవ్య
 సహాయ మొనర్చిరి.

కాశీలో 300 వాలంటీరులు

కాశీ, ఏప్రిల్ 1:—కాశీలో యిప్పటికి 800 మంది వా
 లంటీరులు చేరిరి. కాశీ కాసనోల్లంఘనోద్యమ ప్రధాననాయకు
 డగు సంపూర్ణానందుగారు, ఉప్పు తయారజేయుటకు ఫలనిర్ణయ
 మయినదనియు, ముందుగ జేయవలసిన ఏర్పాటులన్నియు ముగి
 నినవనియు తెల్పుచున్నారు. (ఆ. తె.)

కరాచీలో డా॥ చౌయితరాముగారి ప్రబోధము

కరాచీ, ఏప్రిల్ 3:—కరాచీ పాఠశాలసభ నిన్నరాత్రి
 జరిగెను. మహాత్మా గాంధీగారి ప్రధానము మాచివచ్చిన డా॥
 చౌయితరాముగారి ప్రబోధము వినుటకై పెక్కుమంది జనులు
 వచ్చిరి. మహాత్ముని పిలుపు నాలించి గుజరాతు రాష్ట్రము
 చేయుచున్న దేశసేన వివరములను దెలిపి సింధురాష్ట్రము
 గూడ యీ సమయమున వెనుకబడరా దని జయరామదాసు
 దౌలతరాముగారు సభలో బల్గిరి. ఉప్పు సర్వజనులకు సంబం
 ధించిన దగుటచే గాంధీ మహాత్ముడు
 ఉప్పుపన్నుసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించె నని చెప్పిరి. డా॥
 చౌయితరాముగారు సత్యాగ్రహోద్యమము అప్పుడే విజయము
 గాంచుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారి గౌరవము చెడినదని
 యు, ప్రజలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకింద మండనొల్లరని విశద
 మయ్యెననియు, సింధులో యువకులు స్త్రీలందరును గుజరాతు
 సోదర సోదరీమణులకు తోడ్పడవలెననియు, హెచ్చరించిరి.
 స్వామి కృష్ణానందు, కరాచీకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియు,
 ఆచార్య గిద్దానిగార్లు వాలంటీరులగు చేరుడని ప్రజలను హె
 చ్చరించిరి. (శ్రీ తె.)

* * *

పూనాసత్యాగ్రహములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 3:—పూనా సత్యాగ్రహాల ప్రథమ
 దశము ఘట్టుపూరులో నేడుదయము వచ్చెను. వీరు రేపు విల్లి
 పార్ల గ్రామము చేరెదరు. కండేసునుండివచ్చెడి వాలంటీరుదళ
 ముకూడ రేపచులచేరును. కికోరిలాలు ముసురువాలాగారు బొం
 బాయి చేరువజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు ప్రథమ దశనా
 యకత్వము వహించి 6-వ తేదీని సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతు
 రు. మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహ సంఘ ప్రచురణాధికారి యిట్లు
 ప్రకటించుచున్నాడు.

విల్లి పార్ల సత్యాగ్రహశిబిరముగ నేర్పరుపబడినది. గోడు
 బందరుకోడు నేషనుకు అంధేనైపున పది నిమిషముల నడక
 దూరముననున్నది. జిల్లాలో ఇప్పటికి 75 గురు వాలంటీరులు
 చేరిరి. మునుర్వాలా గోకులబాయిభట్టు స్వామి ఆనందుగార్లు
 నేటినుండి శిబిరముచేరి పనిజూచుచుందురు. నేటు జమ్నూసాలు
 బజాజుగారు రేపటినుండి వత్తురు. మొనటికోజున వాలంటీర్లు
 60 మంది హాజరు కావలసినదిగ ఉత్తరువు చేయబడిరి. విల్లి
 పార్ల శిబిరమునుండి ఉత్తరువులేనిది వాలంటీరులెవరును
 బయలుదేరగూడదు. ఉత్తరు వొసంగిన మరునాటికి చేరుటకు
 సిద్ధముగ నుండవలెను. జి. వి. కట్నూరు, దస్తేనిగార్లు, కొలా
 బాలానాయుడు తూర్పుకాండేభునందు సంచారము చేయుచు
 న్నారు. రేపు, గర్హూరుగార్లు, నాశికు దురియాకు బోయిరి.
 గంగాధర రావు దేశపాండిగారు వెంగురాలు, బిరోడ గ్రామము
 లందు 4, 5 తేదీలందు సంచరించి వత్తురు. 6 వ తేదీన విల్లి
 పార్లలో సత్యాగ్రహసంఘసభ జరుగును. ధనము పనులుకై

అసలు బంగారు నగలకు 3
 వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్
 నీమకమలములు, నగలవర్తకులు
 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సత్యాగ్రహ సంఘమువారు 8 ఆ, 1 రూ 5 రూ 8 నీడు
 పుస్తకముల నమ్మ వేయించి వాలంటీరులచే
 పంపిరి. కార్యదర్శి డి. టి. ఆదివేలుగారి సంతకము ముద్రవాని
 కైగలదు.

దార్వారు, ఏప్రిల్ 3:—కార్యుర జిల్లాలో అంకోలా
 ఉప్పుసత్యాగ్రహ స్థలముగ నిర్ణయించబడెను. అంకోలాయందు
 ఆశ్రమము స్థాపింపబడెను. దేశపాండ్య కార్యురజిల్లాలో సం
 చారముచేయుదురు. ప్రథమ దశము హుల్లిలో ఏప్రిల్ 6 వ
 తేదీన ప్రారంభ మగును. డా॥ హర్దికరుగారు కాంతిసైనికులకు
 శిక్షణ మొసంగుచున్నారు.

పసిబిడ్డతో వాలంటీరు

దళమున చేరుట

సికిందరాబాదు, ఏప్రిల్ 4:—శ్రీమతి కమలాబాయి
 రాజారావుగారు, క్రైస్తవ స్త్రీ తన పసిబిడ్డను చేతిలో నెత్తి
 కొని సబర్బరీ ఆశ్రమమున చేరుటకు వెడలిపోయెను. ఆమె యిది
 వరకు బొంబాయి నేవాసదనము సూపర్వైంటుగ నుండెను.
 బొంబాయి విద్యార్థిసంఘ సభ్యురాలు. సికిందరాబాదునుండి
 ఉద్యమమున చేరుట కిమెయే ప్రథమ స్త్రీ. (ఆ. తె.)

కలకత్తా బండ్లవాండ్ర సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—బండ్లవాండ్ర ప్రతినిధులకును
 ప్రభుత్వమువారికిని నిన్న రెండు గంటలు సంభాషణలు జరి
 గెను. హోముమెంబరు మోబర్టీ గారు, బరువునుగురించిన నియ
 మమును కొంచెము సడలించినను మధ్యాహ్నము 12 గం॥ 3 గం॥
 వరకు బండ్లు నడవగూడదను నియమము పాటింపవలెనని నిష్క
 ర్షణా చెప్పిరి.

బండ్లవాండ్రసంఘము నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై
 సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు నిశ్చయించిరి. విజయము మ
 ధ్యాహ్నము బండ్లునడపి, పోలీసువారిచే ఆరెక్కుకాబడుటకు సిద్ధ
 మగుచున్నారు. మంగళవారమునాడు కొన్నిలను ఖండించుట
 కై నేడు సభ జరుపబడును. (ఆ. తె.)

25 వ సంవత్సరోత్సవచైతన్యసభములు. (సిల్ వర్ జూబిలీ)

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాససభ, తిరువల్లిక్వేణి
 వైసభ ప్రెసిడెంటును, స్థాపకురాలును, స్త్రీలకే నేన
 చేసి పాటుబడి భక్తిమార్గమును ఉపదేశించుచు, ఇదివరకు 25
 సంవత్సరములుగా ప్రతి సంవత్సరమును, సంపూర్ణ రామాయణ
 మును కాలక్షేపములు చేసి, ప్రథమ స్త్రీ భాగవతురాలును,
 ప్రసిద్ధిజెందిన పూజ్యులైన

మాతుక్రీ ఎం. లక్ష్మమ్మగారికి వష్టిపూర్తి

వివరములు

1930 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5 వ తేదీ శనివారము ప్రాతఃకా
 లము 8 గంటలకు 1. హనుమద్ధ్యబాహోహణము, 2. శ్రీరాముల
 వారికి సహస్రనామపూజ, 3. శ్రీరాములవారికి ఔపాసనము.

సాయంత్రము 6 గంటలకు 1. సహస్రనామపూజ
 2. భజన.

(2) 6 తేదీ ఆదివారము ప్రాతః 8 గంటలకు 1. సహ
 స్రనామపూజ, 2. శ్రీరాములవారికి ఔపాసనము.

సాయంత్రము 8 గంటలకు 3. (వార్షికోత్సవము) వేడు
 కలు, బహుమతులు ఒసగుట.

సాయంత్రం 6 గంటలకు 1. సహస్రనామపూజ.

(3) 7 తేదీ సోమవారము ప్రాతః 8 గంటలకు 1. శ్రీ
 రామ సహస్రనామపూజ 2. శ్రీరామ ఔపాసనము.

సాయంత్రము 5 గంటలకు 3. శ్రీరామపటము ఊరే
 గింపు.

టిక్కెట్లు రేపు:—సహోదరీమణు లందరు విజయము
 చేసి పుణ్యకాలములందు భగవంతుని దర్శించి శ్రీరాములవారి కృ
 పకు పాత్రులై సకలసంపత్తుతో ఆనందార్థము నుభవముగా
 పుత్రపౌత్రులతో వర్ధిల్ల వలెనని శ్రీరామచంద్రుని సహ
 ప్రార్థించు.

సి. యస్. పట్టమర్తి,

టి. కల్యాణమర్తి,

గా॥ కార్యదర్శియు.

ప్రైవేటున

కారణము తెలియని మరణము

స్వార్థకములేని సిద్ధిశాస్త్రము యొక్క నిన్న సాయం కాలమున జనరలు ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొంటే ఆవెంటనే మరణించెను. వీని మరణమునకు కారణమును కనుగొనుటకు పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

శ్రీ పాండరంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ

వైసభ యాజమాన్యమున ఇదివరకు జరిగిన శ్రీ రామాయణ కాలక్షేపముల సందర్భమున రాబోవు 6 వ తేదీని సాయం కాలము 4 గంటలకు టంకకాలవీధిలోనున్న హిందూధియాలాజికలు హైస్కూలు హాలునందు శ్రీరామపట్టాభిషేక హరికథా కాలక్షేపమును, శ్రీమత్ ఉభయవేదాంత విద్వాన్ శ్రీరంగం శ్రీకృష్ణాచార్యగారు గావించెదరు.

రాకపోకలు:—యస్. పి. హామిల్టన్ గారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు శేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోడు రాజా సర్ వాసుదేవరాజుగారు శేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

గౌ. సి. వి. యస్. సరసింహరాజుగారు నిన్నరాత్రి సరసాపట్నమునకు వెళ్లిరి.

సర్ హాజీ ఇస్మైలు నేటుగారు నిన్నరాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

సౌందర్యమహాలనందు బహిరంగసభ

శేష సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సౌందర్య మహాలలో శ్రీయుత శే. పి. సాల్వానా, యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరుగను. శ్రీయుతులు యస్. సత్యమూర్తి, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, జి. హరిసర్వోత్తమ రావు, బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలియార్, స్వామి వెంకటాచలం శైలి, సి. యస్. గోవిందరాజ మొదలియార్ గార్లు ఉప్పు పన్ను విషయమై ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య

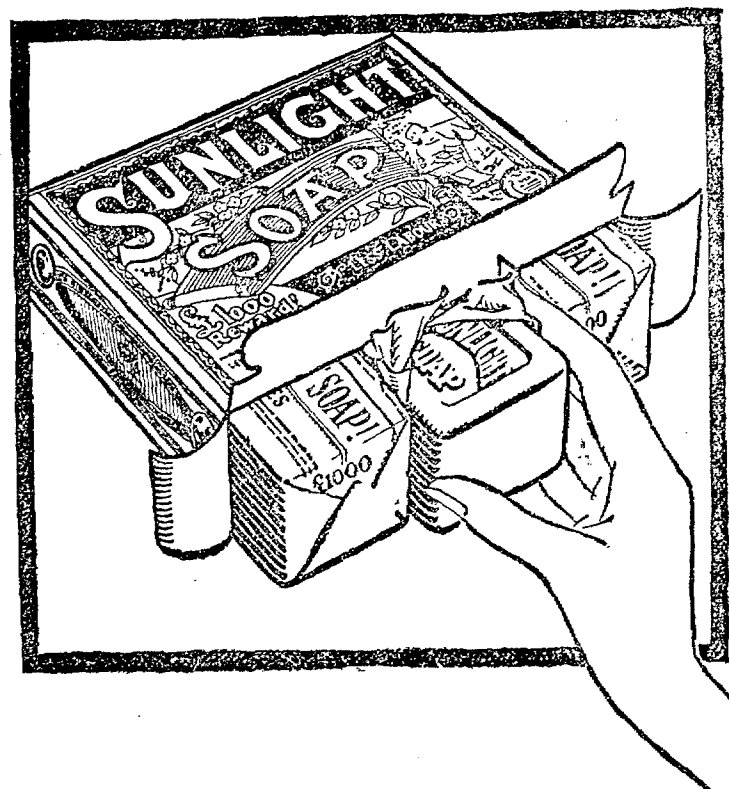
గతమార్చి 29 వ తేదీకి అంతమైనవారమందు మద్రాసు నుల్లో సంవత్సరము సగటున వెయ్యింటికి 44.2 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు ముందువారమందు వెయ్యింటికి 42.7 మరణములు సంభవించెను. స్ఫోటక వ్యాధి 48 మందికి తగిలెను. వారిలో 12 గరు చనిపోయిరి. ఎంతెక్కు జ్వరమువలన 2, మలేరియా జ్వరమువలన 9, ఇతర జ్వరములవలన 82 మరణములు సంభవించెను. 1929 సంవత్సరమున ఇందుకు సరియగు వారమన మరణసంఖ్య వెయ్యింటికి 40.1 అయియుండెను.

సత్యాగ్రహవాలంటీర్లసభ:—యు. వ. జన పక్ష

కార్యదర్శి యటలవ్రాయుచున్నాడు. యువజనపక్షసత్యాగ్రహప్రమాణపత్రములలోను, మద్రాసు యువజనసంఘము వారి పత్రములందును సంతకము లొనర్చి లవణసత్యాగ్రహము నందు చేర సంసిద్ధులైన వాలంటీర్ల సభ సత్యాగ్రహవీర్యులు విషయమై ఆలోచించుటకు నెం 186 దేవరాజమొదలి వీధి యందు శేష ఉదయము 10-30 గం. జరుగను. ఇంకా సత్యాగ్రహ ఉద్యమనందు చేరదలవారు ప్రమాణ పత్రములందు సంతకములు గావించి శివ్రమిగాచేరవలెనని కోరుచున్నాము. ఎల్లరు యీసభకు రాప్రార్థితులు.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస సభ-తిరువల్లిక్కేణి

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస సభయొక్క రజతోత్సవమును వైసభ అధ్యక్షురాలగు మామిశ్రీ, యం. లక్ష్మీ అమ్మగారి పశ్చిమూర్తి ఉత్సవమును 5, 6, 7, తేదీలలో వెంకటరంగంపేట్ల వీధి నెం 41 రు వసంతవిలాసనందు జరుపుటను. ప్రతిదినము ఉదయము 8 గం॥ శ్రీరామునివారిపూజ జరుగను. 6 గం. సహస్రనామపూజ జరుగను. 6 వ తేదీని మద్యాహ్నము 8 గం. సభ వార్షికోత్సవము జరుగను. 7 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం. శ్రీరాములవారి పటము ఊరేగింపు జరుగను. ఈ ఉత్సవము లన్నిటియందు స్త్రీలు మాత్రమే పాల్గొనటకు అర్హులు. వారలకు ప్రవేశము ఉచితము. స్త్రీలెల్లరు విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

“సన్ లైట్ సబ్బు” ప్రపంచమందటను వాడబడుచున్నది

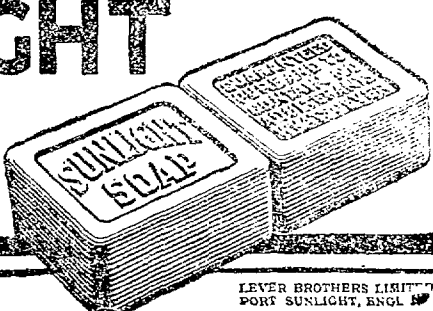
ప్రపంచములోనుండు ఇతర సబ్బులన్నిటికంటే, “సన్ లైట్ సబ్బు” అధికముగా అమ్మబడుచున్నది.

“సన్ లైట్ సబ్బు” పూర్తిగా స్వచ్ఛముగా నుండుటయే అందుకు కారణము. చేయువారు దానియొక్క నిర్మలత్వమునకు 1000 పానులకు పూచీనిచ్చియున్నారు. లోకములో నుండు లక్షలకొలది ప్రజలందఱు ఆపూచీని నమ్ముచున్నారు. అనగా “సన్ లైట్ సబ్బు” వాడుటలో అందుకుగాను యిచ్చుకొన్న డబ్బుయందలి ఒక్కొక్క పెన్నీకిగల విలువను మీరు పొందుచున్నారు.

“సన్ లైట్ సబ్బు”

ఒక్కొక్క బిళ్లయ, 1000 పానుల పూచీని కలిగియున్నది.

SUNLIGHT SOAP

K-3 122-172

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGL.

లివర్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్, పోర్టు సన్ లైట్, ఇంగ్లాండు.

మద్రాసు - కార్పొరేషన్ కుప్పపనివాండ్రయొక్కయు, రోడ్డు పనివాండ్రయొక్కయు, పెరియ మెట్టుస్తోరుపనివాండ్రయొక్కయు సంఘములకు:— కార్పొరేషను నందలి అధికారులు మనము ఎన్నివిధముల జెప్పుకొనినను మనకొంతలను నివారించక ఉపేక్షించుచువచ్చిరి. అందువలన కడచిన మనజనరల్ బాడీహిటింగులో కార్పొరేషను వారు మార్చి 1-వ తేదీనుండి, ఏప్రిల్ 1-వ తేదీలోగా మన కొంతలకు సరియైన సమాధాన మియ్యనియెడల మనము సమైక్య పరిసియుండునని తీర్మానించుకొంటిమి. మార్చి 22-వ తేదీని మన సంఘములకు వెసిడెంటు వి. యల్. కాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశమున శ్రీకాస్త్రిగారి సలహావలన మనము వెంటనే చర్య తీసికొనకుండ నిలుపుదల చేసితిమి. కాబట్టి ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ కనివారముసాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు చింతాద్రిపేట, నేషియల్ పార్కులో మనమందఱమును సమావేశమై ప్రస్తుతకర్తవ్యమును నిర్ణయింపవలసియున్నది. కనుక వైసంఘముల పనివాండ్రందఱును తప్పక సభకు రావలసినదని కోరుచున్నాను. ఈసభకు వి. యల్. కాస్త్రిగారు అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించురు గాన నెల్లరును విచ్చేయవలెను. చింతాద్రిపేట, } యన్. శ్రీరాములునాయుడు, 2-4-30. } కార్యదర్శి.

దంతము లూడిపోవునట్లుగా చెబ్బు కొట్టినందుకు శిక్ష కొన్ని మాసముల క్రిందట తిరువత్తియూరు హైరోడ్డు మీద నిర్దుత చెబ్బులాడుచుండగా, అందొకని నోటిమీద గట్టి చెబ్బు తగిలి రెండు దంతము లూడిపడెను. ఈ కేసు జూర్జుటపు ను పోలీసుకోర్టులో ఫిర్యాదు చేయబడెను. నేటిదినమున విచారించబడెను. చెబ్బుకొట్టినవానికి కోర్టు ముగియువరకును జైలు శిక్షయును, 30 రూప్యముల జాల్మానాయును విధింపబడెను. జాల్మానా వనూలుచేయబడి అందు 20 రూప్యములు ఫిర్యాదికి నష్టపరిహారమును నొసగుటకును కోర్టు ఉత్తరవు గావించెను.

రాయలసీమలవారికి కే.సుబ్రహ్మణ్యంగారి విన్నపము ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులును కడపమండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు నగు కే. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రాయల సీమల ప్రజలకు యీ క్రింది విన్నపము గావించుచున్నారు. మహాత్మాగాంధీ సత్యాగ్రహ యాత్ర గత మార్చి 12 వ తేదీ ప్రారంభించెను. అన్నిరాష్ట్రములును సత్యాగ్రహ సన్నాహమునకు సిద్ధమగుచున్నవి. కోస్తాజిల్లా లన్నియు యీ ఉద్యమము కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములు సలుపుచుండ రాయలసీమవారు ఏలాటి జోకయు కలుగజేసి కొనకుండుట ఆవమానకరము—రాయలసీమలవారికి సమద్రము లేదు—ఆచట చట కొంతమంది వాలంటీర్లతో రాయలసీమయందలివణ సత్యాగ్రహ ప్రారంభించుట కష్టము—రాయలసీమ కృషివరులు యితర ప్రజలను యీఉద్యమమునకు తగినప్రోత్సాహము నొసగిన శిష్ట యీకార్యము కొనసాగదు. రాయలసీమయందెల్లదలను అడవు లున్నవి. ఆటవి నిబంధనలు, పుల్లరి మొదలగు వాటిచే కృషివరులు దుర్బరకష్టములకు పాత్రు లగుచున్నారు. రాయల సీమవారు ఉప్పు సత్యాగ్రహముతోపాటు అడవి నిబంధనలను కూడ ఉల్లంఘించుట సలభసాధ్యము. రాయల సీమ వ్యవసాయదార్లు యీ ఉద్యమమునందు పాల్గొని ప్రోద్బల మొసగిన ఉద్యమమునకు విజయము చేకూరుట సులభము. రైతుల సహాయము లేక కొంత వాలంటీర్ల మాత్రమే సత్యాగ్రహము గావించిన యీ సత్యాగ్రహము జయప్రదముగా సాగుట కష్టము. ఈ కార్యమునకు మహమ్మదీయులు, హిందువులు, అందఱు వికచత్వము వహించినగాని విజయము చేకూరదు.

ఈ సత్యాగ్రహ ఏర్పాటుల విషయము ఆలోచించుటకు రాబోవు 18 వ తేదీని ఒంటిమిట్ట యందు రాయల సీమలవారి ప్రత్యేక సమావేశము జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడును. దత్తమండలము లందలి కాంగ్రెసు సంస్థలన్నియును యీ సమావేశమున ప్రతినిధులను పంపి సత్యాగ్రహము ప్రారంభించు కార్యమునందు తోడ్పడుదు రని విన్నవించుచున్నాను.

(సం) వి. రామేశం.

గంజాములో సత్యాగ్రహము

కోటబొమ్మలో సభ

బరంపురం, మార్చి 31:— నిన్నటి దినము కోట బొమ్మలో గంజాం ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయినది, బరంపురంనుండి శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి గారు, ఇబ్రహీంశేట్టి నాయనమూర్తిగారు, మోచర్ల సీతారామయ్యగారు మొదలైన వారు వచ్చియుండిరి. సుమారు 30 స్థలములనుండి 100 మంది సభ్యులు సభకు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుతి టంకాల రంగన్న శ్రేష్ఠిగారు వచ్చినవారందరిని భోజన సదుపాయములను చేసిరి. సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుతులు ఎన్. ఎస్. సోమయాజులు, మోచర్ల సీతారామయ్య, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, కె. వీరరాజు మొదలైన వారు ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు గంభీరపద్యము నిచ్చుచు, గాంధీగారి సత్యాగ్రహ తత్వమును బోధించుచు, గంజాం జిల్లా వెనుక నుండు టకు పీలు లేదనియు, నితరప్రదేశముల వలెనే ముందంజ వేయుటకు సంస్థముగా నన్నదనియు, ఈ వాతావరణములో పిరికిపందలై యిల్లు కనిపెట్టుకొని కూర్చున్నవారందరియు ప్రబోధించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు జిల్లాకార్యసంఘ సమావేశమై కొన్ని తీర్మానములను చేసెను. ఒక మాత్రన కార్యసంఘము ఎన్నుకొనబడెను. దానికి ఆధ్యక్షుడు శ్రీయుత దావూర్ కె. ఎస్. నారాయణరావు శీర్షిగారు, జాయింటు కార్యదర్శులగు శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, మోచర్ల సీతారామయ్య గార్లచే ఒక "యుద్ధసంఘము" కూడ ఏర్పరుపబడెను.

రేటుపేయర్ల సంఘము

బరంపురం, ఏప్రిల్ 1:— నిన్న సాయంత్రము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజ హాలులో బరంపురం రేటుపేయర్ల సభ జరిగెను. దీనికి ముందా అప్పారావు పంతులు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు పోతాప్రగడ సేవోదయం, శేరప్పం ద్ర మహాపాత్రో, న్యాయపతి నారాయణమూర్తి గార్లు, రేటుపేయర్ల సంఘము స్థాపించు నవనరము సూచించుచు ఉపన్యసించిరి. తరువాత ఒక భంఘము ఏర్పరుపవలె నని తీర్మానము చేయబడెను. సంఘముయొక్క స్థాపనకొరకై యొక తాత్కాలిక కమిటీ ఎన్నుకొనబడినది. దానికి శ్రీయుత ఎమ్. వి. రమణారావుగారు కన్వీనరుగా ఏర్పరుపబడిరి. (స్వకీయవిలేఖరి)

నంద్యాల

(స్వకీయవిలేఖరి)

నంద్యాల మునిసిపాలిటీవారు ప్రభుత్వప్రాయములకు విరుద్ధముగ మహానంది నీటి స్కీము తొలి పరిశోధనగాను 2,500-0-0 పంపినందుకై ప్రస్తుత కాన్సిలుయందును ఫేర్లేక్ గారి యందును, ప్రజల సుఖార్థ విశ్వాసరాహిత్యమును తెలుపుచు తీర్మానించిరి. ఆ స్కీముపై కాన్సిలువారు చేయి బోధన వ్యయమునకు ప్రజల కేమాత్రమును బాధ్యతలేదని తెలిపిరి. మునిసిపలు సరిహద్దులలో ఆక్రమణలు మితిమీరి పోవుచుండినను, మునిసిపాలిటీవారు కన్నులు మూసికొని యుండుటను ఖండించిరి.

కాంగ్రెసు కమిటీ

శ్రీ హరిసోమైత్యురావుగారు, ప్రభుత్వప్రాయములకును, ఎలెక్షన్ పరతులకును, కాంగ్రెసు ఆదేశములకును లెక్కచెట్టక కాన్సిలు మొదలు పదవికి రాజీనామా నివ్వక, కాంగ్రెసుతో సంబంధము త్రెంచుకొన్నందులకై, నంద్యాల పురపాలకు శ్రీ రావుగారి వర్తనకు చింతించుచు, మరల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభను సెన్సుకొనిరి. శ్రీయుత ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యముగారు ప్రెసిడెంటుగను, కైఫ సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి సళించును. తప్పక పనిజేయును. అమృతాంజనం డిఫో 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

బెజవాడ

27-3-30 తారీఖు సాయంత్రము గాంధీపార్కులో ఒకగొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. నారాయణానంద సరస్వతీ స్వామిలవారు అధ్యక్షత వహించిరి. మద్రాసు హిందూ యువ తీర్థదళాలయ సాపకులగు శ్రీమతి యామినీపూర్ణ తిలక్ ముగారు మొదలు ఉపన్యసించిరి. మనము ఒకసారికన్న చనిపోమనియు పదిమందితోచావు మంచిదనియు దేశవారి (ద్యము పోగొట్టుటకు శాసనోల్లంఘనమే మార్గమనియు దీనికి వికనుత్యము కావలయుననియు వీరులు పట్టలు పక్కలు మొదలయినవాటి కై కమత్యమున్నదనియు దేశమాత సేవయే ఆన్నిటికంటె మోపునీయు తాను శాసనోల్లంఘనము చేయుటకు సిద్ధముగానున్నాననియు చెప్పి జనులను ఉద్రేకపూరితుల జేసెను. తరువాత దుర్గరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు యిటువంటి యుద్ధము యిదివరకెన్నడును చూచియుండలేదనియు మనము జయమున్నా పొందుటయు రాజీయయినా పడుట నిశ్చయమనియు చెప్పిరి. తరువాత తిరువూరుతాలూకా నాయకులగు వేట బాపయ్యగారు పల్లెటూళ్లుకూడా చాలా ఉత్సాహముగా నున్నవనియు, మనకు ఆపజయము కలగదనియు చెప్పిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర హిందూస్థాన్ సేవాదళ నాయకుడగు మరం బాలసు బ్రహ్మయ్యగారు ప్రగారు గాంధీగారు నాయకుడైన తరువాత రెండువందల సంవత్సరముల అభివృద్ధిని మనము పొందినామనియు, యింపేరి యల్ ప్రేమకన్న ఆస్థాయమనియు జబ్బులచే చచ్చుటకన్న దేశముకోసము చచ్చుట మంచిదనియు చెప్పిరి. కృష్ణజిల్లా రయిరు సంఘ కార్యదర్శి గారగు శంకర వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు యీ వుద్ధముమనన ధనికులకు జమీందార్లకు స్త్రీ డర్లకు భయమనియు రయిరులకు కూలీలకు తేమమనియు, వీరిరువురు గాంధీగారికి పూర్తియగు సహాయము చేయుదురనియు చెప్పిరి. సీతానగర సత్యాగ్రహశ్రమ వాసియగు పినిపాటి సుబ్బారావుగారు తాను జయిలు కావలసివారి కందరికి తీరికగా హిందీనేర్పవననిరి. తరువాత త్యాగమూర్తి శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు జయజయధ్వానముల మధ్య లేచి ఉపన్యసించిరి. వీరు యామిటింగును వచ్చుటగాను మ్యునిసిపల్ కపు నియమ వాయిదావేసి అక్కడ మ్యునిసిపల్ కపునిలర్లతోవచ్చిరి. అప్పటికి రాత్రి 8-30 గంటలయినను ప్రజలందరూ నిశ్చేస్తులయి వీరి యుపన్యాసమును వినిరి. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యోద్ధముమును గాంధీగారి నాయకత్వమును చిత్తరంజనదాసుగారి త్యాగమును గురించి మొదలు మాట్లాడిరి. టిక్రి స్వాతంత్ర్య సంస్థాపకుడగు కమెల్ పాషాగారు ప్రాజ్ఞాతులకొరకు చేసిన గొప్పపనిని గురించి విపులముగాజెప్పిరి. అఫ్ఘనిస్తానుపు అమనుల్లాతో కమెల్ పాషా వడిన రాజీ ఏషియాటిక్ స్వాతంత్ర్యము కొరకయి వుండెను. చైనా, జపాను తూర్పురాజ్యములు స్వతంత్రమును పొందినవనియు యిండియా స్వాతంత్ర్యముకొరకు చూచుచున్నదనియు చెప్పిరి. గాంధీగారికి లోకములో ఎక్కువ పలుకుబడి కలదనియు బిసెలుగారి శిష్యులు పార్లమెంటు వారికి మంత్రులకు ఏమిచేయుట తోచలేదని, యిండియన్ నైమక్ కమిటీ సభ్యులు గాంధీగారితో రాజీపదము వ్రాసినారనియు, నైమసురిపార్టు ఏమివ్రాయుటకు వారికి తోచుటలేదనియు, గాంధీగారిని అరస్టుచేసినను చేయకపోయినను ఉద్ధము ము పెరుగుననియు, ఆ మెరి కా దాక్టరు ఎడ్డిగారు చెప్పినట్లు గాంధీ సెహ్రా తండ్రి కుమార్లతో గవర్న మెంటు రాజీపదములనుననియు అని చెప్పి ప్రజలను ఆనందాభిలో నోలలాడించిరి. యావన్మంది ప్రజలు ఆచరించుటగాను గాంధీగారు సులభమార్గపు లక్షణసత్యాగ్రహమును కనిపెట్టినారని ఇది ఆచారగోపాలము ఆచరించవలయుననియు బెజవాడనుండి వేయి వాలంటీరులు రావలయుననియు చెప్పి ప్రజలు ఆపరిమితోత్సాహంతోలేచిరి. తరువాత తమ సుజాతులూత్రమ గురించి శ్రవణపేయ్యుగ సంగతులన్నిటిని, గాంధీగారి స్థితిగతులను వారి ఉత్సాహమును గుజరాతు ప్రజలత్యాగముగురించి, ప్రతివారికి కండ్లమెరుట చూపించినట్లు మనోహరముగా చెప్పిరి. తరువాత నారాయణానంద స్వామిలవారు శ్రోతలను వాలంటీర్లుగా చేరుచున్నందుకు అభినందించుచూ, యింగ్లీషువారు తమతో రాజీపదమునెడల హిందూదేశ యము 1800 కొల్లరూ పాయీలను ఎగగొట్టెదమనియు యిది యింగ్లీషువారు గమనించవలయుననియు చెప్పి శ్రోతలలో ద్విగుణీకృతోత్సాహము కలగజేసిరి. అప్పటికి సుమారు రాత్రి 9-30 గంటలకుటలన మహాత్మాగాంధీకి జయజయధ్వానములతో సభ ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి)

జుజ్జూరు

కాంగ్రెసు విరాళము

వందిగాను తాలూకా జుజ్జూరు గ్రామములో మహారాజ రాజశ్రీ మాదిరాజు రామకృష్ణేశ్వరరావు పంతులు హైకోర్టు వకీలుగారి యింటిలో వారిమనూరై వివాహము అతివైభవముగా జరిగెను. సదరు వివాహమునకు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులు, తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు, శంభుశాస్త్రి మొదలైన దేశభక్తులు ఆరుగించిరి. సదశ్యముతోజూన అయ్యదేవర లక్ష్మీనరసింహంగారును శంభుశాస్త్రిగారును తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు విరాళముతోగా వియ్యంకులగు మహారాజరాజశ్రీ మాదిరాజు వెంకటేశ్వరరావు పంతులు (జమీందారు వెంకటాపురం)గారు 25-0-0 లను, కన్యాదారలు 25-0-0 లను వెరసి 50 రూ|| ల నిచ్చిరి. 30-3-30 తేదీన జుజ్జూరు గ్రామములో బహిరంగసభ జయపబడినది. శ్రీతాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు పంతులు బి. ఏ. గారు ప్రస్తుతపరిస్థితులగురించి ఉపన్యసించిరి. సభలో ఉత్సాహము కలరేగెను ఒకవిశ్వబ్రాహ్మణుడు తన పెద్దకుమారుని కాంతిపైన్యమున చేర్చెను. మరికొందరు కాంతిపైన్యములో చేరటకు ఉత్సాహంతో యున్నారు. త్వరలో చేరదరు.

మార్చి 26 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 8 గంటల సమయమున రాజశీయోన్నత బోధనాభ్యసన మహిళా పాఠశాలలోభవనమున దత్తాత్రేయయనలి యారవపూరము విద్యార్థినులకును, బోధనాభ్యసన పాఠశాలలోని రెండవ సంవత్సరపు నభ్యర్థినులకును వీడ్కోలువిందు గావించబడినది. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థినులు రమారమి యరువదిమంది చేరియుండిరి. అల్పాహారపు విందు ముగిసినవెనుక శ్రీమతి వి. వీరస్వామినాయుడు (సబ్ ఆన్ సెంటు ఇన్ స్పెక్టరు) గారి యాజమాన్యమున సభ ప్రారంభించెను. ప్రార్థనలు ముగిసినతరువాత శ్రీమతి ఇందిరాదేవి పద్మావతిగార్లు తమసహపాఠినుల పక్షమున తమ్ము విడిచివెళ్లెడు యువకుల గుణగణములు క్లాఫించుచు వారియెడబాటునకు తమ నిండువిచారమును సూచించుచు భాషించిరి. ఆండులకు శ్రీమతి జి. వెంకమ్మ శేషమ్మగార్లు తగిన సమాధానము లొసంగిరి. పిమ్మట నభ్యక్షిణి హితోపదేశ పూర్వకమున నాదేశము తుదిపలుకులలో నిర్వచించెను. పాఠశాలాంగ్రహండితుడు బడివిడచి వెళ్లెడు బాలికలనుగూర్చి యాశీర్వదనరూపకమైన పద్మత్రయము వినిచెను. తరువరి బాలీమగీతము విజయధ్వానములు సెలంగ సభ పరిసరా ప్రబోధించెను. (ఒకవిలేఖరి)

తుని

(ఒక విలేఖరి)

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

మార్చి 30:—మ కాంగ్రెసుసంఘపు ఎన్నికలు తునిలో శ్రీ విద్యానంద త్రైబరీవద్ద 28-3-30 వ తేదీసుక్రవారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు జరిగినది. హంసవరం, ఒంటిమిడి, కోటనందూరు, తునిశీర్పాలనుండి 20 జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులనమ్ము, శ్రీయుత జొన్నలగడ్డ నరసింహమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగానున్ను, కోడేటి రంగాచార్యులు, చక్కా వెంకటశెట్టి గార్లను కార్యదర్శులుగానున్ను, కోటకొండ రామలింగయ్యగారిని కోశాధిపతిగాను ఎన్నుకోవడమైంది. గతసంవత్సరము వరదలవల్ల వివరీతనవ్వము తలసిందిచినప్పటికిని, మా తాలూకాయందు కాంగ్రెసుకార్యక్రమమునందు ద్విగుణీకృతోత్సాహమున పనిజరుగుచునేయున్నది. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారికిగడకు వచ్చినప్పుడు 2 వెయ్యిమ్మటపదహార్లను వరదనవ్వము తలసిందిచినప్పటికిని ప్రజలు మహాత్మునికి సమర్పించగలిగిరి. ఈ సంవత్సరము సుమారు 150 మంది కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేర్చగలిగితిమి. ప్రస్తుతమున కాకినాడలో జరుగనున్న 6 వ తేదీ కాసనోల్లంఘనమున ఇచ్చటనుండి ప్రభుదళములో చేరుటకు శ్రీమాన్ కోడేటి రంగాచార్యులుగారిరాత్రి శీతానగరమునకు వెళ్లుచున్నారు. శేపు మాత్రసంవత్సరారంభదినమున శీతానగరమునండి బయలుదేరు ప్రస్తావనరాత్రికలకు శీతానగరమానందే వీరు కలిసికొందురు. శ్రీశ్రీయ పైన్యమునందు చేరుటకై కొందరు యువకు లిచ్చట సంసిద్ధులైయున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

భారత ప్రభుత్వవిధానమును మాలవ్యాగారు తీవ్రముగా ఖండించుట

రాజప్రతినిధికి మదనమోహనుని లేఖ

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక నైనికపరిపాలనము దేశానర్థదాయకము

‘శాసనసభలోనుండి దేశానర్థదాయక మగు రాజ్యాంగమునకు సాయము చేయజాలను’

భారత శాసనసభలో ప్రభుత్వ ప్రతిపక్ష నాయకుడగు శ్రీయుత పండిత మదనమోహను మాలవ్యాగారు తనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చుచు ఈ క్రింది లేఖను రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసిరి.

“భారత శాసనసభలో శాసనసభ్యత్వమునకు యిందుమూల కముగా రాజీనామా నిచ్చుచున్నానని మనవిచేయుచున్నాను. ఇట్లుచేయుట శాశ్వతమగు కారణమైనది. భారతదేశ మనకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములు కావలెననియు, శాసనసభ లో సభ్యులను హెచ్చుచేయవలెననియు నేను కోరి అందుకై ప్రయత్నించుచుంటిని. 1886 సంవత్సరములో నేను భారత జాతీయ మహాసభలో చేరినప్పటినుండియు సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభలో తొమ్మిదేండ్లు సభ్యుడనుగా నుంటిని. మొదటి భారత శాసనసభలో నేను లేనుగాని 1910సంవత్సరమునుండి యిప్పటివరకు తప్పానసభలో నేను సభ్యుడనై యుంటిని. మాం బెన్యూ ఛెంబ్యూళ్లకు సంస్కరణలు మార్గసంగమదినపుడు మా దేశీయులలో నత్యధిక సంఖ్యాకులు తలచినట్లు సంస్కరణములు చాలవనియు, తృప్తికరములు కావనియు, నిరుత్సాహకరముల నియు, నేనును తలచితిని. కాని యిచ్చిన సంస్కరణల నుపయోగించుకొని హెచ్చుసంస్కరణలకు పోరాడవలెనని నేను తలచితిని.

శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని పోయిన కాంగ్రెస్ మహాసభవారు నిర్ణయించినప్పుడు సభలో తీర్మానమును నేనెదిర్చితిని. తీర్మాన ముపై పడిన తరువాతగూడ శాసనసభల నుండి రాజీనామాలు నిచ్చిపోరాడని చాలమందితో చెప్పుట నా విధ్యుక్తమగుటగా నేను తలచి చాలమందిని సభలకు మరల వచ్చుటకు ప్రోత్సహించితిని. నాసలహా గౌరవింపి తిరిగి చాల మంది శాసనసభలలో చేరిరి. కావున బాగుగా ఆలోచించి నా శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చితినిగాని త్వరపడి, నిరాలోచనగా రాజీనామా నివ్వలేదని మీరు గ్రహించుదురు.

శాసనసభలో ప్రయత్నములు

1924 సంవత్సరమున సంస్కరణ ప్రణాళిక ననుసరించి యేర్పడిన శాసనసభలో నేను చేరినది లగాముతు ప్రస్తుత రాజ్యాంగములో నన్ను లోపములన్నిటిని నేను సంస్కరింప ప్రయత్నించితిని. రాజ్యాంగ విధానము లోపభూయిష్టమైనను, దానిని యేర్పడుదోషముతో రచించింది. ఆ సదుద్యోగముతోనే ప్రభుత్వమువారు అమలు పరిచియున్నచో దేశమునకు హెచ్చు లాభకారిగా నుండెడిది. కాని ప్రభుత్వమువారు అట్లు చేసి యుండలేదు.

భారత శాసనసభకు బాధ్యత వహించనట్టియు, శాసన సభవారి యిష్టప్రకారము తీసివేయబడజాలనట్టియు, కార్య నిర్వాహక వర్గము తమచేతిలో నన్ను ప్రభుత్వసభ్యులతోడను, నియోజిత సభ్యులతోడను తమ కటాక్షవీక్షణ ప్రసార ప్రభావముచే, తమ యిష్టమువచ్చిన శాసనములను చేయగలదనియు, ఎంత యవసరమైనది యైనను ప్రజల కోరికలను అజలీలగా తిరగ్కరింపగలరనియు ఈ పది సంవత్సరములలో నా యనుభవములు స్పష్టము చేసినవి. మరియు, భారతదేశమునకు రాజ్యాంగ సంస్కరణ లోపం గ బడిన ను, ఆంగ్లేయుల తే మ ము న కై భారత దేశము యొక్క సంపదను అపహరించుపద్ధతి యెంతమాత్రమును తగ్గలేదనియు కొన్ని కొన్ని విషయములలో సంస్కరణలకు పూర్వముకంటె యిప్పుడే ధనాపహరణ హెచ్చుగానున్నదనియు స్పష్టమైనది. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశపద్ధతులవలన ప్రజలయొక్క తేజమునకు భంగము కలిగినప్పుడు ప్రజల నీ బాధనుండి రక్షించుటకు భారత శాసనసభవారి కధికార మేమియు లేదనిగూడస్పష్టమైనది. ఈపది సంవత్సరములలో సివిల్ ఖర్చులు నైనికలకుఖర్చులు చాలతేరిగి పోయి ప్రజలకు చాలబాధకరముగానున్నవి. యుద్ధసమయమున పెరిగిపోయినవన్నులు యింకను ఆట్లే యున్నదిగాని తగ్గలేదు. ఈసంవత్సరము ఆర్థికచట్టములో రిక్షకోట్లరూపాయలు కోతపన్నులు ప్రజలపై విధింపబడినవి.

కొన్ని కాలములో భాంతియొక్క తోడ్కోలియులు హెచ్చుగా నియమింపబడినను సివిల్ కాలములో వశోద్ధోగియు ఖనియకను ఆంగ్లేయులే యున్నారు. లీకమిషన్లవారి సిఫార

సులమూలకముగా వారి జీతములును భత్యములును పెద్దిచేయబడినవి.

నైనికవ్యయము

నైనికవ్యయమును క్షేత్ర గించు విషయమై ఇంచిత కేళుకమిటీవారు గావించిన నూచనలనుగూడ ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించక పోయిరి. నేనుగూడ ఉన్నతాధికారులుగా నుండదగిన భారతీయులకు కుటుంబాగారములను నిర్మింపవలెనని స్పీచ్ కమిటీవారు చేసిన సిఫారసులుగూడ అంగీకరింపబడలేదు. రైల్వే బోర్డు 25 సంవత్సరములక్రింద యేర్పడినను దానిలో సభ్యుడుగా నుండటకు ఒక్కడైనను తగినవాడు ప్రభుత్వమువారికి దొరకలేదు. భారతీయులు న్యాయతః అనభివృద్ధిగల అనేక ఉన్నతోద్ధోగ్యసాసనులను విశోషియులు అనభివృద్ధియగుచున్నారు.

మార్కెట్ ధర

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికపరిపాలనాపద్ధతి దేశాభివృద్ధిదాయకమై యున్నది. నాజెముల చూపాటి మార్కెట్ ధరలనుగూర్చిమాత్రమే ఇప్పుడు వివరింతును. మొదట మార్కెట్ ధరలను రూపాయికి 16 పెన్సీలుచేసి తరువాత రెండు పిల్లిగులుచేసిరి. 16 పెన్సీలలో కొంతకాలముండి దేశజేమమునకును స్థిరత్వమునకును కారణభూతమైన తరువాతదానిని 18 పెన్సీలు చేసిరి 1900—1929సంవత్సరముల మధ్య మార్కెట్ ధరలను స్థిరముగా నుంచుటకు ప్రభుత్వమువారు 140 కోట్లరూపాయలను వెచ్చింపవలసి చెప్పినను విషయములను ఈమార్కెట్ ధరలను దేశమున కెంతవఱకు వాటిల్లి నవో వ్యక్తము కాగలదు. నేనును, యితర శాసనసభ్యులను యీ 18 పెన్సీల మార్కెట్ ధరలను మార్చవలెనని తీవ్ర ప్రయత్నములను గావించితిమిగాని ప్రభుత్వమువారు తమ పక్షమున నంతయు ఉపయోగించి అది మార్చుటచేసిరి. శాసనసభలో మాడు వోల్ట్ అధికత్వంతో మాత్రమే వారి ప్రతిపాదన నెగ్గెను. ఈ శాసనము వలన దేశమునకు కలిగిన కష్టము యింతింతయని చెప్పవలసిగాదు. తేజీయవాణిజ్యమునకును, విద్యక వ్యాపారములకును, వ్యయసాయమునకును ఈ మార్కెట్ ధరలను కారణమని దేశప్రజల సిగ్గు భిప్రాయమై యున్నది. వర్తకము యంత మందముగానుండుట కిదియే కారణము ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోవుట కిదియే కారణము. నిరుద్యోగము హెచ్చుటకు గూడ నిదియే కారణము. పన్నులను భరించుకొని ప్రజలకు తగ్గిపోయినది. దేశీయవస్తు పరిశ్రమయొక్క దుర్వప కిదియే కారణము. ఈ మార్కెట్ ధరలను 16 పెన్సీలుగా చేసివో దేశీయపరిశ్రమలకు రక్షణ యొసంగి దేశమును సుఖిక్షముగాను సాభాగ్యవంతముగాను చేసినవారమగుచుము. కాని మీ ప్రభుత్వమువారుడైన కొప్పకొనరైరి. దేశానర్థదాయకమును ఈ శాసనమును తలచుకొనినప్పుడెల్ల 140 మంది సభ్యులుగల శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు పిలిచినంతనే తమ వోట్లను గుప్పించు 40 మంది ప్రభుత్వ నియోజితసభ్యులుండ రాజ్యాంగవిధానమును తీవ్రముగా ఖండింపకుండజాలను. ఈ నలుబదిమంది ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు లేకపోయినచో ప్రజాప్రతినిధుల యంగీకారము లేనిచో ప్రభుత్వమువారు యే శాసనమును గూడ బలవంతముగా దేశముపై అమలుపరచజాలరు. ఈ 40 సభ్యులు లేకుండ నుండుటయు కార్య నిర్వాహక వర్గము వారు శాసనసభకు బాధ్యత వహించుటయు ఈ రెండును అత్యవసరములని నేను తలచుచున్నాను. అనగా భారతదేశములో అధినివేశ ప్రభుత్వముల పంటి ప్రభుత్వవిధాన మేర్పరుపబడవలెను.

అక్టోబరు ప్రకటన

మూల కొందరము గావించిన విన్నపముల నాలించి తమరు 31 అక్టోబరు తారీఖున ఒక ప్రకటన గావించితిరి. ఈ దేశములో చాలమంది ఈ ప్రకటనమును ఆహ్వానించిరి. మీరు చేసిన ప్రకటనయు, ఆంగ్లేయ మెంటు మహాసభలో భారతకార్య దర్శియును వెడ్డెఫ్రెడ్ జెన్ గారును చేసిన ప్రకటనలను మేమందరము వాంఛించుచున్నాము. గొప్పపూర్వ దృష్టిపథమునందున్నది గదా అని మే ముద్విగ్ధులగుచుంటిమి. ఆంగ్లేయ పార్లమెంటు మహాసభలో వెడ్డెఫ్రెడ్ జెన్ గారు గావించిన ఉపన్యాసములో 10 సంవత్సరములనుండి అధినివేశ ప్రతిపక్షియే ఈ దేశమున అమలులో నున్నదనివారు చెప్పిరి. రాజ్యాంగపద్ధతి అమలులోనన్న

జే ప్రభుత్వమువారు వర్తింపవలెనని ఢిల్లీలో సమావేశమై మేమందరము సంతకములుజేసి ప్రకటన గావించితిమి. భారతదేశము నందు నిజముగా అధినివేశ ప్రతిపక్షి అమలులో నున్నదని జూపుటకు, టారిఫ్ బిల్లు సందర్భమున చాలగొంచి అవకాశము గలిగెను. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షనును భారతదేశమునకు సర్పించెనని ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. ఆకన్వెన్షను యెట్టిదో జాయంటు పార్లమెంటుకి కమిటీ స్పష్టము చేయుచున్నది. క్రూరకమిటీ నివేదికగూడ దీనివిషయమై కొంత వివరణగా చేప్పుచున్నది. ఇండియన్ ఫిస్కల్ కమిషనువారు యిట్లు చెప్పిరి.

“ఇంపీరియల్ ఫిస్కల్ సమస్య భారతప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి నిర్ణయింపబడవలసిన విషయమనియు, ఈయభిప్రాయము భారతశాసనసభవారి మూలకముగాను, స్టేట్ కాన్సిల్ మూలకముగాను బాగుగా వ్యక్తము కాగలదనియు, ఈసభలవారి నిరోధాంగీకారము లేనిది యీపద్ధతి అమలుపరచుటకు పిలువదనియు మేము అంగీకరించుచున్నాము”

పన్నులు విధించు సంవత్సరమున మీరు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారికి పంపినంతివా ర్షలో పైసవ్యమైన పద్ధతినే యవలంబించితిరి. మీరిట్లు తెలిపితిరి.

“చట్టవిషయములో మా యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలుపుదు, శాసన సభలయొక్క స్వతంత్రమును అభిప్రాయము కొరకై యోచింతుమని మేము తెలుపనిచ్చుమింపుచున్నాము, తుది నిర్ణయము భారత శాసన సభలమీదనే ఆధారపడియుండును.” ఇట్లు వ్రాసియు టారిఫ్ బిల్లు విషయమై ప్రభుత్వమువారి నూచనలు సభవారియెదుటికి వచ్చినప్పుడు మీరెట్లు ప్రవర్తించితిరి. శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును సంపదిత పరచు పద్ధతిని మీ ప్రభుత్వమువారు రవలించింపుచు ప్రకటన గావించితిరి. ప్రభుత్వమువారి నూచనలలో తీవ్రమును మార్చేడియైనను ఆమోదింపబడుచో, అసలు బిల్లునే మీరు ఉపసంహరించుకొందుమని ప్రకటించితిరి. ఈ ప్రకటనవలన సభికులకు ఆశ్చర్యమును, కోపమును గలిగెను. తరువాతగూడ తమ ప్రకటనమును ప్రభుత్వమువారు మార్చుకొనక నేనును బాబాత్తువాదులగు మిత్రులును ప్రతిపాదించిన 4,5 సవరణలలో నేడియైనను అంగీకరింపబడుచో తాము బిల్లును ఉపసంహరించుకొందుమని మరల స్పష్టముగా తెలిపిరి. నా కోరిక న న్నున్నచి భారతశాసన సభాధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారు రవలించింపుచున్నవైఖరి సంజనము కాదనియు, ఆర్థిక కన్వెన్షనుయొక్క అభిప్రాయమునకు ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి విరుద్ధమనియు, కన్వెన్షనుకు సంబంధించిన అన్ని విషయములనుండును సభవారినిగూర్చిభాభిప్రాయమే యత్యవసరమనియు నుపిరి. ఇప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారు సిగ్గుకలను పునర్విచర్చించుకొని, సభవారి యభిప్రాయమునబట్టి తమవైఖరి మార్చుకొందుమని తెల్పవలసినదని వారు కోరిరి. భారతకార్యదర్శికి తెలుపకుండ ప్రభుత్వమువారు తమంతట తామే బిల్లును ఉపసంహరించుకొన జాలరనిగూడ వారు తెల్పిరి. ముందుగా ఒక పద్ధతినీ బోయెనుమని చెప్పి సభవారి వాదములను వినకపోవుట వలన ప్రభుత్వమువారు సభావర్తనలను పట్టిబాటకముగా చేసిరని అధ్యక్షుడు చెప్పినను మీ ప్రభుత్వమువారు వినరైరి.

సభ్యులను బలవంతముగా లొంగదీయుట

భారతశాసనసభ్యులు ప్రతిపాదించబడిన సవరణలు చాలవరకు ప్రభుత్వమువారు చర్చించుటకు ముందుగా పంపబడినవి. ఆసవరణలు చర్చింపబడు సమయమున నేనుగూడ నుంటిని. ప్రభుత్వము వారి యిష్టాకోష్ఠి సభలలో చర్చింపబడినంత మాత్రమున శాసనసభలో ప్రతిపాదించి సభవారి నొప్పింపగల అధికారము సభ్యులకు లేకపోవునా? అదియట్లుండవలెను. సభవారి యెదుట బెట్టిన బిల్లు విషయమై సభవారి యభిప్రాయమును గైకొనుకొండెదమని చెప్పుటకును సభలో సభిక సంఖ్యాకులు బిల్లును మార్చుచో దాని నంగీకరింపమని చెప్పుటకును ప్రభుత్వమువారికి యధికారము గలదు. ఇట్టి అపూర్వమున చర్య నవలంబించి తమ నిర్ణయమును ఒప్పుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులను బలవంత పెట్టిరి. సభవారు స్వతంత్రమును తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించకుండా, స్వతంత్రముగా వోటుచేయుకుండ ప్రభుత్వమువారు బలవంతపరిరి. రాజ్యాంగవిధానములో సభవారిగల యధికారమును ప్రభుత్వము వారిట్లు భగ్న పరచిరి. భారత శాసనసభా చరిత్రలో ప్రభుత్వమువారిట్లు యెన్నడును ప్రవర్తించియుండలేదు. ప్రభుత్వమువారి వైఖరి నాకు విభ్రాంతి గలిగించినది. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షనును మాత్రమేగాక హెచ్చుపన్ను విధించుటకును యితర దేశీయుల శ్రేయమునకై భారతదేశము మీద భారమును పన్నులను విధించుటయుండును ప్రభుత్వమువారు రెన్నడును చెబుదురనియు అసధికార సభ్యులలో సభికసంఖ్యాకుల చేయునర్హయమును వారెన్నడును తిరస్కరింప జేసదీయరనియు నాకు స్పష్టముగా తెలిసివచ్చి

క్రాంతి శిస్టి, ఏప్రిల్ ౮:—ప్రెసిడెంటు పటేలుగారు ఈ దినము నై స్రాయి గారిని సందర్శించి, చాలి దేహము ఆవస్థ తగా నుండుటచే, సిల్వాలా రెండు మూడువారములు యందుండికొనెట్లనున్నారు.

శ్రీ భద్రాచల క్షేత్రము

శ్రీ పమిడిఘంటం వేంకటరమణ హరిదాసుగారి అంబానామము

శ్రీ గౌతమీతీర్థమున సుప్రసిద్ధులగు పుణ్యక్షేత్రము శ్రీ భద్రాచలము. ఇక్కడి యనాదిత్రైత్యమైనను ఇప్పటికి నాల్గవం దల సంవత్సరము క్రిందట శ్రీరామచంద్రుల యశోగ్రహమునకు పాత్రుడగు కంచర్ల గోపన్నయను నామముతో ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీ రామదాసుగారి కాలమునుండియు నత్యంత ప్రసిద్ధిచెంది యుండెను. ఇప్పటికి రమారమి నూరు సంవత్సరముల క్రిందట నీ క్షేత్రమున గుంటూరునుండలవాసులగు శ్రీ తామస వేంకటనరసింహదాసుగారి యొక్కయు, చెన్నపట్టణ వాస్తవ్యులగు శ్రీ వరద రామదాసుగారి యొక్కయు, మహామహిమ ములు కనుపరచబడినవి. వీరు భక్తాగ్రేసరులై భగవద్వక్త్రహ పాస్త్రులై, నిరంతర భగవత్సమంక్షిత్రముతోడను, జాతి, మత వివక్షతలేక సర్వభూతములను తృప్తిపరచ జేయుటకు నిరతాన్న ప్రదానములతోడను తమ జీవితముల నీ పుణ్యక్షేత్రమున గడపి, యొకసాటి సాయంకాలము పడునెనుండు మహాభక్తులతో భగవంతుని స్తుతించుచు, నిందు గోదావరియందు తమ శరీరముల నర్పించి వైకుంఠమునకు జేరిరి. ఆనంతరము రమారమి నలుబది సంవత్సరములకు, ఆనగా నిప్పటి కరువది సంవత్సరముల క్రిందట వంగవోలు తాలూకాలో నొకపల్లె గ్రామనివాసియగు నొక బ్రహ్మచారి శ్రీ పమిడిఘంటి వేంకట రమణయ్యగారు ఆనాటి బ్రాహ్మణు డిచటికివచ్చి కొలదికాలము తపమాచరించి, భగవదనుగ్రహపాస్త్రులై, తదాజ్ఞాసారముగ నొక యన్నదాన సత్రమును స్థాపించెను. ఈ భక్తుని చరిత్ర మత్తమధ్యస్థము. ఇతడు విద్యావంతుడు కాడు. కాని భక్తి చే భగవంతుని మెప్పించినవాడు. భగవద్వక్త్రుని ప్రాణికోటుల కన్నదానము చేయుటలో ప్రదర్శించినవాడు. ఇత దాసత్వము ను ప్రారంభించినపు డొక యఖండదీపమును వెలిగించెను. ఆ దీప మిప్పటికి నా సత్రముం దవిచ్చిన్న మగ వెలుగుచున్నది. ఈ మహాభావనకు సర్వదా భూతత్వప్రీతి చేయుటయందా సక్తి. శ్రీహరి నేమనున, మానవ నేమనున వ్యత్యాస మతనికి కాన్పించునది కాదు. ప్రతి యుదయమునను కానడియందు నాలుగేసి బిందలించి వానితో గోదావరి యుదకమును సత్రము నకు తెచ్చిపోయుచుండెనువాడు. క్రిత సత్రమున కెవరంత ద్రవ్య మిచ్చెడివాడో, ఎవరికిని తెలియదు. అత డొకరిని యాచించెడిచేదు. కాని ఎవరికివారు తోచిన ద్రవ్యమును తెచ్చి, సత్రమున నడుపుచుండెను వారు. ప్రత్యేకము ననేకుల సత్రమున ఘటించుచుండెడివారు. ఈ క్షేత్రమునకు ప్రతినవ్వరము నను చైత్రపక్ష పాడ్యమి మొదలు పూర్ణిమ పర్యంత మనేక వేలజనులు శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవ దర్శనమునకై వచ్చుచుండురు. ఈ వచ్చెదవారిలో అయిదువేలకు తక్కువ కాకుండ జనుల సత్రమున భుజించుచుండెడి వారు. ఈ భక్తునియందు భగవంతునకు గల వాత్సల్యము వర్ణనాతీతము. ఒక సంవత్సరము శ్రీ రామలక్ష్మణులు వేంకటరమణ దాసుగారి భక్తికి మెచ్చి సత్రమునకు వచ్చి వంటచేసి సంతర్పణము గావించిరిని జనులు చెప్పుకొందురు. వీరు వండిన పెద్దగుండెగ లిప్పటికి రామలక్ష్మణ గుండెగలను పేరులతో నీ సత్రమున కనబడుచున్నవి. ఏబది వత్సరము లవిచ్చన్న మగ మానవనేవయసు కాలము ను గడపినవాడగుటచే నీమహాభూతనిర్మలమునంగిపోయినది. ఈ భక్తుడు రమారమి పదునైదు వత్సరములక్రిందట మరణించెను. అవసానకాలమున నీసత్రమునకు ధర్మకర్తగ, హనుమ కొండ వాస్తవ్యులను, సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియు, నిరతాన్న నిరతులును, భక్తాగ్రేసరులు నగు శ్రీ తుంగురెడ్డి నరసింహారావుగారిని నియమించిరి. వీరు పది సంవత్సరము లేకడిక్షతో స్వంతద్రవ్యముతోను, భక్తుల సాయముతోను సత్రమును నిర్వహించిరి. సత్రమునకుగాను అని నెట్టిపల్లెయను సగ్రహారమును నిర్వహణక కల్పించి యింకను విశేషవసతులను కల్పించ తలపుటవలె యుండిరి. కాని యాకస్మికముగా వారికి మరణ మానన్న మైనందున యాపని నెరవేర్చ లేరైరి. వ్యాధిగ్రస్తులై చికిత్సకొరకు చెన్నపట్టణమున నుండగ, జీవితాశ తక్కువయగుటచే సత్రముయొక్క ధర్మకర్తృత్వమును, వారి జీవితకాలములో సత్రినిర్వహణమునందు తమకు తోడైయున్న శ్రీ సర్వ దేవభాట్ల జగ్గయ్యగారికిని, శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారి కిన్ని, మరణశాసనరూపమున సంగ్రహింప జేసిరి. శ్రీ జగ్గయ్యగారు, కంభంమెట్టు వాస్తవ్యులను, విశేష వ్యాపారము గ్నులును, న్యాయవాది వృత్తియందుండువారులై యుండుటచే సత్రకార్యములయందు విశేష కాలమును వినియోగింప వీలులేనివారై యున్నారు. శ్రీ రామయ్యగారును వ్యాపారము చేయువారే అయియున్నను, శ్రీ భద్రాచలమే నివాసముగ నేర్పరచుకొన్న వారగుటచే సత్రమును స్వక్రియ పరకీయ ద్రవ్యసాయముతో నిర్వహింప తలపెట్టిరి. కాని పెద్దలగుటచే దీనికొరకు సాయమును సంపాదించుటకు సంచారము చేయ సమర్థులు కానందున సత్ర నిర్వహణమునకే చాల యిక్కట్లు

లనుభవించుచున్నారు. శ్రీ నరసింహారావుగారి ఆగ్రహారము వై వచ్చు ఆదాయము కొలదియగుటచే సామన్య స్థాయినునకు చాలదు. శ్రీ జగ్గయ్యగారు సాంకేతిక కలకగు స్థాయిము నీచుట కంగీకరించిరి. భద్రాచలమునకు సమీపమున గల గ్రామాదులలో తిరిగి కొంత సాయమును సంపాదించి చల్ల కొరే శ్వరశక్తి, 2. పట్టపరం రామనాథం, 3. రామదుగుల విశ్వ నాథం, గుల్లపల్లి సోమయాజులు, 5. కొత్తూరు విశ్వనాథ శాస్త్రి, 6. పొన్నపల్లి మల్లభాగ్యం గార్లు అనువారిని ప్రచారకులుగ శ్రీ రామయ్యగారి కేర్పరచిరిగాని విశేష సాయము లభ్యము కాకపోయినది. కొలదిగ లభ్యము సాయము సత్రమున ప్రతినిత్యము జేయవలసిన యన్నదానమున కుపయోగ పడుచున్నది. కాని ఎన్ని విధముల యోజించినను శ్రీరామ కళ్యాణోత్సవ దినములో జరుగవలసిన మహాదాన్వదానమున కుపాయముతోచక శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారు నిరతాన్నములై సత్రము నావీరేనుగలవిన దుస్థితికి వగనుచు చేయునదికేక తల నిజసిద్ధిని విధవసంవత్సర ఫాల్గుణ మాసమున వెల్లడించిరి. ఇది కడుంగడు విషాదకరమని దేశవందలి భక్తులందరూహించిరి. ఇట్లుండ నొక యుపాయము దైవయోగమున పొడనుపెను. శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రమునకు చైత్రమాసమున పోవు యాత్రికుల సౌకర్యమునకై యరగ్గూడగమున ననేక సత్రములు భక్తులచే నిర్వహింపబడు చుండెడివి. ఆం దొకటి ములకలపల్లియను గ్రామమున శ్రీ మల్లది వెంకటసుబ్బారాయ శాస్త్రి హరిదాసుగారిచే నిర్వహింపబడు సత్రము ప్రసిద్ధికిగలిగి యుండెను. ఈ సత్రమునకు, కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి మండలముల యందలి భక్తులు సాయమునర్పించుడువారు. శ్రీ సుబ్బదాసుగారు చనిపోయిన తర్వాత వారిచే నియుక్తులగు శ్రీరామయ్యగారు భక్తులు, బెజవాడలో సాయమును కొరీ దానినిపొంది యొక సంఘము నేర్పరచి, దానిచే సత్ర నిర్వహణము కావించుచుండిరి. ఇట్టివల భద్రాచలమునకు కొత్త గూడెంమీదుగ రైలువార్గ మేర్పడుటచే మొలకలపల్లి యందు సత్ర మనవసర మాయెను. అందుచే నంట సత్రమును మానుచు న్నారని తెలిసి, శ్రీ కామయ్యగారి ములకలపల్లి హరిదాసు గారి సత్రం కుమిటివారిని తమసత్రమును భద్రాచలమున జరుప వలయునని కొరగా నా సంఘమువారిందలకు సమ్మతించి, శుక్ల సంవత్సర చైత్ర పక్ష ౧ ప్రభృతి పూర్ణిమ పర్యంతము శ్రీ పమిడిఘంటం వేంకటరమణయ్యగారి అంబానామమున దవిచ్చి న్నుముగ నెరవేర్చిరి. ఈసంవత్సరము నదేవిధముగ, నీసంఘము వారు విశేషముగ నన్నదానము జేయవలయునని సంకల్పించి యున్నవారు. ప్రచారకులను దేశమునకు బంపి ద్రవ్యమును సమ కూర్చున్నారు. ఈ సంఘసభ్యులలో ముఖ్యులు బెజవాడ వాస్తవ్యుల మానల పున్నయ్యగారి కుమారుడు పూర్ణ చంద్ర రావు కొవలమూడి శ్రీరామయ్యగార్ల కమావను కొట్టువారు, శ్రీ పాటిబండ్ల నరసింహం కొలమూడి ఉద్దండరామయ్యగార్ల కమావను కొట్టువారులై యున్నారు. శ్రీరాజా వేంకటాద్రి పూర్వపు బహద్దరు జమీందారుగారు ఎగైరాలు సాయపడుచున్నారు. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు మొదలగువారి కష్టము సాయము చేయుటయే గాక యింకయుండు విశేష సాయమును వాగ్దానము జేసికట్లు తెలియుచున్నది.

ఇట్టివలది 22 ఫిబ్రవరి 1930 తేది ఆంధ్రపత్రికయందు శ్రీ నూరివరపు కామయ్యగారిచే నొక ప్రకటనము గావించ బడియున్నది. అది పూర్వముకన్నకు ప్రకటితమున నొకకజ్జప్తి. అయ్యది కామయ్యగారిచే పంపబడలేదు. అయ్యది పత్రికలో ప్రకటింపబడుటచే కొందరుకు సందియము కలిగి శ్రీ కామయ్యగారికి పరిచితులలో నొకడ నగుటచే నన్నడిగిరి. నేను శ్రీకామయ్యగారి యభిప్రాయమును దీసికొంటిని. చైత్ర మాసము జరుగవలసిన మహాదాన్వదానమునకు శ్రీ మొలకలపల్లి అన్నసత్రము కుమిటివారి సాయము తప్ప ఇతరసాయ మేమియు లేదనియు, ఆసంఘమువారి ప్రకటనము ననుసరించి వారు పంపే ప్రచారకులకు తప్పక సాయము చేయవలయుననియు వారి యభిప్రాయమై యున్నవి. భద్రాచలమునందలి ప్రచారకులు, నుపపాదించు కొలదిద్రవ్యము, నిత్యాన్న సత్రమున కుపయోగ పడునని వారుచెప్పిరి. కావున భక్తులు సందియమునందలి సాయపడ వలయునని వేడుచున్నాడను. ఇప్పటి కీకమిటివారు యేబడబస్తాలవియ్యము ఏబడి డబ్బాల నెయ్యి దానికి తగిన వ్యంజనములం భద్రాచరికి పంపియున్నారు. సత్రినిర్వహణ సమర్థులగు కైంకర్య పరులు చాలమంది వెలలియున్నారు. అందు ముఖ్యముగ పెగ్గోవలసినవారు పినుపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు, దుర్భాకృష్ణయ్యగారు, వల్లభశిఖ్యల రామస్వామివారు, జంధ్యాల కృష్ణయ్యగారు, మొదలగువారై యున్నారు.

చె॥ బుచ్చిరామయ్య, బెజవాడ.

క్రొత్త సంవత్సరము 1930-1931

ప్రమాదాత సంవత్సరమున జగల్గ్న, మేషసంక్రమణ లగ్నములున్నః (మిథునసే చాములు), త్వణాకాలమున మిన నృత్తికంబులున్న, గ్రహములున్న, దుష్కలములై యుండుటచేత న, సకలశుభముల నందజేయు దేవగరువున్న శుక్రడును ప్రాముఖ్య నాయకత్వములను వహించి కారణమును బట్టియు, సామదానుకముగా ద్వాదశ భావములున్న బహిినత చెందియుండుటచేతను, యెండవేడిమి యొక్క వగా నుండును; ఖండ్యాప్తి కలుగును. సస్యములు నష్టము గును. వ్యవసాయము చేయువారికిన్ని భూమి ఖామందు లగ్నము ఉత్సాహము తగ్గును. జనులు కష్టములకు పాలగుదురు. జీవయాత్ర గడుపుకొనట కష్టతరమై కావసించును, దారిద్ర్యము వ్యాపించియుండును. పాతకాలమున్న శిశువులకున్న పుష్కలములు కలుగును. అగ్ని ప్రమాదములకలుగును. చెర సాలయందున్న ఆనుపశ్రులయందున్న, కార్యాలయముల యందున్న మరణసంఖ్య అధికమగును. అన్యదేశములతోటి వ్యాపారమును ఇబ్బందులు కలిగి మనస్ఫూలకు కారణమును. నాలుకములున్న పుత్రానా ప్రదర్శనములున్న వృద్ధిగాంచవు. ధరలువృద్ధిక్షయములకు లోనగును; బ్యాంకులు నష్టములకు పాలగును, న్యాయస్థానములయందు క్రొత్త విధమైన నేరములు విచారణకువచ్చును, ఇరుపదారులు, మోటారులు మొదలగువాటి యజమానులకున్న, పనివారలకున్న అత్యప్రాణిలును. పనులు నిలిచి పోవుటకు గురించి కొన్ని అనానుకూలతలన్న తటస్థమును.

నాకా సంబంధమున్న, మత విషయముల సంబంధమున్న గల నవమభావమందు కుజాడువుండి, శనిదేత మాడబడినందున ఓడలకు అపాయము సంభవించును. మత విషయములయందు పుడ్రేకములు కలుగును. వ్యయసానమును భూమినందనుచు చూచుటచేత చెరసాలయందు అవిధేయత ప్రారంభము గునుగాని భావమందు గురువువుండుటవలన శుభత్వమున్న పట్టియున్నదిగావున కొన్ని అనుకూలమైన మార్పులు చేయబడును. పంచమ స్థానమున కెతువు పుండగా భావాధిపతి శుక్రడు పాపగ్రహ మగ్గగతుడై యుండుటచేత రాజసంక్రమణయందుగాని తత్సమాన జౌన్నత్యత వహించిన వారలయందుగాని యొకరిద్దరు మరణ మొందుదురు.

జగల్గ్న త్వప్తమున కేరియుండగా, మేషసంక్రమణ లగ్నా త్వప్తమున కుజాడు వుండుటచేత, వివాహచట్టముల మీద చర్చలు బైలుబెడలును. శాస్త్ర విరోధమైన వివాహములు జరుగును. స్త్రీలు విజృంభించి స్వేచ్ఛానువర్తన మెలంగుదురు. కుటుంబాధిద్రుములు బట్టబయలును. రాజ్యసానమున్న అందున్నరవియున్న, కుజరాహువుల మగ్గకుండుటచేతను, భావాధిపతియగు గురువు బలహీనుడై వ్యయసానము నుండి యుద్ధకారకు డగు కుజానిచేత చూడబడి నందునను యుద్ధము సంభవించుటకు చాలినంత అవకాశమున్నది. కన్యారాశిని రవి, చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని లేడున్న మాయట చేతను, కుంభమేషరాసులలో కుజాడువుండుటచేతను, లగ్నసప్తమస్థానములగు మిథునధనస్సులకు పాపగ్రహ దృగ్గోళిగాదులు కలిగి శుభగ్రహ దృగ్గోళిగాదులు పట్టకుండుటచేతను టర్కి, గ్రీస్, మెసపటోమియా, పెర్షియా, అరబియా, పిట్రియా, ప్రష్యా, పోలెండు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ మొదలుగాగల దేశములు యుద్ధమునందు పాల్గొనును. దేశభిమానులున్న, ప్రతినిధులున్న జాగరూకతకలిగి యుద్ధకారణముల నెప్పటి కప్పుడే నంగద్రోవు ప్రయత్నములనుచేసి ప్రజాశాంతిని కలుగ చేయువలెను.

మరగ రాశికియిరు ప్రక్కలను కుజశేషులు చేరియుండుటచేత ఆఫ్ఘనిస్తాన్, పర్షియా, ఇటలీ మొదలుగా గలదేశములు పుష్కలమహిమములై యుండబోవు. ఇండియాదేశము రాజతంత్ర వ్యవహారకష్టములకు లోనగును. ప్రజలకు ప్రభుత్వము వారియందు అత్యప్తి కలిగియుండును. చక్రార్థ కాదశ భావములు బలహీనులై యుండుటచేత హాప్తన్ ఆఫ్ కామస్సులోనున్న, దేశీయ సభలయందున్న యెరురువాదములు కలుగును. గొప్పవియు అందరానివియు నైన స్వాతంత్ర్యములను ప్రజలు కొరచుండురు.

జగల్గ్న మేష సంక్రమణలగ్నములకు చతురస్థానమున శాంతి కారకుడగు గురువు చూచుటచేతను నవాంశలగ్నములకు శుభగ్రహముల (గురు-శుక్ర) సంబంధము కలిగియుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు ఇండియాదేశపు ప్రజలయెడ దయారసమును వెదపల్లి కొన్ని స్వాతంత్ర్యముల నిర్దురు.

చి. సుందరరావు, పోర్టిఫ్యులు.

తూ. గోదావరిజిల్లా

ఉప్పు సత్యాగ్రహయాత్ర

తూ. గోదావరిజిల్లా పశ్చిమ ఉప్పు తహసీల్దార్ తహసీల్దార్ ఉప్పుపన్ను తుదకు విదేశదౌర్జన్య ప్రభుత్వమును అం తరింపజేయు సమకట్టిన ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము నిన్నను 31-3-30 ప్రమాదానామ సంవత్సరాది దినమున సీతానగర ము గౌతమీ సత్యాగ్రహశ్రమమునుండి సాయంకాలము నుమా దు 5 గంటలకు బయలుదేరెను. రాత్రికి రాజుపేట, రహితా పురములు వెళ్లియుండును. నేడుదయము 9-10 గంటలకు కాలే రు వచ్చియుండును. నేటిసాయంకాలమునకు రాజుపేటందవర ము వత్తురు. ఆచట వారికి గొప్పసన్మానమును, ప్రోత్సాహ సభయును జరుగును. దారిపొడుగునను స్వచ్ఛంద కాంతిదళములు విరివిలో చేరుదురని తలంపబడుచున్నది.

మొన్న 30 వ తేదీనాటిరాత్రి 10 గంటలకు సీతానగర గ్రామమున అనేకవేల జనముగూడిన సభ జనపబడెను. బ్రహ్మ శ్రీ డాక్టరు బి. నుబ్రహ్మయ్యగారు 2 గంటలసేపు దీర్ఘోపన్యాసము నిచ్చి తమ ఆఖరుసందేశమును సీతానగరం పరిసరవాస్తవ్యులకు వినిపించిరి. పిదప శ్రీకళావెంకటరావుగారు కొంచె ము మాటలాడిరి.

నిన్న ఉదయము దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య ప్రభువులును శ్రీబిలుసు సాంబయ్యగారు పంపకులు ను ఆశ్రమమునకు వచ్చిరి. వెన్నేటి సత్యనారాయణ, డాక్టరు గురుమూర్తి, శ్రీ పాపరాజు సత్యనారాయణ, కళా వెంకటరావు, జె. వి. నారాయణ, దుక్కిరాజన్నరెడ్డి, నాళం పట్టాభిరామయ్యగారి తమ్ముడొకరు, శ్రీ మామిడి లక్ష్మీపతి, అరవ అదినారాయణ, సామంచి నూర్యనారాయణశర్మ, ప్రతివాది భయంకరం వెంకటాచారి, చెలికాని రామారావు, పోకల సత్యనారాయణ, రామమూర్తిశాస్త్రియను నోకవైద్యులు, చెండ్రుభొట్ల హనుమంతరావు, మద్దూరి కృష్ణమూర్తి, పిసపాటి వెంకటసుబ్బారావు, పెద్దకృష్ణమూర్తి, గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు, గరిమెళ్ల నరసింహమూర్తి, రామచంద్రుని వెంకటప్ప, దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావు, చెన్నపురి 'స్వరాజ్య' పత్రికా వర్తమానానుండి రమణయ్య, కోడేటి రంగారావులు, రంగయ్యగార్లు మొదలగు ప్రముఖులును అనేకమంది కాంతిదళములను ఆశ్రమవాసులేగాక గ్రామప్రజలును మాడవచ్చిన వారితో గలిసి మొన్నను ముఖ్యముగా నిన్నటిదినమునందు సీతానగరము కలకలలాడుచు చాల సందడిగానుండెను. ఎక్కడ చూచినను పెద్దవిన్ను స్వరాజ్య త్రిశక్త పతాకములు, పచ్చ తోరణములు; ధ్వజములు మొదలగువానితో ఆశ్రమ ప్రాంత మంతయు నలంకరింపబడెను. ఆందరియందును ఉత్సాహము, ఉద్రేకము, నానందము వెల్లివిరియుచుండెను. నిన్న ఉదయమున సాంబయ్యగారినితోను, వెంకటప్పయ్య పంతులుగారితోను కొందరు కలిసియు విడివిడిగాను సంభాషణలు జరిగినవి. నిన్ను ఉదయకాలమున సంతకీర్తనము జరిగెను. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు అందరకును నుబ్రహ్మయ్యగారి ఇంటివద్ద జాతిమత భేదములు పాటింపని శ్రీతిభోజనము పంపింపబడినందున పరమాన్నముతోను జరిగెను. సుమారు 100 మందికి పైబడి యాభోజనమును పాల్గొనియుండురు. నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గంటలకుండి విద్యోగ్యులు, ఆఖరుమాటలు, ఆఖరిమాటలు, విమోచనంబంధమున ఆనందబాష్పములు మొదలగునవి జరిగెను. 3-4 గంటల మధ్య నోక ఉపన్యాసము కూడ బలుగుకొనుటయు జరిగిన పిదప రెండు మనశీవితముల గోరుచున్నది భారతదేశము, ఈ సుధర్మదేవతములూ ఈశ్వరుడే కొలువు తీర్చు, మొదలగు దేశభక్తి దైవభక్తి సంబంధముగ కీర్తనముల తరువాత శ్రీజయంతి నారాయణగారు ఈసత్యాగ్రహ యాత్రయొక్క అభివృద్ధిని విజయమును కోరుచు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించినతరువాత సుమారు 55 గురు స్వచ్ఛంద సత్యాగ్రహ కాంతిదళములు బాగులు తీరి క్రమముగా నిలువబడిన తరువాత దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు వారికి కాంతిసందేశము చెప్పి యాశీర్వదించి యాత్రచేయ నానందిచ్చిరి. సకలాంధ్రదేశమునను సత్యాగ్రహ యాత్ర సన్నాహమున కాసకులుగా నిర్ణయింపబడినవారి ఆశీర్వచనమును బడసినవెనుక యాత్రారులు గోదావరిజిల్లా నాయకులు, జిల్లా జాతీయోపసంఘాధ్యక్షులు, హిందుస్థానీ సేనాధ్యక్షులు నగు శ్రీ బిలుసు సాంబయ్యగారి చేతను బ్రహ్మజ్యోస్థుల నుబ్రహ్మయ్యగారిచేతను నడుపబడుచున్నవారై తమ విజయ యాత్రకు బయలుదేరి ఆపట్టికి సాయంకాలము 5 అయ్యెను. ఒక్కొక్కయాత్రార్థియు అత్యవసరమున వస్త్రములును, ఒకచెంబురు, భగవద్గీతయు గల ఖడ్గర సంచీములును వైస వేసుకొని గాంధీజీపీని జాతిమతతాకి చిహ్నును దాల్చి యుద్ధభటునివలె నున్నాడు. మహాత్మా గాంధీకి జయ, దేశభక్తజయ, సాంబయ్యగారికి జయ, పంచాయతీరాష్ట్రము మిన్నముట్టి ఆంచుకు తోగరుచెట్టినట్లుండెను.

ఇదివరకు చెప్పిన యాశీర్వప్రార్థనము నారాయణగారి వలన జరుపబడక పూర్వము శ్రీత్యాగమూర్తి సాంబయ్యగారు యొక్క త్రిశక్తతలచిత్రమును దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు హిరంగపరచి మాటలంకృతము గావించిరి.

మద్యపాననిషేధక మహాజనసభ

యలమంచిలి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా మద్యపాననిషేధక సంఘము తరపున సర్వాధికారతాలూకా యలమంచిలి గ్రామమునందు 23-3-30 తేదీన మద్యాహ్నము 12 గంటలు లగా యితు 6 గంటలవరకు మద్యపాననిషేధక మహాజన యేలూరు పురవాస్తవ్యులును దీనజనోద్ధారకులును, పి. గో. జి. మద్యపాననిషేధక సంఘాధ్యక్షులును అరు మ. రా. శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారి ఆధిపత్యమున సభ జరుపబడెను. యీ సభ జిల్లా లోని నాయకులు పస్తుల సాగరం గారు, రాయుడు గంగయ్యగారు, బహు నాథునిగారు, జక్కంపెట్టి వెంకటస్వామిగారు, పి. సుందరరాజుబాబు, ఆర్ నూరయ్యగారు, లూథర్ పార్ గారు, వీరవెల్లి చంద్రశేఖర గారు, మాండ్లు రామస్వామిగారు, సాక గంగయ్యగారు యికా దేశాభిమానులు వచ్చిరి. మొట్టమొదట మేళతాళములతోను సగర సంతకీర్తనలతోను అధ్యక్షుడు ఊరేగింపు జరిగిన తరువరి మల్లవరం పెదలంక ఆదిత్యభక్త భజనసమాజము వారిచే దైవప్రార్థన చేయబడిన తర్వాత సారదాను, జీవరత్నముగార్లు, స్వాగత పద్యములు చదివిరి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి బహువాడ మెగ్గులంక గౌతమశర్మ, కంచాళిపేట, చెనగడ్డు, మట్టపాలెం, వెంకయ్యపేట, సిరగాడపెట్టి, ఊటాడ, వరసము, నేరేను మెట్టి, చిట్టవరము, నెక్కంటివారిపేట చించినాడ, మేడపాడు, పాలకొల్లు, పూలపల్లి ఆగర్తీపాలెం మల్లవరం, పెదలంక లంకలకోడేరు బద్దేశ్వరము, నేడంగి, జున్నూరు, పల్లంపర్రు మట్టపర్రు. పెనుచుడు, రాలిపాడు, కొంలేరు, నెట్టిలంక, దాడిపల్లి మొదలగు గ్రామాదులనుండి, 1500 మంది, శ్రీ పురుషులు సభ కరువెంచిరి. యీ సభ యంత జయప్రదముగా జరుగుటకు యంత జన సంఖ్య సమావేశమగుటకును కారణము, శ్రీయ్యుడు గొట్టుముట్టుల వెంకన్నగారు, వైన పేర్కొనబడిన గ్రామాదులలో తీవ్రమైన ప్రచారము చేసి కొన్ని విశుత్వ సంఘములు వెలకొల్పి మద్యపానమునల కలుగు అనర్థములను గూర్చి ప్రజలకు బోధించినందున దురభ్యాసములను విడచి పరువు మర్యాదలతో పుండవలయునని ఆవేదన గలిగి విచ్చేసిరి. అధ్యక్షులు మద్యపానమునల నష్టములు నిన్ను జాతులు పురోవృద్ధికి రావలయునంటే మద్యపానం విసర్జించుట ముఖ్యము. శుభా అశుభకార్యములయందు దుబారాఖర్చులు తగ్గించి, ఒకేసే అని పిలుచుకోవడము, బండ బూతులాడుకొనడము పరువు ప్రతిష్టలు పోవునని ఉపన్యసించిరి.

దేశాభిమానులు కొందరు మత్తు మద్యములను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. అవమానకరమైన త్రోవడును స్వీకరియ్య, సం తో మకరమైన సంసారమును గూర్చియు అధ్యక్షుని ఆంశ్య ఉపన్యాసము జరిగిన తర్వాత సభలో కొందరు స్త్రీలు లేచి అయ్యో యీ రాత్రికూడా, స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా కొన్ని నీకులు చెప్పవలయునని కోరిరి. 6 గంటల సభ ముగిసెను.

రాత్రి 7 గంటలకు భోజనములైన తర్వాత 8 గంటలు లగాయకు 12 గంటలవరకు గ్రామముమద్య రామాయము ఎదుట మ. రా. రా. శ్రీ రాయుడు గంగయ్యగారి ఆధిపత్యమున సభ జరుపబడెను. 1000 మంది స్త్రీలున్న 200 మంది పురుషులు న్ను సభ నలంకరించిరి. అధ్యక్షులు స్త్రీ పురుషాదులకు నీకులు బోధించిరి. యీ సభకు వచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు మ. రా. రా. శ్రీ ఎస్. దేవేంద్రుడుగారు వి. నాథునిగారు, పాలపర్తి తాతయ్యగారు మేలీ స్వామిగారు మాండ్లు రామస్వామి గారు ఆర్ నూరయ్యగారు, లూథర్ పార్ గారు, తెన్నరంగము గారు. శ్రీదేవేంద్రుడుగారు లేచి ఆదిమాండ్రులు ముఖ్యముగా గమనించవలసినది ఆచరణలో పెట్టదగినవియునగు 1 మద్యపానమునల కలుగు నష్టములు 2 స్త్రీ పురుషాదులు కుశ్రత 3 కాకావరము 4 వృత్తివిద్య 5 ఆదిమాండ్రులు యితర మతములలోనికి వెళ్లుటకు కారణములు 6 ఒకరివైనొకరు అనూయత, 7 అదాయమునకు మించిన ఖర్చు చేయకుండుట 8 మన కాపురమునల కలుగు నష్టములు 2 స్త్రీ పురుషాదులు కుశ్రత 3 కాకావరము 4 వృత్తివిద్య 5 ఆదిమాండ్రులు యితర మతములలోనికి వెళ్లుటకు కారణములు 6 ఒకరివైనొకరు అనూయత, 7 అదాయమునకు మించిన ఖర్చు చేయకుండుట 8 మన కాపుర

నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు దేశభక్త గురుమూర్తి గారు సాంబయ్యగారి సలియు రాజుపేటందవరమునకు మోటారుపై బయలుదేరి వెళ్లిరి. 6-30 గంటలకు చేరిరి. రాజుపేటందవరము గోదావరితీరమున శ్రేణునంద ఘట్టుమువద్ద సుమారు 4 వేలకు పైబడిన జనముతోగూడిన బహిరంగసభ యేర్పడియుండెను. బ్రహ్మశ్రీ లక్ష్మీనరసింహుగారు అధ్యక్షులుగ నాసీనులై యుండిరి. శ్రీకోదండరామయ్యగారు మందరి మాటలు చెప్పినపై 1½ గంటల సేపు వెంకటప్పయ్యగారు కాంగ్రెసు చరిత్రము, ప్రభుత్వమువారి చరిత్రము, ప్రస్తుత రాజకీయరంగమును, గాంధీమహాత్ము విజయయాత్రయు, ఉప్పు సత్యాగ్రహమును, అందు ఆంగ్లం కర్తవ్యమును, సీతానగర వాస్తవ్యుల యాత్రావిశేషమును చెప్పి ప్రజల ప్రబోధించిరి. 8½ గంటలకు సభ ముగిసెను. నేడుదయము పంతులుగారు విశాఖ పట్టమునకు బయలుదేరి.

(ఒక విలేఖరి)

గృహములు ఆరోగ్యముగా నుంచుకొనుట 9 దైవభక్తి భజన మందిరములు వృద్ధిగాంచుట 10 శుభాశుభకార్యములలో శివ హింస నూకరపథ మాంసభక్షణము దుబారాఖర్చులు పూర్తిగా తగ్గించుట 11 దేశరాపండుగదినములలో స్త్రీలు యితరులను యాచించుట మత విరుద్ధమనియు, దైవభక్తి పతిభక్తి గలిగి తమ బిడ్డలు అనగా బాలబాలికలను, విద్యావంతులుగా జేయవలయు ననియు ఉపన్యసించిరి. సవరు గ్రామ పెద్దలు కపల విారయ్య పెదపాటి నందయ్య తోత నరసయ్యగార్లు కొందరు స్త్రీలు నిలబడి శుభాశుభ కార్యములలో నూకరపథ మాంసభక్షణము మాని వేసెదమనియు సువ్యపానములు ఎన్నడు వాడమనియు, మా గ్రామములో కల్లుకారా నల్లముడు దుకాణము, ఎత్తివేయించ మనియు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని సభవారందరి తరపున చెప్పిరి.

యీ మహాసభలోనుండి 5 గురు వృద్ధస్త్రీలు లేచి 2000 జనసంఖ్య గల ఆదిమాండ్ర గ్రామములో స్త్రీ పురుషాదులకు మరుగు దొడ్లు లేవనియు చేలగట్టున రైతుల స్థలములలోనికి వెళ్లిన, కొట్టి తిట్టి పంచాయితీ కోర్టును యాడ్పించి, జరిమానాలు వేయించి అనేక కష్టములు పెట్టుచుండిరి. త్రాగుటకు మంచినీళ్ల పనకులు లేవనియు, పశువులు మేము చాల యిబ్బంది పడుచున్నామనియు, మేము కాపురముండు గృహముల చుట్టి రైతుల భూములగుటవలన వారి స్థలములలో మసలనీయక బాధలు పెట్టుచున్నాడు. మాలో కొందరికి నివేశనములు లేక రైతుల భూములలో వున్నందున వారి యిష్టమువచ్చినట్లు శ్రమ పెట్టుచున్నాడు. మా బాధలు ఎప్పుడు నివర్తయినవోగదా యని మొరచెట్టిరి.

వీరినిగి జూచిన ఎట్టివారికైన కండ్ల నీరు గారక మానదు. దేశాభిమానులు శ్రీ గవర్నమెంటువారు నిన్ను జాతుల నుద్ధరించ కంకణము కట్టుకొనినట్లు పత్రికలు ఘోషించుచు న్నువి. యీ గ్రామమేగాక యీలా అవస్థలపడు గ్రామములు అనేకముగలవు. గాన శ్రీ గవర్నమెంటువారు లోకలబోధ వారు శ్రీ లేబరు డిపార్టుమెంటువారు యాదీనుల కష్టములను గమనించి యీ ఆదిఆంగ్లంబడు తగిన సౌకర్యములను ఏర్పరచులందుకు ప్రార్థించుచున్నాను.

జి. వెంకన్న

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా మహాసభ

నె 1 రు ప్రకటన

5-4-30 భీమవరములో సమావేశమగును ప్రత్యేక ఆహ్వానములకొరకు వేచియుండవద్దని మారోరిక

జిల్లా నాయకులలో అన్ని పార్టీలవారును గ్రామసౌకర్యముల కొరకై పాటుబడు నాయకులందరును తప్పక రావలయును. పావులాయిచ్చి కాంగ్రెసులో చేరినసభ్యులందరు సభకు ప్రతినిధులుగా రావచ్చును. వేరే ప్రతినిధి రుతుములు వగైరా లేవు. ఉచితభోజనవసతు లేర్పాటుచేయబడును. స్వరాజ్యమునందే కాంగ్రెసు సభ్యులకేగాక భారతీయు లెల్లరిది అను సంకతిని గ్రహించి యీజిల్లా వాసు లందరు తప్పక వచ్చి సభ ను జయప్రదముగా జరిపించి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి పాటుబడ కోరుచున్నాను.

భీమవరం } సాగి వెంకటనరసింహారాజు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు. 28-3-30 } చెంగల్వల చిట్టివంతులు, కార్యదర్శి.

పిల్లివాడు పారిపోవుట

బ్రహ్మయ్య యను పేరుగల నా కుమారుడు 20 దినములక్రిందట ఇల్లు విడచి పారిపోయినాడు. నాటినుండియు మాప్రాంతమున వెతక వేసారితని. నివ్వలము. వయస్సు 9 సంవత్సరములు. అ. రి ఎత్తు జుట్టు లేదు. ఎట్టని కరీక చ్చాచు. ముఖమునను ఎదురు రొమ్మువూడను, మెడవూడను కాల్చిన మచ్చలు బాగుగా కాన్పించుచుండును. ఏ సంబంధమున వస్తువులను లేవు. తొడలు దిగునలగు లాగును, పాత చీకాట-యను తొడుగుకొనియుండెను. దయామయులగు తాము పై గురుకుల గమనించి కొడ తెలిసిన నాకు వెంటనే తెలియ పడవి పుకెట్లో ఫలికములను బొందెదనని సంపూర్ణముగా విశ్వసింపుచున్నాను.

అమృతలూరు } కొనరాజు పున్నయ్య. తెనాలి తాలూకా }

తేలు మండు

నీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0 తేలుకాటునలన అపాయము లేదు గాని విశేషభాగ్యులద. అమృతాంజనండిపో 7 లంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు

నోటిఫికేషన్

సమర్థతగల ఒక మంత్రసాని నిడదవోలు, లోక్ సభకు డిప్యూటీ సెక్రటరీకి తక్షణము కావలయును. జీతం నెల 1-కి 30 రూపాయలు, 30-2-50-70 స్కేల్ ప్రకారము యివ్వబడును.

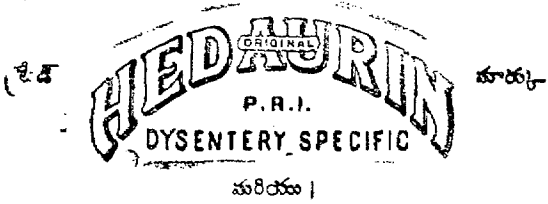
అర్హులు తమ వయస్సు, కులము, సాధారణముగాను వ్యక్తిసంబంధమైన యోగ్యతాంశములతో పూర్వపు అనుభవములతో వ్రాయుచు, 1930 వ సం॥ రము ఏప్రిల్ నెల 10 తేదీలోపుగా అర్జి చేయవలయును.

తెలుగు కులమును, తెలుగు తెలిసినవారే అనేకముగా ఎంచుకొనవలయును.

తయారు కావలసిన ఆఫీసు, తయారు : 19-8-1930

ప్రెసిడెంటు

ఒక బేషధ వివరము

కలరా నివారణి! హైడ్రోటీస్ అరికరేయనుండి తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అపూర్వమైన ఓషధి. కలరాను, అతిసారమును ప్రప్రథమ మోతాదే నశింపజేయుచున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనకూలమైన ధరలు ర. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్, పోస్టుబాక్స్ నెం. 504, మద్రాసు. పి. జి.

ఏజెంట్లు కావలెను

41

తలనొప్పి, యికాఫ్లయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతికెందిన "జానా కైలమునకు" సమయం మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు ఇంగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పారిక్, వైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు, 63 నెం. నైన్వనాయునివీధి, మద్రాసు.

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నల గులభము! (పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము) గుణ రుచి కమ! కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పెత్తకాళం! మాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్లుములు, కిరగు, వ్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి హేమము మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమాహాసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విక్రయమా:- (38)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దక్షిణాంధియా లోక్ల వర్తకసంఘము

13 వ వార్షిక సభ

ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

దక్షిణాంధియా లోక్ల వర్తక సంఘముయొక్క 13 వ వార్షిక సభ నిన్నటి సాయంకాలమున (2-4-30) సంఘ కార్యాలయమున (నెం॥ 38 ఎట్టిబాల్ చెట్టివీధి) సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షులగు ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసము నొసగిన పిమ్మట నూతనకార్య నిర్వాహక వర్గ మెన్నుకొబడినది. నూతన అధ్యక్షు పదవికి ఎం. జమాల్ మహమ్మదుగారికి తిరిగి యెన్నుకొబడిరి.

ఈక్రిందివారు ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొబడిరి:- శ్రీ యాతులు పి. ఆబ్దులు హాకింసాహెబు, జబూలు ఆబ్దులు కరీం సాహెబు, పి. హాజీ ఆబ్దులు కుదూసుసాహెబు, ఎన్. మహమ్మదు గౌసుసాహెబు, ఖాల్లీల్ హాచ్ ఎం. జయాయద్దీను మహమ్మదు సాహెబు, డిల్లీ బిల్ ఎం. బాలసుందరం నాయుడు గార్లు.

మెసర్స్ ఎం. జమాలుమొయిదీన్ సాహెబు అందు కంపెనీవారు కోశాధిపతులుగా తిరిగి యెన్నుకొబడిరి. ఈక్రిందివారు గౌరవకార్యదర్శులుగా తిరిగి యెన్నుకొబడిరి.

శ్రీయాతులు ఎం. మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, ఎం. సుందరంనాయుడు, మహమ్మదు మస్తాను షేరిప్పగార్లు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీయాత్ ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమునం దిట్లు నడిచిరి:- మహాశయులారా! మన సంఘముయొక్క రిపోర్టు తమ యెదుట పెట్టబడియున్నది. దానిని మీ రామెదింప గోరుచున్నాను.

మన సంఘముయొక్క సభ్యుల సంఖ్య స్థిరముగ నెయున్నది. ప్రస్తుత సంవత్సరమున అంత్య నిలవ మొత్తము గత సంవత్సరమున కంటె తగ్గినప్పటికిని, మన సంఘముయొక్క ఆర్థికస్థితి మునుపటికంటె నిష్పడు. చాల సంతృప్తికరముగా నున్నది. పూర్వపు సంవత్సరమున కంటె గత సంవత్సరమున కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, తీర్మానములు, చాల యెక్కువగా జరుగుట బట్టి చూడ, మన సంఘ విషయము యెక్కువ చురుకుగా పని చేయుచున్న దని రుజువుచున్నది. మరియుక సం తృప్తి క ర మ గు వి వ య మే మ న గా, గత సం వత్సరములో మన సంఘము మద్రాసు వాణిజ్య సంఘముతోనూ, దక్షిణ యిండియా వాణిజ్య సంఘముతోనూ, గలిసి యనేకసారులు కార్యాలోచన గావించెను. ఈ రెండు సంఘములును లోక్ల పరిశ్రమకు సంబంధించిన యనేక ముఖ్య విషయములలో మన సంఘమునకు లోడ్వడుట మిగుల ప్రశంస నీయము. చెన్నపురి కార్పొరేషను కౌన్సిలులో మన సంఘము నకు ప్రాతినిధ్య మొనగబడకపోవుట చాల అన్యాయము. లోక్ల పరిశ్రమ యీ రాజధానిలో నొక ముఖ్య పరిశ్రమగా నున్నది. ఈ రాజధాని కంతకును మొత్తమమీద సంవత్సరమునకు 15 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారము జరుగుచున్నది. ఈ నగర మందును రాజధానియందలి యితర ప్రాంతములందును లోక్ల వర్తకులు చాల విలవ గల వర్తకాలను పొందియుండి చెన్నపురి కార్పొరేషనుకు ప్రభుత్వమునకును అనేకవిధములగు పన్నులను చెల్లించుచున్నారు. కాబట్టి యంతముఖ్యముగ పరిశ్రమకు సంబంధించిన మనసంఘము కార్పొరేషను నందుకు కాపన సభ్యులందును ప్రాతినిధ్యమును పొందుటకు అర్హత గలిగియున్న దనుటకు సందేహము లేదు.

వర్తకముయొక్క ఊదత మారకపురేటు మనదేశముయొక్క ఆర్థికదురవస్థ యెల్లరకును ప్రత్యక్ష మగుచు నేయున్నది. దానికంతకును ముఖ్యకారణమౌ ప్రభుత్వము యొక్క ఆర్థికవిధానమే యనుటలో నెట్టి యభిప్రాయభేదము గూడ నుండజాలదు. ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు మారకపురేటును తగ్గింపకన్నో, మనదేశముయొక్క భావిపరిస్థితి యెట్లుండునో మన మూహింపజాలము. ప్రభుత్వమువారు నేత పరిశ్రమ కొంత సహాయమును గనపరిచినంత మాత్రమున దేశము యొక్క ఆర్థికస్థితి బాగుపడచాలదు.

లోక్ల పరిశ్రమకు సంరక్షణము

లోక్ల పరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారు రింతవర కొసగిన సహాయమునకు మనము సంతోషింపవలసియున్నది. కాని, యీపరిశ్రమ యింకను ఊదతయందేయున్నది. దీనికి కారణము మారకపురేటు యెక్కువచేయబడుట మాత్రమే గాదు. ఈ పరిశ్రమకు తగిన సంరక్షణముగూడ అవసరమయియున్నది. ప్రభుత్వము వారు లోక్ల పన్ను విచారణ సంఘమును

నియమించుటకు ముందుగా యీ పరిశ్రమకు అత్యవసరముగా నున్న సంరక్షణము నొసగవలసి యుండెను. లోక్లపై నెగుమలి నుంకమును పూర్వపురేటునకు అనగా 15% కు తెచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి నయినను తగిన ప్రయత్నములను చేసెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈ నుంకము ప్రభుత్వరాబడికి మంచి యాధార మగుటయే గాక దేశ ప్రజలపై నెక్కువ భారముగు యితర పన్నులను విధింపవలసిన యవసర ముండదు.

రాబడిపన్ను

ఈ దేశముయొక్క వర్తక సంఘముపై విధింపబడి యున్న రాబడి పన్ను గూర్చి యీ, న్యూపర్ టాక్సు పన్ను గూర్చి యీ, అనేక సార్లు విన్నపములు గావించబడుచునే యున్నవి. "న్యూపర్ టాక్సు" పన్ను యూరోపు సంగ్రామము జరిగిన కాలమునకు మాత్రమే యుద్ధోపబంధనందున అట్టిపన్ను యిప్పుడు తీసివేయబడవలెనని విన్నపము గావించబడినది. ఈ విన్నపమును ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుటయేగాక సడరు పన్ను రెట్టెను యింకను అధికము చేయుట చాల అన్యాయముగ నున్నది.

రైల్వేరేటు

వర్తకులకు లాభకరముగా నుండవలయు నిర్ణయింపబడిననే గాని దేశపరిశ్రమలు అభివృద్ధియగుట కష్టము. ఈవిషయమును గూడ ప్రభుత్వమువారు తగువిధమున విచారించెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

కొనుడు; ధరింపుడు; ఆనందింపుడు

పెద్దాపురం శ్రీ లక్ష్మీ శిల్పు ఫ్యాక్టరీలో

తయారగు శిల్పుబట్టలు, చీరలు, కోటింగులు, పద్మింగులు వగైరా అతి చౌక.

చాల మన్నిక

హిందూదేశములో ప్రతిమార్కెట్టులోను మా శిల్పులు దొరుకును. కొనునవ్వడుమాత్రము మా ప్రేమమార్కులను నీళ్లను చూచి కొనుడు. యితర ప్రేమమార్కులను చూచి తక్కువ నాణ్యమయిన సరుకులను కొని మోసపోకుడు. శాంపిల్ను ఉచితము.

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రాప్రయిటర్లు, శ్రీలక్ష్మీ శిల్పు ఫ్యాక్టరీ, పెద్దాపురం తిరివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.) "సిల్కు-గుడ్సు" Silk Goods.

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకటసుబ్బయ్య

లీవరు అందు స్ప్రింగ్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణుడగు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుందురు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవపెరమాళ్ కోయల్ వీధి, మైసూరు మద్రాసు.

శ్రీ ముక్త్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మాత్రమును, వేడిని, దగ్గును, తయను, బోగొట్టును, మాత్రమునందలండు చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దార్శమ్యమిచ్చి, రక్తజీర్ణిని చేయును. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధుల గుదుర్చును అనేక మంది వాడి మెచ్చి యున్నారు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 100 మొదలు 800 వరకు పుటములు చేయబడిన రకములుగలవు. 300 పుటములు తు 1-కి రు. 5 అర్ధరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

మోక్షగుండ రామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహదాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రూ 2-8-0.

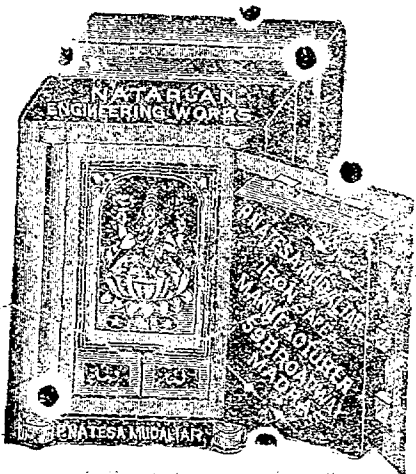
అష్టాదశపురాణసారము

కందుకూరిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైనవి వచనములోకథలవలె పండిత పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-3 రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రూ 4-8-0 ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవైటరు: రామా ఆండుకో, ఏలూరు.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరుకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దిగువ రెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిగముగా నున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రొవైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుస్
ఐరన్ అండ్ బ్రాన్ ఫౌండర్స్

ఆయిల్ ఎంజిన్లు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును. 68-2

ఏషియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, శ్రీశిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు కావలసియున్నరు. ఇవి గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.
వ. ర. మలకుటికంటవానే య్రుదు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనరాలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములలోను పక్కా-రంగులు సలీసుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.
180
శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

AMRUTANJAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

“వశీకరలేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ వీలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గోద్రాండ్లకు సంతానము కలి గించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిను లయపర్యంత వనమాతీకలతో, బంగారుతో చేయబడిన. గుణ ము లేదన్న వారికి దబ్బు వాచను అంపెదము. దీనిగుణము వర్షిం చుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరును, దబ్బా 80 కు రూ 2, 60 కు 5-8. జర్మనుక్యాల్య యెల్లుగ నేరియాకు 80, రూ 2/8
1980-వ సం॥ డైరీక్యాలండ్ల 8 అణాలు.
డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి, చిక్కగ బలోని అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవర్ణమున కట్టుటలో చేయబడి, శ్రీపురుషులకు నిరతికయ్య ప్రేమకు లభించుటకు దీనిని మించిన వాచనము లేదు. 28 రూ. 2-8-0
17-8 శ్రీపురుషులందరి ప్రేమకాల,
ఈ శుక్లబంధు బాగుగ గ్రహణంబాగు, గోదావరిజిల్లా.

జాతక మార్తాండము

8వ భాగము అచ్చు తయారై 42. యందు ఏలగ్న యును ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అవియు మంతయు మేవలగ్న ములగాయితు మీనలగ్నము అభిరహతి యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములలో వ్రాయబడినవి. వెల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.
ఆకెళ్ల వెంకటేశాశ్రీ, గోపాలపురం,
105-2 కొత్తకేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమున రెలుపవలెను. ఏ. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం వరుని
మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యూలర్ ను
డయిమండుమర్చెంటు, కమీషను యేజంట్లు,
అంధు కెట్టర్.
మేనేజరు } 8 కాశీ శెట్టివీధి
ఎమ్. సత్యనారాయణచారి } మదరాసు.

శివస్వతిపవరేప్రెస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండుపనులు చేయబడును.